

ตอนที่ 3

การอภิปราย

เรื่อง การคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ของประเทศไทย...ข้อเสนอสำหรับ ปัจจุบัน และอนาคต

คณะวิทยากร	1. ผศ.ดร. กิตติศักดิ์ ปกรติ
	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
	2. นายสัมมา คีตสิน
	กรรมการผู้จัดการบริษัท ข้อมูลเครดิตไทย จำกัด
	3. นายอนุชิต แท้มประเสริฐ
	นายกสมาคมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ไทย
	4. นายนคร เสรีรักษ์
	ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและวิเคราะห์
	สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
	ผู้ดำเนินการอภิปราย

พิธีกร การสัมมนาในภาคบ่ายโดยในภาคบ่ายจะอภิปรายเรื่องการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของประเทศไทย ข้อเสนอสำหรับปัจจุบันและอนาคต ท่านวิทยากร จำนวน 3 ท่าน และผู้ดำเนินรายการคือ คุณนคร เสรีรักษ์ ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและวิเคราะห์ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จบการศึกษารัฐศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และจบประกาศนียบัตรกฎหมายมหาชน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จบมาสเตอร์ ออฟ โพลีซีไซน์ ที่มหาวิทยาลัยไซตะมะ ประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้ยังมีหน้าที่เกี่ยวข้องคือ เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อนุกรรมการและเลขานุการในคณะอนุกรรมการตรวจสอบติดตามกำกับดูแลให้คำปรึกษาและแนะนำ

ในการปฏิบัติตาม มาตรา 26 แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ และยังเป็นอนุกรรมการและ
อีกหลายคณะ จึงใคร่ขอมอบหน้าที่ต่อไปให้แก่ผู้ดำเนินรายการ

นายนคร เสรีรักษ์ ผู้ดำเนินรายการ

ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพทุกท่าน สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขอ
ต้อนรับ ผู้มีเกียรติทุกท่านเข้าสู่ภาคบ่ายของการสัมมนาวิชาการเนื่องในโอกาสครบ 7 ปี แห่งการบังคับใช้
พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ ในภาคเช้าได้ผ่านภาคที่ว่าด้วยเรื่องของกฎหมายข้อมูลข่าวสารกับ
การเสริมสร้างการบริหารที่โปร่งใส และภาคบ่ายได้กำหนดไว้คือประเด็นการคุ้มครองข้อมูลข่าวสาร
ส่วนบุคคลของประเทศไทย ในความเป็นจริงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล เป็นส่วนหนึ่งของ พ.ร.บ. ข้อมูล
ข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 กฎหมายข้อมูลข่าวสารใช้มาเป็นเวลา 7 ปี ครบเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม
2547 ถือเป็นมิติใหม่ 7 ปี อาจเป็นกฎหมายที่ไม่ใหม่ แต่เป็นมิติใหม่ อยู่ 2 เรื่อง (1) การรับรองสิทธิที่
จะทราบ หรือสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สิทธิที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้
ภายใต้หลักการเปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็น ข้อยกเว้น ขณะเดียวกันมีบทบัญญัติ ในส่วนที่พูดถึงเรื่อง
ของการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ในเรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่ยิ่งขึ้นไปอีกเพราะบางคนอาจยังไม่
ตระหนักถึงความสำคัญที่เรียกว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือบางคนยังไม่ทราบว่าข้อมูลข่าวสาร
ส่วนบุคคลคืออะไร ไม่เพียงแต่บุคลากรเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ หรือหลายๆท่านที่นั่งอยู่ที่นี้ หรือ
ข้าราชการของรัฐที่ทำหน้าที่อยู่ในขอบเขตทั่วประเทศ แต่ประชาชนอีก 60 ล้านคนตระหนักถึงข้อมูล
ข่าวสารส่วนบุคคลกันหรือยัง ทราบหรือไม่ว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนนั้นคืออะไรมีคุณค่า
หรือไม่อย่างไร ในวันนี้จะมาพูดคุยกันในส่วนที่ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งมีวิทยากรได้
กรุณามาเป็นร่วมการสัมมนาในภาคบ่ายในวันนี้ กระผมต้องการจะเชิญชวนแขกผู้มีเกียรติว่าพวกเรา
จะใช้ห้องประชุมแห่งนี้เป็นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นสอบถามปัญหาต้องการทราบเรื่องอะไรในส่วน
ที่เกี่ยวกับเรื่องข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การอภิปรายครั้งนี้มีวิทยากรมาให้คำแนะนำคือ 3 ท่าน ดังนี้

ท่านที่ 1 ท่านจบนิติศาสตรบัณฑิต และ นิติศาสตรมหาบัณฑิต จาก
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และจบปริญญาโททางด้านกฎหมายเปรียบเทียบจากมหาวิทยาลัยแห่งกรุง
บอนน์ และปริญญาเอกที่มหาวิทยาลัยแห่งกรุงบอนน์เช่นกัน ซึ่งขณะนี้ เป็นอาจารย์ประจำอยู่ที่คณะ
นิติศาสตรมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้อำนวยการโครงการสถาบันกฎหมายเปรียบเทียบและ
นโยบายสาธารณะ เป็นหัวหน้าภาควิชากฎหมายแพ่ง เป็นกรรมการและอนุกรรมการต่าง ๆ มากมาย
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายข้อมูลข่าวสาร ท่านเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูล
ข่าวสารของราชการ เป็นประธานอนุกรรมการในอนุกรรมการด้านการส่งเสริมวิจัยและเผยแพร่ความรู้
เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารราชการ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ ปรางค์

ท่านที่ 2 ท่านเป็นกรรมการผู้จัดการบริษัทข้อมูลเครดิตไทยจำกัด ในอดีตเคยเป็นที่ปรึกษาฝ่ายวิจัยของบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ธนิกภัทร จำกัด เคยเป็นผู้บริหารอยู่ที่บริษัท หลักทรัพย์กิมเอ็ง จำกัด เป็นกรรมการผู้จัดการบริษัทระบบข้อมูลกลางจำกัด จบปริญญาตรีเศรษฐศาสตร์ ปริญญาโทด้านบริหารธุรกิจจาก สหรัฐอเมริกา คือท่านสัมมา กิตติน

ท่านที่ 3 ท่านจบวิทยาการคอมพิวเตอร์ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกด้านโทรคมนาคม จากสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีผลงานที่สำคัญคือเป็นผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลบริการนักลงทุนประเทศไทย เป็นกรรมการบริหารสำนักส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ไทย เป็นประธานกรรมการวิชาการมาตรฐานอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ เป็นคณะทำงานของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นคณะที่ปรึกษาทางด้าน E-Industry ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นอาจารย์พิเศษอยู่ที่หลักสูตรระหว่างประเทศของมหาวิทยาลัยมหิดล ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นนายกอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ไทยจำกัด คือ ท่านอนุภู แด่มประเสริฐ

จากความเชี่ยวชาญของวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิที่มาในวันนี้ ต้องการให้แสดงสิ่งที่พวกเราแลกเปลี่ยนพูดคุยกันในเบื้องต้นก่อนคือ ในช่วงต้นจะคุยเกี่ยวกับเรื่องแนวความคิดพื้นฐานของเรื่องข้อมูลข่าวสารของบุคคลก่อน หลังจากนั้น คุณสัมมา กิตติน ในฐานะที่ตอนนี้เป็นผู้จัดการบริษัทข้อมูลเครดิตไทยจำกัด ซึ่งเป็นภาคเอกชนที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเรื่องข้อมูลเครดิต ซึ่งข้อมูลเครดิตจะมีรูปแบบวิธีการปฏิบัติอย่างไร ปฏิบัติภายใต้กฎหมาย พ.ร.บ. ข้อมูลเครดิตอย่างไร ท่านจะมาให้มุมมองในด้านนั้น ขณะเดียวกันในช่วงที่ 3 ท่านนายกสมาคมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ไทย เข้าใจว่าทุกคนในที่นี้เคยได้ยินคำว่า E-Privacy เมื่อมีการทำการจดทะเบียนการใช้อีเมลในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในอินเทอร์เน็ต จะเห็นได้ว่าในหน้าแรก ๆ จะมีการพูดถึงนโยบายส่วนตัวหรือ Privacy Policy ส่วนนี้ท่านสามารถให้มุมมองในแง่ของความเป็นส่วนตัวหรือข้อมูลข่าวสารความเป็นบุคคลที่อาจมีส่วนกระทบหรือส่วนที่ถูกละเมิดได้ในระบบอินเทอร์เน็ต ในภาคแรกอยากรบกวน อ.กิตติศักดิ์ ปรกติ ในการให้ความรู้เบื้องต้นและเป็นการกล่าวถึงเรื่องการปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลภายใต้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการก่อน

รศ.ดร.กิตติศักดิ์ ปรกติ

เรียนท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน ท่านกรรมการ ท่านกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ผู้จัดต้องการให้อยู่ในรูปประเด็นการสนทนาจึงต้องการตั้งประเด็นให้ท่านนำไปคิดและนำไปปรับใช้หรือตั้งเป็นคำถาม ในตอนนี้สิ้นปี ท่านทั้งหลายโดยเฉพาะผู้แทนส่วนราชการที่มีหน้าที่ตามกฎหมายข้อมูลข่าวสาร ในพรุ่งนี้ก็ต้องมีประชุม ทางสำนักราชกิจจานุเบกษา จัดเรื่องการส่งข้อมูลข่าวสารหรือหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ส่วนราชการต่างๆ ที่ต้องส่งข้อมูล

ข่าวสารไปพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา 7 ของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ จะจัดประชุมวันละ 500 คน ผู้แทนส่วนราชการ จำนวน 3 วัน ผมต้องไปพูดอีก 3 วัน แต่เรื่องที่จะไปพูดเป็นเรื่องที่จะเปิดเผยข้อมูลเพื่อให้ราชการโปร่งใส สำหรับเรื่องที่จะพูดในวันเป็นเรื่องการคุ้มครองข้อมูลในเรื่องปัญหาพื้นฐานต้องการที่จะเรียนให้เห็นปัญหาที่ถกเถียงกันอยู่ในคณะกรรมการเช่น ปีที่ผ่านมา มีการรณรงค์เรื่องยาเสพติด ทำสงครามกับยาเสพติด ขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างทำสงครามกับความยากจนทำสงครามกับคอร์รัปชัน และกำลังทำสงครามกับยาเสพติดครั้งที่ 2 เพราะฉะนั้นถือว่าเราอยู่ในภาวะสงครามแต่สงครามที่ว่ามีหลายสงครามแต่ตอนนี้เป็นเรื่องขอดนิยมนเพราะเหตุว่าตั้งแต่ประเทศสหรัฐอเมริกาประกาศสงครามกับการก่อการร้ายก็ทำให้เกิดค่านิยมคือทำการประกาศสงครามกับสิ่งที่เป็นนามธรรมไม่ มีตัวบุคคลเฉพาะเจาะจงไปแต่เป็นศัตรูที่เป็นนามธรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพราะการก่อการร้ายไม่ได้บอกว่าทำสงครามกับ นายบินลาเด็น หรือทำสงครามกับประธานาธิบดีของประเทศอิรัก หรือประเทศใดประเทศหนึ่งแต่ทำสงครามกับทุกคนที่เมื่อไหร่ก็ตามจัดอยู่ในโครงสร้างของการก่อการร้าย นี่ถือเป็นเรื่องใหม่ เป็นเรื่องการเปลี่ยนแปลงของการคิดคือการยกระดับทางความคิดในการสร้างว่าจะอะไรคือศัตรูการเปลี่ยนแปลงทางความคิดในสิ่งนี้ทำให้ ประธานาธิบดี บุช ได้รับการยกย่องเป็น Man of the year ในปีนี้เพราะเหตุว่าท่านคือได้ตั้งใจมีความสามารถ คือคือต่อโลกทำให้โลกทำตามที่ท่านคือตามที่ท่านจะทำของท่านได้ ในทำนองเดียวกันนายกรัฐมนตรีของประเทศไทยเราก็น่าจะได้เป็น Man of the year ด้วยเช่นกันเพราะเห็นว่าท่านเป็นคนที่มีความคิดจะเรียกว่าสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่เกิดประโยชน์กับบ้านเมืองหลาย ๆ อย่างแต่ที่เป็นประโยชน์หลายอย่างนั้นผม เห็นว่านายกของไทยมีประโยชน์ในแง่ที่ทำให้ทุกคนหันมาตื่นตัวและสนใจทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับท่านนายกหรือไม่หันมาวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาประชาธิปไตย ทั้งที่เป็นบทเรียนในด้านที่เป็นความสำเร็จและในด้านที่ต้องเป็นบทเรียนด้านปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานแต่ก็เกินไปตามระบอบประชาธิปไตย สิ่งที่เกิดขึ้นในรอบปีที่ผ่านมา นับแต่การรณรงค์ทำสงครามกับยาเสพติดจนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯบอกว่าเดี๋ยวนี้รัฐบาลมีแต่ ซีอีโอ คือมีแต่หัวหน้า คนพูด คนสั่ง แต่เวลาเกิดเรื่องไม่ค่อยมีคนรับผิดชอบ มีแต่ผู้บริหารถึงเวลาเกิดปัญหา ขึ้นมา ในหลวงกล่าวว่า ถึงเวลาเมื่อประชาชนเดือดร้อนเพราะประชาชนคือพวกเดียวที่ไม่ได้เป็นซีอีโอ เพราะฉะนั้นประชาชนก็รับเคราะห์ จึงเดือดร้อนถึงพระมหากษัตริย์เพราะเป็นประชาชนของพระองค์ท่าน ซึ่งในขณะนี้เราอยู่ในระหว่างบทเรียนที่ต้องเรียนรู้จากบทเรียน ในหลวงตั้งคำถามไว้ว่า 2,000 คนที่ตายไปในเหตุการณ์รณรงค์ต่อต้านยาเสพติดสามารถอธิบายได้หรือไม่ซึ่งขณะนี้รอคำอธิบายอยู่ เมื่อเกิดเหตุการณ์ ตกไปขึ้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯก็กล่าวถึง ซีอีโอ เช่นกันแต่พูดถึงในมิติใหม่ ที่น่าสนใจ กระผมเห็นว่าเป็นบทเรียนที่น่าฟัง ท่านพูดว่าเดี๋ยวนี้ผู้ควบคุมวงहुไม่ค่อยดี

และจะไม่รู้ว่าเครื่องมือที่ทำ การควบคุมขนาดใหญ่ นั้นมีเครื่องเล่นเป็น 100 ชิ้นหากไม่ดีก็ฟังไม่ได้ว่าเครื่องดีผิด และยกตัวอย่างว่าพระองค์ท่านเมื่อ 50 ปีก่อนไปฟังวงดนตรีแล้วฟังแล้วรู้สึกว่เสียงเปลี่ยนไป จึงได้สอบถามนางว ก็ได้ความว่าแทนที่จะตั้งเครื่องดนตรีตามโน้ตแบบฝรั่ง นางวตั้งแบบไทยทำให้เพลงฝรั่งเสียงเพี้ยนไป เพราะคนละแนวกัน จึงเป็นบทศึกษา พระองค์ท่านบอกว่าหากจะเป็นนางวก็ต้องรู้ว่าเครื่องตั้งให้ตรงและเล่นกันแล้วประสานสอดคล้องกันดี ถ้านำมาพิจารณาในแง่สถานการณ์บ้านเมืองไทยปัจจุบันนี้ แล้วพิจารณาในแง่ของกฎหมายข้อมูลข่าวสารก็เป็นเรื่องที่ต้องเรียนรู้จากพระบรมราโชวาท เรื่องเรียกว่าเป็นข้อคิดเห็นที่ประมุขของรัฐแสดงแก่สาธารณชนเพื่อให้นำไปไตร่ตรอง ก็จะเห็นได้ว่าทั้งระบบของประเทศที่สำคัญคือผู้นำต้องสามารถทราบว่าได้ยินว่ามีอะไรที่เดินหรือตั้งไว้ไม่ตรงหรือไม่หลังจากวันที่ 5 ธันวาคม นายกรัฐมนตรีดำเนินการแก้ไขเรื่องปัญหาทุพพิกัดที่บอกให้ไปตรวจหุ้เด็กนักเรียนหรือเด็กวัยรุ่น แต่จะตรงตามที่ทรงมีพระบรมราโชวาทหรือไม่นั้นคอยติดตามดูคำถามว่า คน 2,500 คนตายไปและตายเพราะอะไรยังไม่ทันหายไ้ก็มีกรณีรองผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานีเสียชีวิตเพราะเหตุว่ามีปืนยิงเกิดขึ้นและเป็นเหตุให้เสียชีวิต และในระยะแรกยังจับไม่ได้ว่าใครกันแน่ที่เป็นผู้ยิง ในตอนแรกคิดว่าผู้ก่อการร้ายยิงแต่นายกรัฐมนตรีท่านสงสัยท่านบอกว่าเสียงปืนดังใกล้ๆจะเป็นคนใกล้ชิดปืนลั่นหรือเปล่าแต่ในที่สุดจับได้ว่าเป็นเรื่องปืนลั่น แต่ปัญหาของเรื่องคือการสอบสวนใช้เวลานานมากเนื่องจากว่าหลังจากมีเสียงปืนลั่นแล้วก็มีทำ ความสะอาดปืนของบุคคลที่อยู่เกี่ยวข้องในทีนั้นทั้งหมด ทำให้ไม่สามารถทำให้ตรวจจับเข้ามาป็นได้เวลานี้ทหารด้วยกันออกมาแถลงว่าไม่น่าจะใช่เพราะกระสุนที่ยิงไม่น่าจะใช่กระสุนที่คนนี้เคยใช้หรือมีใช้กันอยู่ในเวลานั้นซึ่งปัญหาพวกนี้น่าสงสัยหลายประการ อันนี้เกี่ยวข้องกับการตั้งเครื่องเพราะในที่สุดจะเห็นได้ว่ากลไกของรัฐที่จะต้องทำหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมายอาจจะไม่ได้อยู่ในฐานะที่จะปฏิบัติตามกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เรื่องที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชปรารภถึงนั้น เกี่ยวข้องกับกรณีที่เราเห็นได้ว่าเมื่อเกิดเหตุร้ายขึ้นในบ้านเมืองแล้วการตรวจสอบการสอบสวนหรือการค้นหาคความจริงมักจะทำได้ยากสาเหตุที่ทำให้ได้ยากเป็นเพราะการจัดระบบความคิดและการจัดข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตลอดจนข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบว่าใครต้องรับผิดชอบในเรื่องอะไรต่างๆ ขึ้นนั้นมันชัดเจน กรณีณรงค์เรื่องยาเสพติดและมีผู้เสียชีวิต 2,500 คน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารขณะนั้น รองนายกรัฐมนตรี (ดร.วิญญู เครืองาม) ท่านได้ตั้งข้อสังเกตไว้คือเป็นเพราะหน่วยราชการต่าง ๆ ไม่ได้ปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสาร คือไม่รักษาความลับไม่รักษาข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการเก็บรวบรวมรายชื่อตลอดจนพฤติการณ์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เอาไว้อย่างมีประสิทธิภาพให้มันคงปล่อยให้หลุดรั่วไหลไปยังบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้อง และเป็นเหตุให้เกิดการทำร้ายกันขึ้นมา ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในรอบ 1 – 2 ปีมานี้ เมื่อเกิดเหตุการณ์ต่อมาคือ

เหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐในทางภาคใต้ ปรากฏว่าเกิดความสับสนไม่แน่ใจเกี่ยวกับข้อมูล ข่าวสารว่าใครเป็นผู้กระทำความผิดใครเป็นผู้เกี่ยวข้องและเกี่ยวข้องในระดับใด ข้อมูลข่าวสารของรัฐ ที่ควบคุมอยู่และมีการเผยแพร่ออกไป ประกาศหมายจับต่าง ๆ ก็ถูกฝ่ายตรงข้ามหรือฝ่ายที่บงการพูโล ก็ออกมาโฆษณาบอกรัฐของไทยมีข้อมูลที่ล้าหลังมากและเหตุว่าภาพที่ควรจะประกาศจับเป็นภาพที่ เก่าอย่างน้อย 15 ปี ทั้งสิ้นเรื่องราวเหล่านี้ กระทบสะท้อนให้เราเห็นว่า เรามีปัญหาเกี่ยวกับข้อมูล ข่าวสารพูโลประกาศในที่สาธารณะหลายแห่งว่าภาพของทางหน่วยราชการเราที่ประกาศออกไปภาพ บางภาพถ่ายไว้ตั้งแต่บุคคลยังไม่มีหนวดเครา และเนื่องจากเวลาผ่านไปแล้วยังจำเป็นต้องสร้างหมวด อิเล็กทรอนิกส์ไป และยังบอกว่าภาพการวางหมวดยังวางไม่ตรง หากท่านไปเห็นรูปที่ประกาศจับ สิ่ง นี้เป็นเพราะการทำให้ (เป็นเทคโนโลยี) เรียกว่า Profile Matching ยังทำเรียบร้อยไม่ดีพอ ซึ่งหากว่า ท่านที่นั่งในที่นี้ไว้หมวดและมีภาพใกล้เคียงกับภาพก็อาจถูกจับได้ง่ายเพราะเหตุว่าข้อมูลข่าวสาร ของเราแม่นยำไม่เพียงพอ ประเด็นเหล่านี้ที่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นคือเมื่อ 2 - 3 วันที่ผ่านมามีเจ้าหน้าที่ ชั้นบริหารของผู้ประกอบการโทรศัพท์แจ้งให้ทราบว่าปัญหาใหญ่ตามมามีอีกคือข้อมูลเกี่ยวกับ โทรศัพท์ลงข่าวหนังสือพิมพ์มีเจ้าหน้าที่มาขอไม่เว้นในแต่ละวัน แสดงว่าต้องการทราบว่าใคร โทรศัพท์หาใคร โทรศัพท์ที่ไหน ผู้ที่โทรอยู่ที่ไหน ผู้ที่รับอยู่ที่ไหน ท่านบอกว่าท่านให้บริการมาตลอด รู้ว่ามีปัญหาแต่ไม่เคยคิดว่าจะเป็นปัญหานักเท่าไร ที่เกิดปัญหาคือเมื่อมีตำรวจจากหน่วยสืบสวน หน่วยหนึ่งมาขอข้อมูลของตำรวจด้วยกันว่า ตำรวจอีกหน่วยหนึ่งเวลานั้น วันนั้นใช้โทรศัพท์หมายเลข นี้ตอนนั้นอยู่ที่ไหนหลังจากนั้นไปอยู่ที่ไหนและโทรศัพท์ไปหาใครบ้างในวันนั้นซึ่งเป็นวันที่คาดว่า จะเกิดเหตุร้าย ก็คือคดีอุ้มคดียี่หลังจากที่ได้ข้อมูลไปแล้วก็เกิดการนำหลักฐานนั้นไปจับกุม นายตำรวจซึ่งคาดว่าจะถูกดำเนินคดีในเวลาต่อมา แต่ปรากฏว่าเวลาผ่านไปไม่กี่วันตำรวจกลุ่มที่ถูกจับ มาขอข้อมูลบ้างว่าขณะตำรวจที่ไปจับเขานั้นใช้โทรศัพท์หมายเลขนี้ ได้โทรที่ๆไหนบ้างและโทรไป หาใครบ้าง ทางเจ้าหน้าที่หรือผู้ประกอบการก็ เกิดความคลุมเครือ ไม่ทราบว่าตกลงว่าฝ่ายใดถูกหรือผิด ตกลงว่าใครเป็นผู้มีอำนาจสอบสวนและใครไม่มีอำนาจสอบสวนและหากจะใช้อำนาจเหล่านี้จะใช้กัน อย่างไรมีหลักเกณฑ์อะไร ในทำนองเดียวกันปรากฏเป็นข่าวในที่อื่นๆ อีกว่าในการตรวจสอบข้อมูล ดังกล่าวได้มีกฎหมายที่ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ ป.ป.ช. ในการดัก ฟังโทรศัพท์ได้ คือดักฟังข้อความที่สื่อสารถึงกันของบุคคลต่าง ๆ แต่ต้องขออนุญาตศาลการดักฟัง โทรศัพท์นั้นเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ อย่างน้อย 2 เรื่องด้วยกัน คือ (1) จำกัดสิทธิ เสรีภาพในการเป็นอยู่ส่วนตัว เรื่องแบบนี้เป็นธรรมดาการดักฟังไม่ได้มีเฉพาะในประเทศไทย ที่พูด ไม่ได้หมายความว่าต่อว่า ประเทศไทยเราแย่กว่าประเทศอื่น เพราะว่าแม้กระทั่งเจ้าฟ้าชายของประเทศ อังกฤษท่านโทรศัพท์คุยกับคนรัก ยังสามารถมีรายละเอียดที่บอกมาในหนังสือพิมพ์รายงานเป็นเล่มได้

หรือประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา เมื่อพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ความมั่นคงก็สามารถมีผู้ที่นำข้อมูลเหล่านี้มาตีพิมพ์ได้ที่ประธานาธิบดีคลินตันพูดคุยกับลูวิสก็ มีบันทึกออกมาอย่างละเอียดว่าได้สนทนาภาษารักกันอย่างไรบ้าง ของประเทศไทยมีทั้งส่วนที่ได้ดำเนินการตามกฎหมายและส่วนที่ยังคลุมเครืออยู่ในทางเทคโนโลยี ได้ก้าวหน้าไปถึงการนำเครื่องมือสื่อสารไปติดไว้กับเครื่องมือสำหรับให้บริการโทรศัพท์เพื่อที่จะสามารถตรวจจับได้ว่าข้อความที่ใช้โทรศัพท์โทรอย่างไร ในความเป็นจริงในทางเทคโนโลยี สามารถทำได้ ในต่างประเทศข้อความไม่ว่าจะเป็นข้อความที่โทรจะถูกเก็บบันทึกไว้ทั้งหมดแต่บันทึกไว้ในรูปของข้อมูลที่เข้ารหัสแล้ว เรียกว่าทำให้ข้อมูลนั้นมีขนาดเล็กมาก ๆ เก็บใส่ไว้ในฐานข้อมูลของเขาซึ่งสามารถที่จะ Release ออกมาได้ ในประเทศไทยมีระบบเข้ารหัสและเก็บเช่นกันแต่ในรายละเอียดคงไม่พูดถึง แต่ในทางเทคนิคนั้น สามารถตรวจสอบข้อมูลที่คนพูดได้ ซึ่งการละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัว ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการละเมิดสิทธิในการสื่อสารถึงกันตามรัฐธรรมนูญตามมาตรา 34 ซึ่งเป็นเรื่องการคุ้มครองความเป็นอยู่ส่วนตัวและมาตรา 37 เป็นเรื่องเสรีภาพของการสื่อสาร ปัญหาที่เกิดขึ้นเหล่านี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการกระทำของทางราชการมีทั้งที่มีอำนาจตามกฎหมายและน่าสงสัยว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่รวมตลอดถึงหากมีการเก็บรวบรวมข้อมูลมาแล้วข้อมูลมาแล้วข้อมูลเหล่านั้นได้นำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่กฎหมายกำหนดให้ไว้หรือไม่ หรือมีการนำไปใช้อย่างอื่นหรือไม่ การนำไปใช้อย่างอื่นท่านคงทราบว่าการมสรรพากร เป็นผู้ที่มีผลงานดีมากเพราะสามารถไปติดตามข้อมูลที่ควรจะเป็นฐานภาษีและไม่ได้แจ้งฐานภาษีจำนวนมาก เดียวนี้เราใช้ระบบเครือข่ายข้อมูลที่มีความทันสมัยมากในอดีตที่เป็นเรื่องเข้าสู่กรรมการคือการที่สรรพากรไปซื้อฐานข้อมูลของธนาคาร จึงสามารถทราบได้ว่าใครมีเงินฝากเยอะจะได้คาดหมายได้ว่าคนนี้มีเงินมาจากไหนและจะได้ไปตรวจสอบดูว่าเสียภาษีครบถ้วนหรือไม่ซึ่งคณะกรรมการให้คำแนะนำตลอดว่าทำไมไม่ได้ทำไมไม่ได้เพราะเหตุว่าการที่เขามีเงินเยอะไม่ได้หมายความว่าเขาจะเสียภาษีส่วนที่สงสัยว่าใครหนีภาษีแล้วตรวจสอบเป็นราย ๆ โดยคิดจะดำเนินคดีมันสามารถทำได้เป็นอำนาจหน้าที่แต่ถ้าหากคิดว่าใครที่มีเงินจำนวนมากผู้นั้นหนีภาษี ก็ไม่ได้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสรรพากรตามวัตถุประสงค์ตามที่กฎหมายกำหนดให้เพราะฉะนั้นกรมสรรพากรก็ไม่มีอำนาจที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลแบบนี้เรื่องนี้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในประเทศไทยปัญหาเรื่องข้อมูลข่าวสารยังมีจำนวนมาก การขอตรวจสอบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งอาจจะกระทบถึงเรื่องราวต่าง ๆ มีมาก จึงต้องการเรียงเรียงให้ทราบเพียงแค่ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในบ้านเรานั้นไม่ได้เกิดเฉพาะแต่บ้านเราเกิดทุกแห่งทั่วโลก แยกเป็นเรื่องใหญ่ได้คือปัญหานี้เกิดตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 แต่ทวีความรุนแรงมากขึ้นในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 1 ซึ่งเป็นยุคของการตรวจจับสายลับเป็นครั้งแรก เพราะก่อนหน้านี้การเดินทางทั้งหมดเป็นการเดินทางโดยอิสระ รุ่นที่คนจีนมาประเทศไทยไม่ต้องมีเอกสารประจำตัวที่

แสดงประวัติ มีสิ่งยืนยันกันคือตัวบุคคลและมี พาสปอร์ตเกิดขึ้นเพราะเริ่มป้องกันไม่ให้สายลับซึ่งเป็น ศัตรูของชาติเข้ามาสืบความลับ และหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 เกิดการต่อสู้ในทางลัทธิรุนแรงมากขึ้น คือการต่อสู้ระหว่างโลกเสรี กับคอมมิวนิสต์ ทำให้มีการเก็บข้อมูลของผู้ที่มีความเชื่อแตกต่างกัน และ หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ก็ได้เกิดสงครามเย็นคือความรุนแรงของการต่อสู้ทางความคิดระหว่างลัทธิ การเมืองยุคสงครามเย็น ยิ่งทวีความรุนแรงในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่น่าสงสัยมากขึ้นเรื่อยๆ พร้อมกันนั้นก็เกิดการพัฒนาในทางเทคโนโลยีที่สำคัญมากที่สุดคือการเกิดขึ้นของเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ซึ่งมาเข้าสู่จุดที่เปลี่ยนแปลงใหญ่ในปี ค.ศ. 1980 เมื่อมีการทำคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล จำหน่ายในท้องตลาดอย่างแพร่หลาย คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลขยายอำนาจของการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลในการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลมากขึ้นเรื่อยๆ เพราะแต่เดิมคนที่จะมีคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ได้มี แค่รัฐ กับผู้ประกอบการขนาดใหญ่แต่เมื่อมีคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลและการรวบรวมข้อมูลการ ประเมินผลข้อมูลการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลสามารถทำได้โดยเอกชนรายย่อยๆ ก็ทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงเริ่มมีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลขยายไปทั่วโลกตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา และอีกครั้งที่ เกิดเป็นเรื่องใหญ่คือปี ค.ศ. 1993 เป็นยุคที่ถือว่าได้เกิดมัลติมิเดีย และเกิดเครือข่ายสารสนเทศใน ลักษณะที่เป็นมัลติมิเดีย แล้วยุค 1990 – 1993 เป็นยุคที่มีความชัดเจนมากที่สุดคือการเก็บข้อมูล สามารถเก็บในรูปของสื่อผสมได้ และที่มีส่วนกระทบกระเทือนใหญ่ที่สุดคือหลังวันที่ 11 กันยายน ปี 2001 เป็นต้นมาคือยุคต่อต้านผู้ก่อการร้ายหรือสงครามกับการก่อการร้ายซึ่งทำให้เกิดเทคโนโลยีใหม่ ผสมเข้ากับเทคโนโลยีที่มีมาแต่เดิมในรูปของสื่อผสม การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ปัจจุบันนี้ มีหนังสือ รายงานข่าวว่าได้เกิดเทคโนโลยีใหม่ที่เรียกว่าทำ Terrorist Profile Matching สามารถที่จะเก็บ รวบรวมข้อมูลก็ปี ก็ตาม เมื่อครบ 300-400 Factors แสดงว่าคนๆ นี้อยู่ในสถานะน่าระแวงว่าเป็น ผู้ก่อการร้ายได้เพราะจะเก็บหรือเก็บข้อมูลเครือข่ายสารสนเทศทั่วโลกแล้วเก็บไว้เป็น Profile การก่อ ร้ายซึ่งผู้ก่อการร้ายที่ฝังตัวอยู่ยังไม่ปรากฏตัวในขณะนี้ที่จะปรากฏตัวต่อไปในอนาคตนับตั้งแต่การ เรียน การเข้าโรงเรียน จะไปเรียนฝึกบินด้วยเหตุให้ ฝึกบินแล้วสื่อสารเคมีหรือไม่ สื่อสารเคมีแล้วมี การติดต่อกับประเทศที่น่าสงสัยหรือมีการติดต่อทางโทรศัพท์กับบุคคลที่น่าสงสัยหรือไม่ ใน ระยะเวลา 5 - 7 ปี เมื่อครบ Factors แล้วเรียกว่าจะเกิด Warning System ซึ่งอาจจะเกิดกับบุคคลหนึ่ง บุคคลใดก็ได้ปัญหาใหญ่ที่เกิดขึ้นคือในกรณีที่เทคโนโลยีให้อำนาจกับรัฐและให้อำนาจกับเอกชน มากมาย จะมีวิธีป้องกันหรือคุ้มครองอย่างไร ปัญหาเล็กๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับบุคคลที่ผมเพิ่งจะรู้จัก คือ ผู้หญิงคนหนึ่งชอบไปจ่ายเงินบัตรเครดิตไม่ครบเพราะคิดว่า 10,000 กว่าบาท ที่จ่ายไม่ครบ ท่านมอง ไม่ดีเห็นเลข 8 เป็นเลข 5 จ่ายเงินผิดไป จึงถูกบันทึกว่าค้างชำระบัตรเครดิต จากการที่ค้างชำระบัตร เครดิตทำให้ต้องมีปัญหาเพราะท่านไปกู้เงิน 20 ล้านจากธนาคารและธนาคารก็ไม่อนุมัติ ทั้งๆ ที่ท่าน

เครดิตกับธนาคาร เพราะเจ้าหน้าที่ทางธนาคารมารายงานว่าท่านค้างบัตรเครดิตสงสัยว่า สถานะของ บริษัทอาจจะมีปัญหา ท่านบอกว่าต้องใช้เวลา 2 อาทิตย์กว่าจะตรวจสอบได้ แต่ในที่สุดก็ทราบสาเหตุ เพราะจ่ายเงินขาดไป ท่านบอกว่า โชคดีที่ท่านมีโทรศัพท์มีความรู้ มีเส้นสายที่จะสามารถตรวจสอบรู้ ได้อย่างรวดเร็ว และไม่ถูกคำพิพากศาลจากการเป็นบุคคลที่ไม่มีเครดิตหรือเป็นบุคคลที่ผิวน้ำชำระหนี้ ในระบบมีทางแก้มีทางคุ้มครองอยู่แต่แน่นอนต้องก่อให้เกิดความลำบากและความรำคาญใจเป็นธรรมดาปัญหาที่เกิดขึ้นต่อมาในขณะนี้กำลังจะร่างกฎหมายใหม่เพราะเห็นว่ากฎหมายข้อมูลข่าวสารที่ได้พูดไปแล้วในภาคเช้า นั้น ควบคุมเฉพาะหน่วยราชการเท่านั้นให้คุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลให้ดี ในขณะนี้รู้สึกว่ายังดีไม่เท่าที่ควรไปออกกฎหมายใหม่ว่าควบคุมหน่วยงานเอกชนด้วยว่า หน่วยงานเอกชนก็ต้องคุ้มครองข้อมูลข่าวสารให้ดีด้วย หรือเกิดปัญหาขึ้นมาว่าจะควบคุมอย่างไรให้มีประสิทธิภาพความคิดใหญ่ของผู้ร่างกฎหมายก็คือคิดว่าต่อไปนี้ใครจะจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลจะต้องทำการศึกษาป้องกันตั้งแต่ต้นว่าระบบของตนมีจุดอ่อนจุดแข็งอย่างไรมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ส่วนตัวหรือไม่หากมีจะแก้ไขอย่างไร เขาเรียกว่าให้ทำ Privacy Impact Assessment (PIA) หรือให้ทำการศึกษาว่าระบบของตนส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ส่วนตัวเพียงใดแบบเดียวกันกับการศึกษาระบบการตั้งโรงงานหรือการจัดระเบียบโครงการขนาดใหญ่ว่าหากทำโครงการขนาดใหญ่ ต้องทำรายงานผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่อไปนี้อีกคนต้องทำรายงานผลกระทบความเป็นอยู่ส่วนตัว ฝ่ายเอกชนก็คิดว่ากำลังจะเกิดค่าใช้จ่ายมากขึ้นอีกแล้วจึงขอต่อรองเสนอไม่เอาแบบนี้ก็ได้ ให้มี Data Auditor Privacy Auditor คือหากไม่ทำ PIA รายงานผลกระทบความเป็นอยู่ส่วนตัวก็ให้มีเจ้าหน้าที่ เหมือนกับผู้ตรวจบัญชี บริษัททุกบริษัทต้องมีการตรวจบัญชีและรับรองการตรวจบัญชีทุกปี จึงมีผู้ตรวจบัญชีหรือตรวจรายงานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของระบบทุกๆ ปีไป หากจะอ้างว่ายังคงราคาแพงอยู่ขอเปลี่ยนได้หรือไม่ เขาจึงบอกไปว่าถ้าหากไม่มี Privacy Auditor ซึ่งทางฝ่ายราชการเห็นว่า Privacy Auditor ดีเพราะจะทำให้เกิดอาชีพใหม่และจะเกิดการพัฒนาเทคโนโลยีหรือการรับรู้เทคโนโลยีเพราะอาชีพใหม่เพราะเนื่องจากว่าเมื่อมีอาชีพก็ต้องมีการศึกษาเมื่อมีการศึกษาก็ทำให้เกิดความเข้าใจทางเทคโนโลยีและจะเกิดพัฒนาการเกิดนวัตกรรมขึ้นได้ แต่หากจะมีการต่อรองก็ไม่เป็นไร จะเปลี่ยนใหม่ก็ได้คือ แทนที่จะมี Data Auditor ให้มีผู้ตรวจการใหญ่ในระดับประเทศคอยตรวจการทั่วไป ภาคเอกชนมองว่าต้องมีการรายงานขอให้ราคาถูกลงอีกนิด ภาคเอกชนจึงเสนอให้ใช้แค่มีการกำหนดจรรยาบรรณ ภาครัฐเห็นว่าการกำหนดจรรยาบรรณก็ต้องควบคุมกันเองอย่างเดียวภาครัฐจะเข้าไปควบคุมอย่างไร ภาคเอกชนจึงเสนอให้สูงขึ้นอีกนิด คือให้มี Trust Mark หรือเรียกว่าภาคเอกชนคนใดมีการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารดีก็จะมีออกหนังสือรับรองของทางราชการที่สามารถตรวจสอบได้ในเครือข่าย หรือว่าเครื่องหมายการแสดงความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการเอกชน ซึ่งเรื่องนี้ใน

ต่างประเทศก็มีราคาแพงเช่นกันแต่ดูเหมือนเป็นที่นิยมของประเทศต่างๆ มากภาคเอกชนจึงต้องการที่จะได้ ระบบ (1) การกำหนดจรรยาบรรณของตนเอง (2) มีระบบรับรองความน่าเชื่อถือเพื่อที่จะไปเพิ่มมูลค่ากับผู้ประกอบการเนื่องจากเมื่อผู้ประกอบการใดมีความน่าเชื่อถือผู้ประกอบการท่านนั้นก็จะสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากการประกอบการของท่านมีกำไรมากขึ้นจากความเชื่อของผู้บริโภคได้ ทั้งหมดเป็นความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นในปัจจุบันกฎหมายใหม่ที่จะเกิดนั้นมีการถกเถียงกันว่าใครจะเป็นเจ้าภาพระหว่างสำนักนายกกับกระทรวงวิทยาศาสตร์ เวลานี้ผู้ที่เจ้าภาพคือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารซึ่งร่วมงานกับกระทรวงวิทยาศาสตร์โดยมี เน็คเทค เป็นตัวเชื่อมอยู่ เจ้าภาพ 2 รายนี้ สำนักนายกรัฐมนตรีฝ่ายหนึ่งบอกว่าควรจัดรวบรวมการควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลให้เป็นส่วนหนึ่งของความโปร่งใสของระบบราชการอยู่ระบบเดียวกันเลยจะได้ดูแลง่ายและเป็นเอกภาพดี ทางฝ่ายกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแห่งชาติ บอกว่าสำนักนายก ไม่ค่อยทราบเรื่องเทคนิคแต่จะทราบเรื่องกฎหมาย จึงต้องการให้ควบคุมเกิดประสิทธิภาพต้องให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นผู้ควบคุม ซึ่งข้อนี้เป็นข้อที่ค้างอยู่ในปัจจุบัน อยู่ระหว่างการหาข้อสรุป จึงขอสรุปส่วนที่พูดมาทั้งหมดนั้นคือต้องการ พูดถึงปัญหาของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและความพยายามที่จะคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศไทย จริงๆ แล้วต้องการคุ้มครองเรื่องอะไร เรื่องนี้ก็เป็นประเด็นใหญ่และเป็นเรื่องที่ถกเถียงกันเพราะเห็นว่าฝ่ายหนึ่งก็มีความเห็นว่าสิ่งที่ต้องการคุ้มครองคือความเป็นอยู่ส่วนบุคคลในความเป็นจริงแล้วเป็นทรัพย์สินชนิดหนึ่งทุกคนมีทรัพย์สิน คือความเป็นอยู่ส่วนตัวของเราหรือข้อมูลส่วนตัวของเราเป็นทรัพย์สิน และทุกวันนี้มีคนหารายได้รายได้จากข้อมูลส่วนตัวเช่นนี้ขายกัน ราคาจะขึ้นอยู่กับบุคคลว่ามีค่าเท่าไร นี่เป็นเรื่องใหญ่ ส่วนอีกฝ่ายบอกมันไม่ใช่เป็นเพียงแค่ทรัพย์สินจริง ๆ แล้วข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลคนหนึ่งหรือข้อมูลส่วนบุคคลของคนๆ หนึ่งคือความเป็นคนของคนๆ นั้น เพราะฉะนั้นเวลาที่คุ้มครองไม่ใช่คุ้มครองแค่ทรัพย์สิน ต้องคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นคน คนอธิบายแบบนี้คนที่สำคัญที่สุดในโลกคือ Hernando De Soto ที่นายกรัฐมนตรีเชิญมาประเทศไทย ซึ่งท่านผู้นี้พูดว่าเขาไม่มีความหมายเลยหากเขาไปไหนโดยไม่มีข้อมูลติดไปด้วยว่าเขาชื่อ Hernando De Soto เพราะไม่มีใครเชื่อ เขาจะไปเช่ารถก็ไม่สามารถเช่าได้หากไม่มีบัตรเครดิต เขาจะเข้าประเทศไทยก็เข้าไม่ได้ หากไม่มีหนังสือเดินทาง เพราะฉะนั้น Hernando De Soto บอกว่าที่จริงข้อมูลส่วนบุคคลก็คือความเป็นคนของคนๆ หนึ่งของแต่ละคนเพียงแต่ความเป็นคนของแต่ละคนนั้นมีตัวแทนค่าบางตัวเป็นตัวแทนค่าทางเศรษฐกิจก็เป็นทรัพย์สิน ตัวแทนค่าบางตัวเป็นตัวแทนค่าเรื่องสิทธิเสรีภาพ เช่น สัญชาติ ตัวแทนค่าบางตัวเป็นศักดิ์ศรี เป็นเกียรติยศชื่อเสียง เป็นค่าของบุคลาภาพ หรือความเป็นบุคคลนั้นๆ ในตัวเขา ท่านที่นั่งฟังหากบอกว่านักคิดติดศักดิ์มาพูดโดยไม่บอกว่าคนนั้นเป็นนายกสมาคมหลายๆ สมาคม เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจบมาจากหลายๆ ที่มีความรู้หลายด้าน อย่างที่

ผู้ดำเนินการอภิปรายให้ข้อมูลส่วนบุคคลตั้งแต่ต้น ท่านจะรู้สึกบุคคลเหล่านี้ไม่รู้อะไรจะน่าเชื่อถือหรือไม่ จะฟังไปทำไมเพราะฉะนั้นความเป็นคนของคนหนึ่ง เกียรติยศของคนๆหนึ่งความเป็นจริงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับข้อมูลส่วนบุคคลของคนคนนั้นการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลก็คือการคุ้มครองความเป็นคนของคนเหล่านั้นจึงไม่ควรไปจำกัดอยู่ที่คุ้มครองแบบที่เป็นทรัพย์สิน ในเรื่องนี้มีข้อถกเถียงกันมาก เพราะเห็นว่าเคยมีคดีที่เกิดขึ้น กรณีการบินไทยมีการณรงค์ให้ตัวพนักงานที่ให้อำนาจข้อมูลโดยเมื่อนั่งเครื่องบินก็นำตัวมาแจกโดยเขียนชื่อลงไปในตัวนั้นก็จะบอกให้แนะนำเพื่อนของท่านที่ต้องการนั่งสายการบินของการบินไทย และจะให้อีเมลล์ ให้เบอร์โทรศัพท์ไว้ แล้วนำไปจับฉลากในเที่ยวบินนั้น ใครโชคดีก็ได้รับตัวฟรีซึ่งแล้วแต่ว่าเที่ยวบินนั้นจะแจกตัว 2 ใบ 5 ใบ แต่ในการบินไทยที่นำตัวมาให้อำนาจข้อมูลอยู่ เขาบอกว่าข้อมูลที่ท่านให้ไว้เป็นทรัพย์สินของการบินไทยจะไปเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือขโมยไม่ได้ การบินไทยสงวนสิทธิที่จะนำข้อมูลนี้ไปใช้ นั่นเป็นความคิดว่าข้อมูลของผู้โดยสารแต่ละคน ที่ให้กับการบินไทยเป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่งและสามารถนำไปหารายได้ เรื่องนี้มีคนเสนอมายังกรรมการข้อมูลข่าวสารฯ เห็นว่าถ้อยคำอย่างนั้นไม่ได้เป็นการละเมิดความเป็นคนของเขา การบินไทยขออนุญาตใช้ข้อมูลของเขาได้เป็นครั้งๆ ไปตามที่เขาอนุญาตแต่จะหวังกันว่าข้อมูลของเขาเป็นทรัพย์สินของการบินไทย ไม่สามารถทำได้ หากเขามีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือขอยกเลิกหรือห้ามไม่ให้ใช้ต่อไปก็เป็นสิทธิของเขา ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารที่ทุกท่านในที่นี้ทราบดีแล้วว่าผู้เป็นเจ้าของข้อมูลมีสิทธิที่จะให้ขอเปลี่ยนแปลงแก้ไขปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้องเสมอ ไม่ว่าใครจะตรวจสอบข้อมูลของตน ไม่ว่าผู้ที่กระทำความผิด ผู้ที่เป็นโจร ผู้ที่ถูกกล่าวหาในคดีต่างๆ ก็สามารถขอตรวจสอบข้อมูลของตนว่าผิดพลาดหรือถูกต้องได้ เพราะสิ่งนี้จะเป็นเหตุผลมาเพราะคนที่ถูกศาลสั่งยึดทรัพย์ หรือสั่งให้เป็นคนล้มละลาย ด้วยเหตุเหล่านี้ ชื่อและนามสกุลบางครั้งตรงกันกับคนอื่นคนหนึ่งซึ่งชื่อและนามสกุล เดียวกันแต่ไม่ใช่คนๆ เดียวกันและเวลายึดทรัพย์ก็ยังปรากฏอยู่เสมอเพราะยึดทรัพย์ผิดคน และอยู่ในท้องที่หรืออำเภอใกล้เคียงกัน เมื่อเดินทางไปเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ได้ตรวจสอบให้ได้ว่าคนชื่อ นามสกุล นี้ และบ้านเลขที่นี้เป็นคนเดียวกับจำเลยซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนล้มละลาย หรือศาลสั่งให้ยึดทรัพย์หรือไม่ หากไม่ระมัดระวังไปยึดทรัพย์ผิดตัวก็นำที่อยู่ในสำมะโนครัวผิดไปประกาศในพระราชกิจจานุเบกษาว่า นาย ก. ล้มละลาย หรือถูกยึดทรัพย์ซึ่งจะสูญเสียชื่อเสียงและเกียรติยศของเขาเป็นอย่างยิ่ง สิ่งนี้เป็นเรื่องความเป็นคน ในขณะที่เดียวกันก็เป็นเรื่องทรัพย์สินด้วยอย่างไรก็ตามปัญหาใหญ่ คือที่ถกเถียงกันในขณะนี้คือการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไม่ใช่การคุ้มครองทรัพย์สินอย่างเดียวเป็นการคุ้มครองความเป็นคนควบคู่กันไปด้วยและเป็นเรื่องใหญ่มากด้วย จึงต้องการที่จะเรียนให้ท่านมองเห็นประเด็นคร่าวๆ ท้ายไปอย่างนี้ก่อน ท่านอาจจะมียุทธศาสตร์หรือข้อคิดเห็นเพิ่มเติมก็เรียนเชิญในโอกาสต่อไป

ผู้ดำเนินรายการ

ตามที่อาจารย์กิตติศักดิ์ได้พูดมานั้นผมคงไม่ต้องสรุป แต่มีเรื่องที่น่าเชื่อมโยงไปยังท่านผู้ทรงคุณวุฒิท่านต่อไปได้ ข้อมูลที่อาจารย์กิตติศักดิ์ พูดในตอนต้นเป็นเรื่องกรมสรรพากรไปขอข้อมูลส่วนบุคคลแห่งหนึ่งบังเอิญธนาคารที่ได้กล่าวถึงนั้นเป็นธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจยังอยู่ภายใต้การควบคุมบังคับใช้ของ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารราชการในตอนนี้อยู่ แต่เมื่อพูดถึงบริษัทการบินไทย จำกัดไปเก็บข้อมูลของลูกค้าหรือคนที่ลูกค้าแนะนำตอนนี้กำลังจะก้าวเข้ามาเป็นเรื่องของเอกชนที่มีบริษัทการบินไทยจำกัดยังมีสถานภาพภายใต้การกำกับของกฎหมายข้อมูลข่าวสาร มาถึงเรื่องข้อมูลทางด้านเครดิต จ่ายเงินค่าบัตรเครดิตขาดไป แต่สถานะภาพความค้างชำระบัตรเครดิตถูกนำไปใช้ในขบวนการพิจารณาความน่าเชื่อถือในการปล่อยวงเงินกู้ ท่านวิทยากรท่านต่อไปจะให้ความกระจ่างในเรื่องนี้ เชิญครับ

อาจารย์สัมมา กิตติธนา

สวัสดิ์ครับ ห้องนี้ผมมานั่งเมื่อ 12 ปีก่อน ตอนนั้นยังคงใช้ชีวิตอยู่ที่สหรัฐอเมริกา หลังเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ปี 2535 เดือนกันยายน มีการเลือกตั้งใหญ่ ผมเป็นผู้ริเริ่มจัดโครงการที่เรียกว่าโครงการกลับเมืองไทยไปเลือกตั้ง ชื่อภาษาอังกฤษว่า Come Home To Vote For The Future Of Thailand เป็นครั้งแรกที่จัดทุนสัมมนาในห้องนี้เป็นครั้งแรก และในหลักการต่าง ๆ ที่ทำที่ต่อสู้ซึ่งคิดว่าหลายท่านเป็นผู้ต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย หลักการเหล่านี้ต้องนำมาใช้เมื่อได้มาบริหารบริษัทข้อมูลเครดิต ใช้หลักการเดียวกันพยายามปกป้องสิทธิผลประโยชน์ของประชาชน แม้แต่สโลแกนของบริษัทใช้คำว่าข้อมูลเครดิตเพื่อสิทธิสินเชื่อ คือข้อมูลเครดิตสถาบันการเงินต้องนำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาให้สินเชื่อไม่ใช่拿去ใช้เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาไม่ให้สินเชื่อ พยายามที่จะใช้ Educate สถาบันการเงินตลอดเวลาแต่หลายๆ ครั้งสถาบันการเงินเป็นปฏุนิยมคาทั่วไปบางครั้งไม่เข้าใจนำข้อมูลไปใช้ในทางที่ผิด วันนี้เนื้อหาที่เตรียมมาโดยส่วนตัวแล้วเข้าใจว่ามาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และผมไม่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับกฎหมายหรือ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารราชการ เนื่องจากไม่เคยทำงานราชการ ผมต้องการจะสื่อสารคือในฐานะที่เป็นประชาชนคนหนึ่ง ผมสวมหมวกกรรมการผู้จัดการบริษัทข้อมูลเครดิต รัฐบาลผมเป็นคนสมมติว่าเหมือนกัน ผมต้องขอเครดิตเหมือนกันอะไรที่ผมไม่ต้องการให้เกิดกับผม ผมก็ไม่ต้องการให้เกิดกับผู้บริโภค

เมื่อไม่นานมานี้มีเพื่อนคนหนึ่งอีเมลล์เรื่องหนึ่งมาให้ผม ๆ อ่านแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องที่ตลกดี ผมพยายามจะถ่ายทอดให้ท่านฟัง เป็นเรื่องสนทนาระหว่างบุคคลสองบุคคลผู้หญิงกับผู้ชาย เรื่องชีวิตกับบัตรไฮเทค โดยมีข้อความคืออีกไม่นานการนำของรัฐบาลยุคเจ้าพ่อเทคโนโลยี ไอทีแห่งประเทศไทย ประชาชนทั้งหลายจะได้ใช้บัตรประชาชนไฮเทค บรรจุไมโครชิพ ขนาดเล็กกว่าเล็บ

หัวแม่โป้งแต่อัดแน่นไปด้วยข้อมูลส่วนตัวของบุคคลคนนั้น และเหตุการณ์ต่อไปนี้อาจเกิดขึ้นกับคุณได้ในอนาคตอันใกล้นี้ ลูกค้าผู้หนึ่งโทรศัพท์ไปยังร้านพิชซ่า มีเสียงพนักงานรับสาย ร้านพิชซ่าไฮเทคยินดีตอนรับจะมีอะไรให้เราบริการบ้างคะ ขอสั่งพิชซ่า มาส่งให้หน่อย ขอเลขที่บัตรประชาชนด้วยคะ “จะเอาไปทำไม ร้านพิชซ่าไฮเทคมีความยินดีขอเรียนให้ทราบว่าขณะนี้ทางร้านได้เพิ่มการบริการเข้ากับฐานข้อมูลบัตรประชาชนของราชการเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการแก่ลูกค้าทุกท่านแล้วคะ ขอเลขที่บัตรประชาชนด้วยคะ “โอเคบัตรผมเลขที่ 35004344231234 ขอบคุณคะ ยินดีต้อนรับคุณสมชาย โชคดี อยู่บ้านเลขที่ 77 ถนน สุทธิสาร กรุงเทพฯ โทรศัพท์ที่บ้าน 0 2222 2222 ที่ทำงาน 0 2333 3333 มือถือ 01 9999999 ไม่ทราบว่าต้องการสะดวกใช้เบอร์ไหนคะ โอโห้ แค่เอาเลขประชาชนให้ข้อมูลขนาดนี้เสียรอน่าฟังมาก วันนี้วันหยุดมาส่งที่บ้านก็แล้วกัน ผมขอสั่งพิชซ่าหน้ากินเอาเพิ่มชีสพิเศษ เปลี่ยนเป็นพิชซ่าสูตรลดน้ำหนักรวมมิตรผักดีไหมคะ ทำไมละก็จากฐานข้อมูลของคุณมีข้อมูลทางการแพทย์ระบุว่าคุณมีอาการของโรคเก๊าท์ และโคเรสเตอรอลสูงเป็นเวลาหลายปีมาแล้ว หมอสั่งให้คุณงดของมันและสัตว์ปีกไม่ใช่หรือคะ “ก็ได้เอาสองถาดใหญ่แล้วกัน แล้วผมจะจ่ายเป็นบัตรเครดิตนะ ขอโทษด้วยคะจากการตรวจสอบข้อมูลด้านการเงินของคุณขณะนี้วงเงินบัตรเครดิตของคุณทั้ง 3 ใบเต็มหมดแล้วคะ เอาเหอ ไม่ใช่ไร คุณจะใช้เวลากี่นาทีมาส่งที่นี่ เดียวผมไปกดเอทีเอ็ม ให้ ประมาณ 45 นาที ค่ะถ้าดูตามฐานข้อมูลด้านการจราจรรอบบริเวณบ้านคุณหากคุณออกจากหมู่บ้านเลี้ยวขวาประมาณ 500 เมตร คุณจะพบตู้เอทีเอ็มตู้แรกแต่คุณต้องเสียค่าธรรมเนียมเบิกเงิน 20 บาทนะคะ เนื่องจากเป็นตู้เอทีเอ็มต่างธนาคาร ไม่ใช่ของธนาคารที่คุณมีเงินสดเหลืออยู่ ดิฉันขอแนะนำให้คุณเลี้ยวซ้ายอีกร้อยเมตร จึงจะพบตู้เอทีเอ็มของธนาคารที่คุณเป็นลูกค้า ฉันว่าจะดีกว่า เพราะตรงนั้นคุณสามารถเข้าชอยเล็กๆ ได้ซึ่งเป็นทางลัดทางด้านหลังกลับมาบ้านคุณได้ รวมเวลาไปกลับประมาณ ๓๐ นาทีคะ หากตรงนั้นมีทางลัดด้วยหรือผมไม่เคยรู้เลยนะ คิดว่าต้องไปทางวันเวย์ลวดทางด่วนกลับมาเสียอีก หากคุณใช้เวลาไปทางนั้นจะเดินทางเกือบชั่วโมงสู้จะไม่ทันรอพิชซ่า ทางลัดที่แนะนำเนี่ยไม่ค่อยมีใครรู้จักเพราะทางค่อนข้างแคบรถยนต์ผ่านลำบากแต่โชคดีที่ฉันมีข้อมูลของคุณและพบว่ารถยนต์ของคุณโค่นไฟแนนซ์ยี่ห้อคุณจึงเปลี่ยนเป็นมอเตอร์ไซด์ แม้จะเป็นรถมือสองแต่จากการรายงานการตรวจเช็คพบว่าป็นรถที่คุณนำเข้าศูนย์ตลอดแสดงว่าสภาพรถน่าจะยังดี อยู่พอจะลัดเลาะเข้าชอยที่ขรุขระได้ โอโห้ นี่มันรู้ข้อมูลส่วนตัวขนาดนี้เลยหรือ นี่มันจะบอกข้อมูลรายละเอียดอีกเยอะไม่เนี่ย รอสักครู่จะเอาเฉพาะที่เกี่ยวกับการบริการร้านพิชซ่าไฮเทคของเราที่่แล้วกันคะ มีอีกอย่างที่คุณต้องการแนะนำคุณให้ใส่หมวกกันน็อคและเปิดไฟหน้ารถขณะขี่มอเตอร์ไซด์ออกด้วยนะคะ เพราะขณะนี้ใบบันทึกคะแนนใบขับขี่ของคุณเหลือแค่ 50 คะแนนเอง หากคุณโดนจับอีกครั้งคุณจะถูกปรับใบขับขี่ 1 ปี ะไรกันนะแค่บัตรประชาชนทำให้ใครๆ เสือรู้เรื่องส่วนตัว คนอื่นไปทุกเรื่อง

หรืออย่างไร กรุณาใช้คำสุภาพด้วยค่ะ เพราะขณะนี้ชื่อคุณยังอยู่ในฐานข้อมูลของผู้ที่อยู่ระหว่างโดน
ทัณฑ์บน ในข้อหาของคุณจะเป็นขั้นลหุโทษแต่ถ้ามีความผิดฐานใช้วาจาไม่สุภาพกับพนักงาน
เจ้าหน้าที่ขณะปฏิบัติหน้าที่ แต่เมื่อคุณโดนตำรวจจับโทษฐานขับรถเร็ว เมื่อเกือบปีมาแล้ว อีก 2 เดือน
ก็จะพ้นระยะและถ้าเกิดตอนนี้มีใครแจ้งความคุณอีกข้อหาเดียวกันคุณต้องกลับไปเข้าคุก ควบคุมความ
ประพฤติอีก 1 เดือน คุณอย่าหาเรื่องใส่ตัวดีกว่า “โอ๊ยจะบ้าตาย ที่สั่งนั้นยกเลิกหมดเลยไม่ต้องเสียใจ
ด้วยค่ะคำสั่งซื้อได้ส่งผ่านระบบออนไลน์ไปแล้ว โดยคำยืนยันจากคุณผ่านการบันทึกทาง
สายโทรศัพท์เข้าสู่กระบวนการประมวลผลกลางแล้วไม่สามารถยกเลิกได้ ทำไมจะเอาถึงเข้าคุกเลย
หรือแค่ยกเลิกพิชซ่า 2 ถาดนี้ ก็ทางร้านเราไม่ได้ทำอย่างนั้นรอกค่ะแต่ถ้าใจจริงดิฉันก็ต้องการทำ
เรื่องการยกเลิกคำสั่งคุณเหมือนกัน แต่ตามนโยบายของรัฐบาลท่านต้องการให้ธุรกิจทุกอย่างใน
แผ่นดินไทยดำเนินการอย่างเป็นระบบตรงไปตรงมาเปิดเผยตรวจสอบได้ ทุกอย่างเมื่อยืนยันเข้าระบบ
แล้วจะไปแก้ไขเปลี่ยนแปลงไม่ได้ค่ะ ถ้าไม่เอาแล้วใครจะทำอะไรละไม่มีใครทำอะไรคุณหรือรอกค่ะ
เพียงแต่ระบบจะบันทึกชื่อของคุณเป็นบุคคลที่มีประวัติ บันทึกก็บันทึกไปจะเป็นไรนักหนาเชียว ก็จะ
ส่งผลต่อเวลาตรวจสอบข้อมูลความน่าเชื่อถือคุณนะค่ะซึ่งเวลาคุณยื่นขอเครดิตต่างๆ หากตรวจสอบ
ได้ว่าคุณซักดาบไม่จ่ายค่าพิชซ่า 2 ถาด อาจเป็นเหตุให้คุณเป็นที่ไม่น่าไว้วางใจได้ พอ ๆ ส่งมาเลยจบ ๆ
ร้านพิชซ่าไฮเทคยินดีที่ให้บริการคะทางร้านเราหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะมีโอกาสดบริการท่านอีกต่อไป คน
สั่งพิชซ่าวางโทรศัพท์แล้วลุกออกจากบ้านไปกระโดดน้ำตาย

ที่ยกมาเล่า ต้องการที่จะสะท้อนให้เห็นว่าเรื่องข้อมูลส่วนบุคคลเป็นเรื่องที่เข้าไปอยู่ใน
ชีวิตคนและสนใจกันมากสิ่งต่างๆ ที่พูดในวันนี้หลายๆ สิ่งเป็นสิ่งที่ถูกต้องแต่บางอย่างอาจจะเวอร์ไป
นิดๆ ทุกวันนี้ที่ผมอ่านข่าวเรามี E-Citizen ปีหน้าจะมีการบรรจุข้อมูลหากใครไปซื้อบัตรประชาชนจะ
บันทึกข้อมูลเต็มหมด E-Passport ก็กำลังจะมา และผมได้อ่านข่าวจะเจอบทความที่เกี่ยวกับกับ เรื่อง
ข้อมูลข่าวสาร วันที่ 6 ธันวาคม เป็นเรื่อง E-Passport กับสิทธิส่วนบุคคล อีกเรื่องหน้าปกนิตยสาร
ต่างประเทศทุกวันนี้ทุกคนที่อยู่ในโลกอินเทอร์เน็ตสามารถรู้เรื่องราวจริงสิ่งที่คุณชอบอ่านอะไร สิ่งที่คุณ
คิด อย่างไร สิ่งที่คุณอื่นทราบเรื่องของคุณมากกว่าในยุคที่ตำรวจลับของสตาลิน อาจจะพยายามหาแต่
หาไม่ได้ แต่ทุกวันนี้รู้ได้โลกเปลี่ยนไปสังคมไร้พรมแดน เทคโนโลยีเข้ามาสิ่งที่เคยเป็นความลับใน
อดีตปัจจุบันเป็นสิ่งที่เป็นประจำวันหลายๆ คนทำใจยอมรับไปได้แล้วหลายคนยังคงทำใจไม่ได้ และ
จะเป็นอย่างนี้ไปตลอดในอนาคตสิ่งที่ยังเป็นความลับในวันนี้ อีก 10 ปีข้างหน้าอาจจะไม่เป็นความลับ
เช่นเรื่องบัตรประชาชนที่ยกตัวอย่างไปแล้วนั้น ทุกวันนี้โลกเปลี่ยนไป

ผมพยายามให้ความรู้ผู้บริโภคเนื่องจากผู้บริโภค มีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับ
ข้อมูลเครดิตมากพอสมควร เครดิตบูโรเกิดขึ้นได้อย่างไร เกิดเพราะรัฐบาลต้องการให้เกิดสมัย ดร.ป๋วย

เป็นผู้ว่าการแบงก์ชาติ เมื่อหลาย 10 ปี ก่อนต้องการให้ตั้งเครดิตบูโร ในโลกนี้มี 2 อย่าง (1) ทะเบียนเครดิตกลางที่ธนาคารกลางจัดตั้งขึ้นเรียกว่า Central Credit Registry แต่หากเป็นเครดิตบูโรส่วนใหญ่เป็นของเอกชน อเมริกามี เครดิตบูโรมา แล้วเป็น 100 ปี 3 บริษัทใหญ่ที่เป็น บริษัทระหว่างประเทศ บริษัทเล็กๆ ประมาณ 4 - 5 ร้อยบริษัท ทุกแห่งในโลกนี้มีเครดิตบูโร ในประเทศที่ก้าวหน้าในหนังสือ นิตยสาร ฟอรั่ม เดือนธันวาคมปี ที่ผ่านมาเขียนไว้ว่าสิ่งที่สำคัญทางการเงินเป็น Innovation มี 10 อย่างด้วยกัน บัตรเอทีเอ็ม เครดิตการ์ด และเครดิตบูโร อีก 7 อย่างจำไม่ได้ เป็นเรื่องสำคัญ เมื่อหลายปีก่อน ดร. ป๋วย จะตั้งก็ตั้งไม่ได้ สถาบันการเงินก็ต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลแต่เรียนว่าสถาบันการเงินและหน่วยงานที่เกี่ยวกับกิจการการเงินมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันมานานแล้วไม่ว่าจะเป็นบริษัทหลักทรัพย์ ลีสซิ่ง เงินทุน ธนาคาร เขาแลกเปลี่ยนกันเอง เวลาท่านขอกู้เงินจากที่ ๆ หนึ่งพนักงานธนาคารก็ต้องให้ท่านกรอกข้อมูลว่าท่านเคยไปกู้ที่ไหนมาบ้าง เมื่อทราบว่ายกยู่ที่ไหนก็โทรศัพท์สอบถามรายละเอียดของผู้กู้ การจัดตั้งเครดิตบูโรทำได้ดินให้อยู่บนดิน ฉะนั้นเอกสารที่อยู่ได้ดินต่อไปจะทำไม่ได้แล้วหากทำต้องติดคุก ต้องมาทำให้ถูกต้อง เครดิตบูโรพยายามตั้งมา 10 ปี ตั้งไม่สำเร็จเพราะสถาบันการเงินส่วนใหญ่ไม่ต้องการแชร์ข้อมูลก็ถ่วงไว้ จนกระทั่งเกิดวิกฤตเมื่อวิกฤตเศรษฐกิจรัฐบาลบอกว่าต้องมีเครดิตบูโร โดยรัฐบาลออก พรบ.การประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต ออกมาและมีผลบังคับใช้ในปีที่ผ่านมาโทษหนักมากจนออกมาสมาชิกลาออกกันหมด เริ่มร่างกันมา 5 ปีแล้วโดยผ่านกฎหมายแบงก์ชาติเข้า ครม. เข้าสภาล่าง ผ่านกรรมธิการ 3 วาระ ออกมาพร้อม ๆ กัน ระหว่างที่ก่อนกฎหมายมีออกได้ใช้จรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจ เมื่อกฎหมายออกมาก็มี Compliance เพราะฉะนั้นข้อมูลเครดิตประกอบด้วย 2 ส่วน คือ (1) ข้อมูลที่บ่งชี้ตัวลูกค้า (2) เป็นข้อมูลประวัติทางการเงิน บ่งชี้ตัวลูกค้า หากไปตรวจสอบในเมืองไทยเท่าที่ทราบ คุณเสนาะ เทียนทอง มี 7 คน ,จำลอง ศรีเมือง มี 12 คน แม้แต่ศาลล้มละลายทุกวันนี้ ข้อมูลศาลล้มละลายที่ออนไลน์ บัญชีที่บอกนั้น มีเฉพาะชื่อ ข้อมูลเหล่านี้ถามว่าสามารถนำมาใช้ได้หรือไม่ กฎหมายเครดิตบูโรบอกไว้ว่าต้องเป็นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ก็ถามว่าข้อมูลที่มาจากศาลล้มละลายเชื่อถือได้หรือไม่ ในความเป็นจริงเป็นแหล่งที่เชื่อถือได้เพราะเขาประกาศแล้วซึ่งแต่ไม่นำมาใช้เพราะไม่มีไอดี ไม่สามารถนำมาใช้คู่กันได้ หากไปทำผิดคนกลายเป็นอีกคนต้องยุ่งมาก เพราะฉะนั้นการนำข้อมูลมาใส่ในเครดิตบูโรต้องดี ต้องมีการตรวจสอบที่ถูกต้อง ชื่อ นามสกุล ไอดี วันเดือนปีเกิด ต้องสามารถเข้ากันได้ มีกรณีคนๆ หนึ่งมาตรวจสอบข้อมูลเครดิต ผมดูรายชื่อแล้วคิดว่าคนนี้ไม่น่าเป็นไปได้เป็นชื่อนักการเมืองใหญ่โต และตายไปแล้วมาตรวจสอบได้ อย่างไร จึงมาตรวจดูปรากฏว่าอายุ แค่ 27 มันชัดเจน เมื่อดู วัน เดือน ปี ก็ทราบว่าไม่ได้เป็นคนๆ เดียวกัน ซึ่งเป็นข้อมูลที่ชัดเจน หรือหลักการส่วน ข้อมูลประวัติทางการเงินซึ่งสะสม ซึ่งจะต้องรายงานตลอด 24 เดือน ในส่วนนี้ในใช้ Blacklist เพราะมีข้อมูลทั้งเชิงบวกเชิงลบ ถ้าหากเป็น

Blacklist เป็นข้อมูลในเชิงลบอย่างเดียว แต่ข้อมูลนี้เรียกว่า Full file คือเปรียบเสมือนผลการเรียนของนักเรียนหากเรียน ม.1 –ม.6 บางปีก็เรียนดีบางปีก็เรียนแย่เมื่อต้องการจะเข้ามหาวิทยาลัยหรือจะไปเรียนที่ไหนสักแห่งหรือจะเข้าทำงาน หากเกิดนายจ้างหรือคนที่รับคุณ เขาจะมาดูประวัติคุณเข้าใจว่าเขาคงไม่ดูประวัติคุณแต่ข้อมูลล่าสุดอย่างเดียว เขาอาจนำข้อมูลส่วนตัวในช่วงเวลาประมาณช่วงหนึ่งมาดูอาจจะ 3 ปีหรือ 5 ปี ถามว่าหากประวัติของคุณไม่ดีแล้วจะแก้ไขอย่างไร บอกว่าให้เวลาเป็นตัวแก้ไขเพราะข้อมูลรายงานแค่ 24 เดือน บนกระดาษ สิ่งที่คุณทำไว้ 3 ปี หรือ 7 ปีก่อนนั้นไม่มีแน่นอน ข้อมูลไม่เก็บถึง 7 ปี สำหรับในทางไอทีข้อมูลยิ่งเก็บมากจะยิ่งทำให้ระบบช้า เพราะฉะนั้นข้อมูลเหล่านั้นเป็นข้อมูลที่เป็นรายงานทั้งหมด เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเมื่อ 6 เดือนก่อน คุณจ่ายดีมากและมาเสียตอนเดือนปัจจุบัน ถามว่าต้องไปแก้ข้อมูล 6 เดือนก่อนจากที่ดีให้เสียได้หรือไม่ก็ไม่ต้องแก้ เวลาที่คุณก็ดูภาพรวมว่าดี ๆ ขึ้นในภาพรวมเหมือนกราฟ ราคาหุ้น อย่างนี้เรียกว่า Credit Payment ไม่ใช่จะจุดใดจุดหนึ่งส่วนกรณีที่อยู่จะมีการผิดพลาดต้องไป Educate ที่สถาบันการเงินอยู่เช่นกันว่าต้องใช้ให้ถูกต้องเพราะเราบอกแล้วว่าเครดิตบูโรรับข้อมูลผ่านเข้ามาทางอิเล็กทรอนิกส์ไม่มีใครเห็นข้อมูลนั้น จนกว่าจะมีการเรียกดูข้อมูลซึ่งการเรียกดูข้อมูลด้านกฎหมายบอกว่าจะต้องมีการให้คำยินยอม มาตรา 20 และหน้าที่ของบริษัทข้อมูลเครดิตคือ ประกอบธุรกิจบนพื้นฐานของความยุติธรรมเคารพต่อสิทธิส่วนบุคคล ขณะเดียวกันเครดิตบูโรไม่ใช่เป็นศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์มีคนจดหมายมาบอก เรียนบริษัทผู้ผลิตข้อมูลเครดิต ผมนาย ก. เคยเป็นแฟนกับนางสาว ข. เมื่อ 5 ปีก่อนปัจจุบันได้เลิกกันแล้ว เพราะฉะนั้นนางสาว ข.ไปทำอะไรที่ไหน ไปрудบัตรที่ไหน บัตรเสียผมก็ไม่รับผิดชอบ บางคนบอกว่าเรียนประวัติข้อมูลเครดิต ดิฉันไปซื้อสินค้าในห้างนี้ปรากฏว่าสินค้าไม่มีคุณภาพฉันจึงนำสินค้าไปคืนและขอรีฟണ്ട് คืนแต่เขาไม่ยอมรีฟണ്ട്คืนแต่เขาไม่ยอมรีฟണ്ട്ให้ คือผู้บริโภคไม่เข้าใจหน้าที่ของบริษัทข้อมูลเครดิตว่าตั้งขึ้นมาเพื่ออะไร ต้องไปร้องเรียน สคบ. ในเรื่องเครดิตบูโรหากมีปัญหาก็สามารถร้องเรียน สคบ. ได้มีคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิต หลักการข้อมูลที่เป็นธรรม ข้อมูลที่เป็นธรรมต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ทางกฎหมายรัฐบาล หรือสภาก่อออกกฎหมายฉบับนี้ต้องมองแล้วเมื่อกฎหมายออกมามีประโยชน์เพื่ออะไรบ้าง เช่นกฎหมายเครดิตบูโร ตั้งใจจะออกมาเพื่อแก้หนี้เสียมิฉะนั้นแล้ว เมื่อบอกว่า NPL ทั้งประเทศ 30% มองในมุมแย่ แ่งที่ต้องมองอีกด้านของเหรียญ ในส่วนที่ไม่ใช่ NPL ประมาณ 70% ทำไมคนที่เขาไม่ใช่ NPL 70% ต้องมาลำบากกับคน 30% ด้วย เมื่อมีการขายสินค้าสมัยนี้จะพูดว่าหากคุณประวัติดีอัตราดอกเบี้ยลดให้จากอัตราดอกเบี้ย Prime Rate คนเหล่านี้ก็จะได้ประโยชน์แต่โดยหลักการไม่ว่าจะเป็นกฎหมายใด ๆ ก็ตามเป็นไปเพื่อประโยชน์การใช้ข้อมูลต้องใช้ไปตามประโยชน์ของกฎหมาย เช่นกฎหมายเครดิตบูโรบอกว่า นำข้อมูลไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาสินเชื่อ เพราะฉะนั้นหากมีการนำไปใช้ เพื่อนำไปทำเมตลิ่งลิส ผิด

กฎหมายแจ้งจับติดคุกได้เลย การเก็บข้อมูลต้องไม่เก็บเกินความจำเป็น เช่นเครดิตบูโรเก็บเฉพาะข้อมูลสินเชื่อไม่มีข้อมูลบัญชีเงินฝาก ปปง.เคยขอข้อมูลมา ผมบอกไปว่าท่านคงไม่สนใจแล้วเพราะมีแต่ข้อมูลบัญชีเป็นสินเชื่อไม่มี บัญชีเงินฝาก จึงไม่ได้ให้ข้อมูลไป แต่ใครจะมาขอไม่สามารถขอได้ ต้องขอตามกฎหมาย ๆ มีบอกอยู่ ข้อมูลเมื่อไม่ใช่เชิงลบอย่างเดียวต้องครอบคลุมเพียงพอที่จะต้องเป็น Full File Negative And Positive ไม่ใช่ Negative Only เพราะฉะนั้นการนำข้อมูลไปใช้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ด้วย มีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลดำเนินการโดยผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้นโดยตรง คือมี Password มี User ID ใครจะมาใช้ไม่ใช่ว่าเป็นเพื่อนบ้านกันไม่ชอบหน้าคนนี่ ฉันจะไปขอข้อมูลของนายนี้ได้หรือไม่ ไม่สามารถทำได้ เรียนว่าสามียังดูข้อมูลของภรรยาไม่ได้ พ่อขอข้อมูลของลูกไม่ได้ ซึ่งมีกฎที่เข้ม มาก เจ้าของข้อมูลมีโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลตามสมควร กฎหมายบอกว่าท่านสามารถ ซื้อข้อมูลเครดิตได้ในราคา 200 บาท ไม่เกินนี้ แต่หากท่านถูกปฏิเสธสินเชื่อให้นำหนังสือนั้นจากธนาคาร หรือไฟแนนซ์ ที่บอกว่าปฏิเสธสินเชื่ออันเนื่องมาจากรายงานข้อมูลเครดิตของบริษัทข้อมูลเครดิต แล้วจะออกรายงานให้ฟรีและจะต้องแจ้งภายใน 30 วัน สถาบันการเงินแต่ละแห่งมี Lending Policy ไม่เหมือนกันสถาบันบางแห่งไม่เคยเจ็ดปล่อยให้น่าแล้วน่าอีกก็ปล่อยได้ง่าย ออกบัตรเครดิตกันเยอะมาก บางแห่งเขาก็กลัว ๆ เมื่อเร็วๆ นี้ธนาคารยักษ์ใหญ่เพิ่งจะโดนไป Conservative Policy เพราะเขาไม่ปล่อย เพราะฉะนั้นสถาบันการเงินจะปล่อยหรือไม่ปล่อยสินเชื่อนั้นนโยบายไม่เหมือนกันบางที่เขาดูแต่ละคน 6 ธนาคารดี แต่ธนาคารที่ 7 อาจจะไม่ดี เครดิตบูโรไม่มีหน้าที่ให้หรือไม่ให้แต่เป็นหน้าที่ของธนาคาร และธนาคารต้องมีข้อมูลมากกว่าเครดิตบูโร ๆ มีชื่อนามสกุล ที่อยู่ แต่ธนาคารต้องมีรายละเอียดมากกว่านั้นเพราะเมื่อมีการกรอกใบสมัครต้องแจ้งข้อมูลเขาหมดเลย บ้างครั้งบอกถึงขนาดว่ามีรถอะไรบ้าง บ้านอยู่อย่างไร มี ลูกกี่คน ซึ่งเครดิตบูโรไม่เก็บข้อมูลพวกนี้ ซึ่งทำให้รับรู้ข่าวสารช้า หากมีความคลาดเคลื่อนต้องให้โอกาสแก้ไข ทุกวันนี้โดยเฉลี่ยมีคนมาตรวจสอบข้อมูลความคิดเห็นรายบุคคลประมาณ 300-400 คนต่อเดือนและมีการแก้ไข ซึ่งหากไม่มีเครดิตบูโรคุณไม่สามารถทราบได้ว่าระบบข้อมูลออกข้อมูลคุณผิด แต่เครดิตบูโรสามารถทำให้ทราบได้ว่าข้อมูลผิดและสามารถแก้ไขได้ เมื่อมีการ Audit File จากทั้งสองฝ่ายคือสถาบันการเงินด้วย และตัวคุณเองด้วยว่าถูกต้อง โดยส่วนตัวเครดิตบูโรจะไม่เข้าไปแก้ไขข้อมูลโดยเด็ดขาดและข้อมูลเหล่านี้จะไม่ผ่านสายตามนุษย์ในเครดิตบูโรเพราะมันมาทาง Magnetic เข้าไปทาง Database และจะไม่มีการเปิดเผยจนกระทั่งสถาบันการเงินมาเปิดเผยโดยใช้ Terminal ของสถาบันการเงิน เพราะฉะนั้นไม่มีใครมีอำนาจเข้าไปดูข้อมูลแม้แต่คนเดียว ข้อมูลมีประโยชน์ต่อประชาชนต่อระบอบเศรษฐกิจ คือต้องการให้สร้างปัญหา NPL ประโยชน์ต่อไปเชิญประชาชนเพื่อให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารราชการเป็นต้น ก่อให้เกิดการกระจายโอกาสและแข่งขันอย่างเป็นธรรม เช่นกฎหมาย

เครดิตบูโร ผมพยายามบอก Equal Opportunity To Credit โอกาสเท่าเทียมกันในการเข้าถึงเครดิต ไม่ได้หมายความว่านาย ก. ไปกู้ได้เงิน 1 ล้าน และนาย ข. ต้องกู้เงินได้ 1 ล้านเท่ากันสิ่งนี้ไม่จำเป็นต้องเท่ากัน นาย ก. มีความจำเป็น 1 ล้าน นาย ข. มีความจำเป็น 10,000 บาท นาย ก. อาจมีทรัพย์สินมากกว่า ข้อเน้นว่าโอกาสเท่ากันแต่ไม่ใช่เงินเท่ากัน ข้อมูลก็ถูกต้องทันสมัยตามสมควร มีการอัปเดตทุกเดือน แต่ตัว Blacklist นั้นจะคงอยู่เช่นเดิม หากเป็นข้อมูลเครดิตต้องอัปเดตทุกเดือน มีขอบเขตของข้อมูลพอเหมาะ ทัศนคติข้อมูลข่าวสารปัจจุบัน ในทุกวันเทคโนโลยีไร้พรมแดน ข้อมูลมีมากขึ้นจนล้นทะลักจับต้นชนปลายไม่ถูกกระจัดกระจายไปทุกหนทุกแห่งบางส่วนไร้ระเบียบ ทุกวันนี้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลนอกระบบกันเป็นจำนวนมาก อยู่ที่ราชการหรือท่านผู้คุณวุฒิที่เห็นว่าความจะมีการจัดระเบียบข้อมูลเหล่านี้หรือไม่ เหมือนกับเรื่องหายได้ดิน บนดิน ข้อมูลที่เป็นเรื่องลับในอดีต เพราะเทคโนโลยีเปลี่ยนไป ธรรมเนียมปฏิบัติเปลี่ยนไป แนวความคิดเปลี่ยนไป มีข้อมูล ได้ดิน บน ดิน ได้พูดไปแล้ว หากเป็นอนาคตคงคล้ายกับจัดอดีตเป็นปัจจุบัน ข้อมูลนั้นคิดว่าท่านผู้ทรงคุณวุฒิหลายๆ ท่านลงไปดูว่าอะไรที่เป็นประโยชน์ต้องควบคุม อะไรที่ไม่ต้องควบคุมเพราะหากควบคุมทุกอย่าง ผมคิดว่าไม่สามารถที่จะแข่งกับชาวโลกไม่ได้เพราะว่าต้องมีทุกวันนี้กฎหมายมีหลายฉบับและแต่ละฉบับเก่าแก่ กฎหมายเกี่ยวกับข้อมูลอย่างเดียวเวลานี้กฎหมายข้อมูลข่าวสารราชการกฎหมายข้อมูลเครดิต Data Protection Act. กำลังร่างอยู่ 2 Version ก็ยังไม่ทราบผลออกมาเป็นอย่างไร ออกมาแล้วจะดีขึ้นหรือไม่ก็ไม่ทราบอย่างน้อย เห็นประเด็นว่าแม้กระทั่งบทกำหนดโทษก็ไม่เหมือนกัน ในอนาคตสิ่งที่เราคิดว่า เช่นเรื่องบัตรประชาชนขณะนี้บางท่านไว้วางใจอาจจะไว้วางใจไม่เช่นนั้นก็ผ่านไปอีก สิ่งสำคัญคือคุณภาพแห่งข้อมูลอะไรคือจุดที่พอดีไม่มากเกินไปไม่น้อยเกินไป ข้อมูลต้องมีขอบเขตเท่าที่มีประโยชน์ ในส่วนนี้จึงฝากไว้ให้ท่านช่วยคิดเพราะท่านอยู่ในภาคราชการที่อาจจะต้องมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการนำตัวนี้ไปทำ ผมเป็นทั้งประชาชนด้วยและผู้บริโภคด้วย และใครควรเป็นคนดำเนินการอย่างเรื่องศูนย์ข้อมูลเครดิตรัฐบาลควรจะทำหรือเอกชนควรจะเป็นคนทำมีข้อถกเถียงมากมายซึ่งไม่อาจจะสรุปได้ว่าฝ่ายไหนจะเป็นผู้ดำเนินรายการ หากเอกชนทำจะเกิดความน่าเชื่อถือกว่าหรือไม่ รัฐบาลทำแล้วเกิดสมมติว่านักการเมืองนำข้อมูลไปใช้เพื่อประโยชน์ของนักการเมืองเองไปใช้เพื่อกับดักฝ่ายตรงข้ามเป็นไปได้หรือไม่ รัฐบาลบทบาทของผู้ที่คอยดูแลทุกอย่างก็ต้องมีจุดที่เหมาะสม เวลานี้ข้อมูลในบัตรประชาชนไฮเทคต้องมีข้อมูลอะไรบ้างผมเห็นว่าต้องมีเวทีสาธารณะให้ประชาชนไปช่วยดูช่วยคิดว่าข้อมูลที่จะบรรจุในบัตรประชาชนและ รูดครั้งเดียวทราบข้อมูลหมดทุกอย่างมันควรมีข้อมูลมากน้อยขนาดไหน หมู่เลือดอาจจำเป็น ผู้บริโภคต้องฉลาดในการใช้ประโยชน์อย่าปกปิดข้อมูลที่คุณเปิดเผยแต่กลับยินดีเปิดเผยข้อมูลที่คุณปกป้อง ทุกวันนี้เห็นได้ว่าร้านขายหนังสือ ร้านเช่าวิดีโอ เมื่อคุณต้องการสมัครเป็นสมาชิกร้านหนังสือ เช่าวิดีโอ เขาส่งใบสมัครให้กรอก

เขามาก คุณกรอกข้อมูลให้เขาหมดเลยโดยที่ไม่ได้ระแวงอะไรเลย บางทีกรอกให้เขาแล้วเขาให้รางวัลคุณ ซื่อหนึ่งแถมหนึ่งหรือเข้าสมาชิกลดจาก 300 เหลือ 99 บาท ร้านก็เห็นแก่ผู้บริโภค ผู้บริโภคก็เห็นแก่เงิน ว่าสามารถได้ 200 จึงกรอกหลักฐานให้หมดเลย ต้องคิดในมุมที่ว่าเรื่องใดควรจะยอมเรื่องใดควรไม่ยอม ผู้บริโภคต้องปรับตัวให้ทันกับโลกที่เปลี่ยนไปพิจารณาถึงผลได้ผลเสียรอบด้านไม่มียอดอย่างน้อยข้อให้กฎหมายที่ออกมาควบคุมสามารถควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพรู้จักระมัดระวังปรับปรุงให้ทันเช่นโลกเปลี่ยนไปแล้วเวลานี้ไม่ว่าคุณทำอะไรคุณต้องมีความสะดวก เกิดขึ้น เทคนิคการหาแหล่งข้อมูล หาข้อมูล ใช้ประโยชน์จากข้อมูล ในส่วนนี้ผมแนะนำไม่ค่อยได้ แต่ใครที่ใช้อินเทอร์เน็ตเก่ง ท่านสามารถหาข้อมูลได้ทั่วโลกทั่วไปไม่ว่าจะเป็นเรื่องลับหรือไม่ สมัยหนึ่งองค์การโทรศัพท์ ผมรู้ชื่อ นามสกุลของคุณผมสามารถไปหาในเว็บไซต์ผมทางโทรศัพท์ได้เลยว่าบ้านอยู่ที่ไหน ก็ต้องดูเจตนาในการใช้ประโยชน์ จังเมิ้ล จดหมายที่ส่งมาเชิญชวนให้ซื้อสินค้าหลาย ๆ อย่างเวลาที่สมัครอะไรก็ตามผมกรอกที่อยู่ ผมสามารถกรอกได้ 10 แบบ เวลาที่มีจังเมิ้ลมา ผมปฏิบัติเป็นนิสัยคือถ่าย Xerox ไว้หมดว่าเขียนไว้อย่างไร หากวันไหนมีจังเมิ้ลมาผมนำมาเปรียบเทียบว่าการจำหน่ายของของจังเมิ้ลที่ตรงกับรูปแบบไหนที่ผมเคยส่งไปให้กับใครผมสามารถทราบได้ว่าใครขาย ให้นำตัวอย่างนี้ไปใช้ แล้วจะรู้ ทัศนะแนวทางกฎหมายข้อมูลข่าวสารกฎหมายควบคุมด้านการใช้ข้อมูลและเอาผิดหากใช้ข้อมูลผิดวัตถุประสงค์ แต่ว่าควรอะลุ่มอล่วยในการปฏิบัติเนื่องจากว่าเทคโนโลยีเปลี่ยนไปเร็วสังคมเปลี่ยนไปเร็ว ดูตัวอย่างได้จากให้คุณไปกำหนดราคาสินค้าในกฎหมาย ผมไม่เห็นด้วยหากมีกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่งไปกำหนดราคาสินค้าเป็นสิ่งที่ไม่ควร เพราะ Deflation มันเกิดอะไรขึ้นคนแก้กฎหมายลำบาก หรือแม้กระทั่งการกำหนดวิธีปฏิบัติ ท่านคงได้ยินเรื่อง FTA เรื่องทั้งหลายเหล่านี้เวลานี้แนวโน้มของโลกเป็นแนวทางอย่างนั้นแนวทางการค้าเสรีต้องมีการแข่งขันหากกฎหมายออกมาเพื่อบังคับ บริษัทไทยคนไทยให้อยูอย่างนั้นและสู้ฝรั่งไม่ได้ผลสุดท้ายเราแย่ หากเราควบคุมคนไทยกันเองแต่ฝรั่งไม่ได้ควบคุมเขา ฉะนั้นไปกำหนดว่าในการทำงานคุณต้องเดินไปข้างหน้า 3 ก้าวเลียซ้าย 2 ก้าวเลียขวา ไปอีก 4 ก้าวทำอย่างนั้นไม่สมควรไม่ควรไปกำหนดวิธีปฏิบัติควรมีการลดหย่อนเกณฑ์ กฎหมายควรมีบทลงโทษที่เป็นเห็นเป็นผลสอดคล้องกับความผิดและบทบัญญัติที่ใกล้เคียงกับกฎหมายประเภทเดียวกัน ความผิดจากการประมาทเลินเล่อไม่ควรจะหนักหนาเท่ากับความผิดฐานฆ่าคนหรือความผิดฐานข่มขืนเป็นต้น ไม่ควรมีกฎหมายหลายฉบับจนยากแก่การตีความและปฏิบัติ กฎหมายทุกวันที่อ่าน คิดว่ากฎหมายเมืองไทยมีมาก และล้ำสมัย และหลายฉบับวิธีการเขียนกฎหมายแม้กระทั่งนักกฎหมายด้วยกันเองยังแปลไม่เหมือนกัน ยังต้องแปลไทยเป็นไทยตลอด และนับเวลากระบวนการกฎหมายในสภาเขาออกมาแล้วบางครั้ง คนร่าง ๆ มาในตอนแรกเป็นมังกร ตอนจบเป็นกิ้งกือก็มีและมีความลำบาก และกฎหมายนิยมนั่งคณะกรรมการขึ้นมา ขณะ

กรรมการนิยมชอบไปเอาคนที่มีความจำเป็นประจำมาเป็นกรรมการและท่านเหล่านี้ไม่ได้มีเวลาเพียงพอที่จะมานั่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการหลาย ๆ แห่ง ผมเคยอ่านในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ที่เขียนแขวในหน้าสำนักข่าวหัวเขียวซึ่งบอกว่ามีปลัดกระทรวงหนึ่งเป็นคณะกรรมการอยู่ประมาณ 300 องค์กรตาม พรบ. นั้น เขามีหน้าที่ต้องเป็นกรรมการประมาณ 300 องค์กร และให้ดูปีหนึ่งมี 365 วันเขาจะไปได้หรือเขาก็ต้องส่งตัวแทนไปหากอย่างนั้นกฎหมายจะเขียนทำไมให้เขาเป็นให้เขียนอย่างอื่นไปนำผู้ทรงคุณวุฒิเข้ามาและเมื่อตั้งคณะกรรมการเสร็จเรียบร้อยแล้วกรรมการคนมาประชุมไม่ได้เพราะคน ๆ หนึ่งนั่งหลายกรรมการประชุมไม่ได้หรือไม่มีการประชุมเสร็จเรียบร้อยแล้วก็มีกรณีความก็เวลาผู้ปฏิบัติคนที่ประกอบธุรกิจต้องการให้คณะกรรมการตีความก็ไม่มีการตีความเมื่อไม่มีการตีความ งานต้องทำธุรกิจต้องเดิน เจตนารมณ์ของกฎหมายมีอยู่ เราก็ต้องตีความตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย บางครั้งต้องไปถามนักการเมืองเรื่องกรรมาธิการเก่าๆ ผมมีความรู้สึกว่าการคณะกรรมการหลายๆ คณะพยายามเลี่ยงไม่เอาตีความเพราะกลัวตีความออกมาผิด เมื่อกฎหมายออกมาแล้วคนที่เจ็บหนักคือผู้ปฏิบัติ เพราะกฎหมายอ่านให้รู้เรื่องว่าใครทำอะไรผิดไม่ผิด พอจะให้ตีความก็ไม่มีการตีความให้อีก คือคนที่ตีความไม่เอาตีความกลัวว่าเมื่อตีความผิดแล้วตัวเองต้องเข้าคุกด้วยนี่คือปัญหาของผู้ประกอบการ

ผู้ดำเนินรายการ

คุณสัมมา ได้เริ่มเรื่องราวที่น่าสนใจเรื่องหนึ่งคือการที่จะมีบัตรประชาชนแบบเอนกประสงค์ซึ่งเก็บข้อมูลไว้จำนวนมากคนที่รับผิดชอบผู้ที่ดำเนินการเรื่องนี้อยู่ได้แจ้งว่าคงจะมีระบบป้องกันที่ดี ว่าหน่วยงานที่ไม่เกี่ยวข้องสามารถที่จะเข้าถึงข้อมูลได้ในบางส่วนเท่านั้นเองจะเข้าไปไม่ถึงในข้อมูลในส่วนที่ไม่จำเป็นน่าจะเป็นเรื่องของการดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐเพราะถือว่าการปฏิบัติหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้เป็นหน่วยงานของรัฐเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนก็ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในส่วนที่ว่าด้วยข้อมูลส่วนบุคคลภายใต้ พรบ.ข้อมูลข่าวสารฯ ลำดับต่อไปผมใคร่ขอเรียนเชิญวิทยากรอีกท่านหนึ่ง ขอเชิญอาจารย์อนุกุล แต้มประเสริฐ ครับ

อาจารย์อนุกุล แต้มประเสริฐ

คิดว่าไป ๆ มา ๆ มันโยงกลับมาที่งานหรืออาชีพที่ผมทำอยู่ค่อนข้างมาก เรื่องคอมพิวเตอร์เมื่อคืนนี้ผมนั่งคิดเล่น ๆ พอพูดถึงเรื่อง Privacy ซึ่งความเป็นส่วนตัวผมคิดว่าเรื่องนี้คงเถียงกันไม่จบ ผมยกตัวอย่างง่าย ๆ เพียงคำว่า นายหรือนางสาว ถ้าคิดว่ามันเป็นสิทธิหรือทรัพย์สินหรือเป็นความลับ เช่น ถ้าผมเป็นผู้ชายและแปลงเพศแล้ว ผมก็ไม่อยากให้ใครรู้ว่าผมเป็นนายหรือนางสาว ก็เช่นเดียวกันกับผู้หญิงที่บอกว่าบางครั้งอาจต้องการสิทธิส่วนบุคคล ไม่ต้องการให้คนรู้ว่าเป็นนางหรือ

นางสาว เพราะฉะนั้นถ้าพูดถึงความลับ Privacy แล้ว ผมคิดว่าอย่างที่เมื่อคืนนี้พี่สัมมาพูดว่า ถ้าทำอาจจะต้องระดมสมองกัน ผมคิดว่าเรื่องนี้เราสามารถระดมได้ แต่ต้องเรียนว่ามันไม่สามารถอุดช่องโหว่ความคิดหรือมุมมองต่าง ๆ ได้ครบถ้วน ไม่มีอะไรที่ดีที่สุด อย่างเมื่อคืนนี้ผมได้ฟังตัวอย่างที่พี่สัมมาเล่าให้ฟังเรื่องพิษซ่า ผมคนหนึ่งคงไม่กินต่อไป และคงไม่อยากจะสมัครการ์ดด้วยนะครับ เพราะจริง ๆ แล้วผมอดส่าห์ list ไว้หลายเรื่องจะแชร์ให้ฟังว่า มี Passport มันคืออะไร สมัครการ์ดคืออะไร ผมฟังแล้วผมบอกมันเก็บไว้ก่อนแล้วกัน เรื่องเทคโนโลยีแต่ละเห็นเลยว่าโลกเปลี่ยนไป มุมมองเปลี่ยนไป ตัวอย่างแรกที่ผมยกให้เห็นเรื่องง่าย ๆ แค่ว่าเรื่องแปลงเพศ โลกเปลี่ยนไปเยอะ ความยอมรับเปลี่ยนไป มุมมองของข้อมูลเปลี่ยนไปแต่ในท้ายที่สุดมันจะ Link กลับมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจุบันถ้าพูดถึงข้อมูล ไม่มีใครคิดถึงข้อมูลที่เป็นกระดาษอีกต่อไปแล้ว ต่อไปนี้พอพูดถึงข้อมูลทุกคนพยายามคิดถึงคือระบบ IT มันกลายเป็นสิ่งที่มาด้วยกันแล้วควบคู่ไปด้วยกันแล้ว ฉะนั้นสิ่งที่เราเห็นและเกี่ยวข้องกับเรามากเลย คือ เรื่องข้อมูลข่าวสาร ผมยกตัวอย่างง่าย ๆ อีกอันหนึ่ง ผมทำงานกับภาครัฐมาเยอะ อาจจะคุ้นเคยกับหลายท่านที่นั่งอยู่ที่นั่นเช่นกัน อย่างเช่น ผมตั้งคำถามนิดหนึ่ง มีท่านไหนบ้างที่ท่านทำ ATM การ์ด มีไหมครับ ปัจจุบันมีท่านไหนบ้างที่เขียนเลขบัตร ATM อยู่ด้านหลังบ้าง ไม่มีแล้วเดี๋ยวนี้คนเราเริ่มเข้าใจแล้ว เมื่อก่อนรุ่นที่ใช้ ATM แรก ๆ จะมีคนเขียนตัวเลขไว้ข้างหลัง เขียนไว้กลัวลืมว่าเดี๋ยวไปเบิกแล้วจะเบิกดังค์ไม่ได้ พอมีคนขโมยไปเรียบร้อยเลย เมื่อก่อนนี้เราไม่คิดแบบนั้น แต่ยังมีอีกเรื่องหนึ่งที่ผมคิดว่าเป็นตัวอย่างที่ใช้ได้ตลอดไปเราเห็นถึงความสำคัญของ ATM การใช้ระบบ IT Username และ Password ผมยังเห็นอีกเยอะมากที่ใช้ Username ทำเป็นสติ๊กเกอร์แปะข้างล่าง Terminal ของท่านเขียนเลขครับ User คือตรงนี้ Password คือตรงนี้ และเราก็บอกว่าข้อมูลสำคัญ แต่เราบอกคนทั้งโลกเลยว่าใครอยากจะเข้าไปใช้ก็ใช้ในชื่อของเราเลย และเราก็ประกาศให้โลกรู้ พอมีปัญหาขึ้นมาก็มาถามว่า ทำไมข้อมูลพวกนี้ไม่เป็นความลับ ฉะนั้นมุมมองอันหนึ่งในปัจจุบันยกตัวอย่างถ้าเราไม่เจอปัญหาอย่างตัวอย่างที่พี่สัมมาเล่าให้ฟังเรื่องพิษซ่าบางครั้งเราเห็นไม่เหมือนกัน เราก็พยายามให้ข้อมูลเขาไปเรื่อย ข้อมูลที่จริง ๆ แล้วลับบ้างไม่ลับบ้าง ตัวอย่างโบสมักรที่เราไปกรอกทั่วเลย จริง ๆ แล้วผมเข้าใจว่ามันมีในแบบฟอร์มมันจะมีข้างล่างสามารถระบุได้ว่าเรายินดีหรือหรือไม่ ยินดีที่จะให้ข้อมูลนี้เผยแพร่ไปคนอื่น เราอาจจะบอกว่าไม่ให้เผยแพร่ไป ถ้าเขาไปเผยแพร่เขาผิดในหลายกรณี โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็น Website ต่าง ๆ หรือบริษัทในต่างประเทศ ผมเข้าใจว่าถ้ามีโอกาสท่านวิทยากรอาจจะช่วยผม Confirm ได้ว่ามันเป็นสิ่งที่เขาบังคับว่าบุคคลถ้าไม่ต้องการจะให้ข้อมูลข่าวสารระบุได้ว่าไม่ให้ใครให้เฉพาะท่านเอาไปใช้เท่านั้นคนอื่นเอาไปใช้ไม่ได้ ฉะนั้นข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญ มีอีกเรื่องหนึ่งที่ผมขออนุญาต Link กลับไปก่อนพูดถึงเรื่องอื่น ๆ ปัจจุบันนี้เราจะเห็นว่าคำว่าข้อมูลมันค่อนข้างจะสับสน ข้อมูลภาษาอังกฤษนี้มันแบ่งเป็น Data ก็ได้ Information ก็ได้ คำว่า Data

คือข้อมูลเพียว ๆ เลขครับ ตัวเลขเพียว ๆ Information คือเอาข้อมูลที่เป็น Raw Data มารวมเป็นกลุ่ม ยังมีอีกอันหนึ่งและตอนนี้เป็นเรื่องที่นิยมมาก เมื่อเข้าฟังข่าววิทยุมีท่านอาจารย์กิตติศักดิ์ พุดถึง Desoto ที่มีชื่อเสียงที่เขียนหนังสือเรื่อง Mystery Of Capital มีอีกท่านหนึ่งอาจจะเป็น Juan Enriquez As The Future Catches You ที่ท่านนายกฯ แนะนำให้อ่าน เขาพุดถึง Knowledge เขาบอกแล้วว่าในยุคต่อไป การแข่งขันไม่ใช่การแข่งขันอย่างอื่นเป็นการแข่งขันเรื่อง Knowledge เรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ ฉะนั้น ถ้าเราพุดถึง Information ที่เราเห็นมีมากมาย ผมคิดว่าสัก 4 – 5 ปีที่แล้วมีหนังสือเขียนด้วยซ้ำว่า “มีมากไปหรือน้อยไป” บางครั้งเรายังคิดว่าข้อมูลที่มีอยู่นี้น้อยไปแต่เชื่อไหมว่าข้อมูลจริง ๆ นั้นมีมหาศาล มีแม้กระทั่งตำราที่เขียนว่าจะจำกัดข้อมูลที่มีเยอะแยะไปหมดไม่ให้มาถึงเราได้อย่างไรบ้างเช่น เมื่อถึงที่สัมมนาพุดถึง Junk mail หรือแม้แต่ ณ ปัจจุบันนี้ผมคิดว่า ถ้าท่านใช้ E-mail อยู่ประจำท่านจะเห็นได้เลยว่าผมเนี่ยทุกวันนี้พอเปิด mail มาปั๊บ บางทีมาถึง 50 mail บางครั้งถ้าทำมีระบบไว้ก็จะป้องกันเรื่อง Junk mail ออกไปได้ ถ้าไม่ทำ 30 mail หรือ 20 mail เป็น Junk mail แรก ๆ สมัยก่อนตอนที่ผมใช้ mail ใหม่ ๆ แล้วก็ไม่นานจริง ๆ แล้วมันมีตัวอย่างอีกตัวอย่างหนึ่งมีเพื่อนส่ง mail มาให้ผม ดิ้นเดินมาก เขาบอกว่าต้องอ่าน mail นี้ให้ได้ คุณจะเห็นว่าเป็น mail เกี่ยวกับลอตเตอรี่ บางอันก็เกี่ยวกับว่าเขาเป็นทายาทจากเศรษฐีพันล้าน ถ้าคุณส่ง Account number ของคุณไปซึ่งเดี๋ยวผมจะ transfer เงินมาให้คุณ เพื่อนบางคนส่งมาให้ผมบอกว่าต้องอ่าน mail นี้ให้ได้ อันนี้สุดยอดของ mail นี้คือ Junk mail และบางวันมีไม่รู้กี่ mail และปัจจุบันมีบริษัท Collect E-mail Address พวกนี้ และมีความสามารถมากกว่านั้นอีก เขาบอกว่าเขาสามารถจะส่ง Flash E-mail นี้ที่คุณต้องการทำ Marketing 80 ล้านชื่อ ฉะนั้นคุณอยู่ที่ไหนคุณไม่ต้องกลัวคุณโดนแฉ นี่จะเห็นว่านี่คือ Information ที่นี้ที่ผม Link ขึ้นมาเรื่อง Knowledge ก็คือถ้าเราเอา Information พวกนี้มา Process สร้างเป็นกลไกเชื่อมโยงให้ดี ๆ ตัวอย่างอีกเหมือนกันสงสัยผมต้องขออนุญาต Link กลับไปหาตัวอย่างที่สัมมาเยอะหน่อยครับ เพราะว่าฟังแล้วมันชัดเจนมาก ๆ จะเห็นว่าพอมัน Link กันเข้ามามันกลายเป็น Knowledge จริงแล้วมันคืออาวุธ มันคือทรัพย์สิน อย่างเช่น ผมบอกเลขนะครับที่สัมมาบอก ID ปั๊บ ผมไล่มาได้ตั้งแต่มีลูกก็คน ปัจจุบันอาจจะบอกไม่ได้ว่ามีเมียกี่คนยังผิดกฎหมายอยู่แต่ว่าสุขภาพเป็นอย่างไร วันเกิดลูกเมื่อไหร่ วันเกิดภรรยาเมื่อไหร่ มีหนี้สิน ทรัพย์สินอะไรบ้าง จะเห็นว่าตรงนั้นมันเป็นเรื่องของความสามารถ กลายเป็นเรื่องของข้อมูลที่เราสามารถนำไปเพิ่มมูลค่าได้ จริง ๆ แล้วต้องเรียนอีกอย่างหนึ่ง ปัจจุบันนี้แข่งขันกันเยอะมาก บางครั้งการแข่งขันเราพุดเสมอว่ามันต้องเพิ่ม Productivity ณ ปัจจุบันทำอย่างไรจะเป็น 1 จะเป็น 1.1 , 1.2 แต่เชื่อไหมครับถ้าท่านมีข้อมูลที่ว่า Knowledge นะครับ ท่านสามารถเพิ่ม Productivity เป็น 2 – 3 เท่า อย่างเมื่อเช้าที่ผมฟังข่าวที่ Juan Enriquez พุดเหมือนกัน ถ้าคุณทำธุรกิจในปัจจุบันคุณสามารถจะทวีคูณธุรกิจของคุณไม่ใช่เป็น 1 หรือ 1.2 นะครับ เป็น 2 – 3 เท่า หรือบางครั้งเป็น 10 เท่าได้ครับ

จากข้อมูลหรือจาก Knowledge อย่างเช่นการพูดคุยง่าย ๆ อย่างนะครับ ถ้าคุณรู้ว่าสมุนไพรวัดนี้สามารถช่วยรักษาโรคมะเร็งได้ แทนที่คุณจะเยียวยาให้คนนี้รอดไปได้ คุณสามารถที่จะฟื้นฟูเขาเลยจากคนที่ใกล้จะตายกลายเป็นคนมีสุขภาพดีขึ้นไปได้ ข้อมูลหรือ Knowledge เหล่านี้มีคุณค่ามหาศาล ฉะนั้นถ้าเราสามารถนำสิ่งเหล่านี้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ก็จะเป็นขุมกำลังที่ค่อนข้างจะมีประสิทธิภาพสูงมาก ฉะนั้นที่ผมพยายามเน้นก็คือความสำคัญของข้อมูล ซึ่งจริง ๆ แล้วจะเป็นลับหรือไม่ลับก็ตาม บางครั้งข้อมูลลับในปัจจุบันเราก็คิดว่ายังไม่สำคัญ ดังตัวอย่างที่ผมเรียนให้ฟังเรื่อง Username และ Password ถ้าเป็นบางองค์กรมันต้องลับแน่นอน บางองค์กรก็จะไม่ใช่ เทคโนโลยีปัจจุบันนี้ก็เปลี่ยนไปเยอะ เมื่อถึงพูดถึงพีชซ่าที่บอกว่าเอา ID เข้าไปแล้วสามารถที่จะรู้หมดเลย นอกจากนั้นแล้วปัจจุบันมีสื่อที่ท่านจะเห็นว่ามีการ Debate อยู่พักหนึ่ง ตอนที่ 2 - 3 ปีที่แล้วเรื่องการใช้มือถือ บางรุ่นตอนนั้นมีความคิดกระทั่งว่าเมื่อคุณเข้าไปในจุดบางจุดมันสามารถที่จะส่ง Messages มาให้คุณได้เลยว่า สวัสดีครับคุณเข้ามาที่นี่แล้ว ในที่นี้มีการให้บริการอะไรได้บ้าง มันสามารถบอกได้ว่าคุณเข้าไปถึงที่ไหน แล้วจริง ๆ แล้วมันสื่อสารไปอีกได้เหมือนกันว่าตอนนี้คุณอยู่ที่ไหน มันก็เรื่องถึงความลับไม่ลับ ถ้าผมบางครั้งในมุมมองหนึ่งถ้าพูดถึงเรื่องคนที่มีอายุแล้วก็เจ็บป่วย การให้บริการอย่างนี้เป็นสิ่งที่ดี เพราะถ้าเกิดคุณป่วย เกิดล้มไปหมดสติไปที่ไหนแล้วคุณตามหาไม่เจอ จริง ๆ แล้วเราก็คอยากรู้ว่าคนนั้นอยู่ที่ไหน เราจะได้ส่งรถพยาบาลไปรับได้ แต่ขณะเดียวกันในกรณีเช่นเดียวกันถ้าเกิดเราบอกว่าเราไปทำอะไรที่มีดีมีร้าย เช่น ไปอยู่ที่ไหนที่ไม่ต้องการให้คนรู้เนะครับ ถ้าเขาไปรู้เข้าก็ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลเหมือนกัน บางครั้งเราก็ไม่ต้องการให้คนรู้ อันนี้ผมคิดว่าถ้าเป็นท่านผู้ชายคงเข้าใจดีนะครับ ผู้หญิงอาจจะไม่ค่อยเข้าใจเท่าไรในเรื่องนี้ อันนี้ก็คือเรื่องของ Information ฉะนั้นสิ่งที่เราเห็นข้อมูลเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญ ประเภทที่ผมแบ่งออกมา ข้อมูลถ้าแบ่งออกเป็นประเภทก็มี 2 ประเภทหลัก ๆ คือ ข้อมูลที่เป็น Private ก็คือที่เราคิดว่าให้ได้ เช่น ชื่อ ถ้าผมแปลงเพศ ผมชื่อสมชาย ผมก็คงไม่อยากจะบอกให้ใครรู้เหมือนกัน ถ้าพูดถึงเรื่อง Public ปู่ป้า Issue เหล่านี้ก็จะตามมา ฉะนั้น Public กับ Private การให้ข้อมูลที่เป็น Private ก็เป็นเรื่องที่เราต้องระมัดระวังข้อมูลที่เป็น Private เช่น เราบอกว่าบางครั้งถามว่ารู้ได้ใจเกิดวันที่เท่าไร บางทีเราให้ข้อมูลเหล่านี้ไปโดยที่เราไม่ตั้งใจ คนที่ขอมามากที่สุด ผมคิดว่าที่พี่สัมมาพูด บริษัทบางทีก็จะ Congratulation มาว่า OK เกิดเมื่อไหร่ ผมไม่แน่ใจหลายท่านเหล่านี้เป็นนายหน้าขายประกันหรือเปล่า Insurance ก็เป็นคนที่ต้องการได้ข้อมูลเหล่านี้มากเหมือนกัน ฉะนั้นข้อมูลที่เป็น Private เนี่ยนะครับ ก็มีมากมายมหาศาลที่เขาต้องการได้จากเราโดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านที่ใช้ E-mail หรือเข้าไปใน Website ที่ไปขอ yahoo หรือไปขออะไรเวลาที่เขามี Brander บอกว่า ดึก ๆ ๆ พวกนั้นนั่นแหละครับคือแหล่งเลขนะครับที่ยังดีขึ้นมาเท่าไร mail ก็จะมาหาท่านมากเท่านั้น ฉะนั้นสิ่งที่เราต้องระวังในปัจจุบันนอกจากข้อมูลที่เป็นกระดาษ ดินสอดแล้ว ยิ่งทวีคูณทุกวันทุกเรื่อง Internet

เมื่อถืออย่างที่ท่านวิทยากรผ่านมามาหาผมว่าเรื่องของ Internet จะกลายเป็นสิ่งที่มีบทบาทสำคัญมากสำหรับเราต่อไป เดี่ยวผมจะขออนุญาตยกตัวอย่างเรื่องของ Internet อีกทีหนึ่งทีหลัง เรื่องของอีกส่วนหนึ่งที่มีบทบาทพอพูดถึงเรื่องอินเทอร์เน็ตก็คือเรื่องกฎหมายปัจจุบันผมคิดว่าสัก 2 ปีที่ผ่านมา มันมีกฎหมายได้ออกมาเรื่องกฎหมายอิเล็กทรอนิกส์ออกมาแล้ว แต่ว่ากฎหมายอิเล็กทรอนิกส์ออกมาหลัก ๆ ก็มีอยู่ 2 เรื่อง ก็คือเรื่องธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ก็คือว่าเมื่อไหร่ก็ตามที่เราทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์แล้วยืนยันได้ว่าคน ๆ นี้เป็นคนที่ทำ คนนี้เป็นคนทำ ฉะนั้นคุณไม่สามารถบอกว่าไม่ใช่ฉันไม่ได้ ฉะนั้นส่วนที่มันเกี่ยวข้องกันก็คือว่าทำอะไรให้เราทราบว่าคนที่ทำธุรกรรมนั้นเป็นคน ๆ นั้นจริง ซึ่งเรื่องนี้ค่อนข้างเป็นเรื่องใหญ่ในอินเทอร์เน็ต ในปัจจุบันที่เราเรียกว่า Digital Signature คือที่บ่งบอกว่าเป็นคน ๆ นั้นจริง เรื่องของ Syberwar เรื่องของอินเทอร์เน็ต มันมีอยู่ 2 เรื่องหลักที่ทำให้กฎหมายมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เยอะพอสมควรก็คือการที่ Identify ตัวบุคคล และอีกเรื่องหนึ่งคือ Identify สถานที่และก็นั่นเองเรื่องเวลาจริง ๆ แล้วสถานที่นั้นจะรับถ้าเป็นกฎหมายเดิม ๆ ผมเข้าใจว่ามีผลหรือมีบทบาทสำคัญพอสมควร อย่างเช่น เวลาเราทำนิติกรรมต้องบอกว่าเราทำที่ไหนอะไรไหมครับ ถ้าเกิดไม่มีสถานที่ก็จะมีผลต่อสัญญาจะครับ เช่นเดียวกันใน E-mail คุณบอกว่าคุณชื่อสมชาย คุณไปใส่สมชาย @yahoo.com จริง ๆ แล้วคุณชื่อสมชายจริงหรือเปล่า ทำอย่างไร สมชาย@yahoo.com คือนายสมชาย จะไม่ใช่นายสมหญิงหรือคุณสมชาติ ฉะนั้นเรื่องนี้เป็นเรื่องที่กฎหมายอิเล็กทรอนิกส์จะพยายามแก้ไขวิธีการแก้ไขของเขาก็คือทำ Digital Signature ก็คืออะไรที่มันแปะติดไปกับข่าวสารที่ต้องส่งเพื่อระบุว่าคนส่งไปจริง เพื่อบ่งบอกว่าคนทำธุรกรรมตรงนั้นคือคนนั้นจริง ๆ แต่ถืออย่างที่เราเรียนทุกอย่างในโลกอินเทอร์เน็ตต้องเรียนว่าแทบจะเป็นร้อยละ 99.9 บอกได้เลยนะครับ คนอะไรก็ตามที่สามารถเข้ารหัสได้ร้อยละ 99.9 มันถอดรหัสได้แทบทั้งสิ้น ฉะนั้นเรื่องของระบบรักษาความปลอดภัยถึงแม้จะเป็น Issue ใหญ่อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังไม่มีใครรับประกันความปลอดภัยได้ 100% ได้ 99.9 อะไรก็ตามอย่างที่เราเรียนในเรื่องของคอมพิวเตอร์ ถ้าท่านคุ้นเคยกับคอมพิวเตอร์ท่านจะได้ยินเสมอว่า Software ระบบคอมฯ จะมี Bug คือข้อผิดพลาดนะครับ Software มันจะมากับ Bug แล้วจริง ๆ มันไม่ใช่ Bug Free แต่มันเป็น Free Bug ก็คือ Software มันจะแถมมากับข้อผิดพลาดเสมอมันไม่ใช่ปราศจากข้อผิดพลาด เขาถึงบอกว่า Software มันไม่ใช่ Bug Free แต่มันเป็น Free Bug คือเขาแถมมาให้ตลอด ฉะนั้นเรื่องกฎหมายอิเล็กทรอนิกส์ก็เป็นเรื่องหนึ่งที่ประเทศต่าง ๆ ให้ความสำคัญ ถ้าจะได้สมัยก่อนหน้านี้นะครับ สัก 5 – 6 ปีที่แล้ว คนที่สามารถเบรคเข้าไปหรือ Hack เข้าไปทำลายข้อมูลคนอื่นนี้เป็นวิธีที่เห็นไหมครับจะมีชื่อเสียง บอก โอเค มีสเตอร์เอ็กซ์ สามารถจะทะลุทะลวงเข้าไปใน CIA ไปขโมยข้อมูลมาได้ จะเห็นเสมอปัจจุบันก็เป็นเรื่องที่ทำกันในบ้านเราเยอะแต่ว่าก็ยังไม่ได้เป็นเรื่องที่รุนแรงมากนักอย่างเช่นถ้าใครตามข่าวผมขออนุญาตพูดไปแล้วจะเป็นข้อดีข้อเสียมีคนไปแก้ Website

Webpage ของกระทรวง ICT หน้าแรกให้มีความขี้ขลาดแล้วก็วิ่ง อันนั้นก็ปัญหาอันหนึ่งซึ่งจริง ๆ แล้วทำให้เกิดความเสียหายต่อศักดิ์ศรีและก็หน้าตา แต่มันก็เกิดขึ้น ถามว่าทาง Commercial ทางเศรษฐกิจเนี่ยจะรับมือเสียหายเยอะไหม “ไม่” ในกรณีนี้ะครับแต่ในหลายกรณีมีคนบางคน ถ้าจำหนังสือเรื่องได้ที่ทะเลาะลงเข้าไปในระบบแล้วก็โอนเงินเข้าไปในแบงก์ตั้งหลายแบงก์จำชื่อหนังสือไม่ได้ Entrapment ไซ้ไหมครับ ที่เจมส์บอนด์ 007 เป็นพระเอก แล้วก็เข้าไป Hack ระบบแบงก์ใกล้เคียง ๆ บ้านเราด้วย แบงก์ที่มาเลเซีย ดิทีไม่เอาแบงก์ชาติไทย แล้วบอกว่าขณะใกล้เคียงก็มีช่องโหว่อยู่ก็โอนเงินไปใน Account ต่าง ๆ เป็น 1,000 Account แล้วก็ไม่สามารถตรวจสอบได้ อันนี้เนี่ยเกิดความเสียหายขึ้นจริง และปัจจุบันกฎหมายในอเมริกาก็ตาม กฎหมายในหลายประเทศก็ตามถือว่าเป็นโทษอุกฉกรรจ์ที่ต้องลงโทษอย่างรุนแรง นี่เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนเด็ก ๆ ต้องเรียกว่าเป็นเด็กเลวเนะครับพวกนี้เนี่ยบางคนอายุแค่ 20 กว่า หลังจากติดคุกออกมาแล้วมีคนจองตัวนะจะไปทำงานบริษัท Security แล้วเงินเดือนแพงมากเด็กพวกนี้นั่งเล่นอย่างเดียวเลยครับ อายุอาจจะบอก 20 กว่า หรือ 30 ไปนั่งดูว่าจะไปทำให้คนอื่นเสียหายได้อย่างไรบ้างเพื่อสร้างระบบป้องกัน ผมว่าคล้าย ๆ กับหนังสือ Catch Me If You Can ที่ปลอมตัวสารพัดแต่ในที่สุดก็ทำงานให้ FBI จะเห็นว่าเป็นเรื่องของข้อมูลและข่าวสาร ที่นี่ความเป็น Private หรือความเป็นความลับมากเท่าไร เราก็ต้องการอีกมุมมองหนึ่งที่เราต้องเข้าไปเบรคและไปดึงข้อมูลออกมา อย่างเมื่อกี้ที่พี่สัมมาพูดถึงสอเอือกอ เราต้องการความลับมากเท่าไรก็ยังต้องมีอีกฝั่งหนึ่งที่ต้องการรู้มากเท่านั้น ฉะนั้นเรื่องกฎหมายจะเห็นได้ว่าเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญมากแล้วก็จะเห็นว่าปัจจุบันในประเทศเราคงต้องปรับตัวอีกระดับหนึ่ง เรื่องของการให้ข้อมูลเรื่องความลับ เรื่องการให้ข้อมูลและข่าวสารที่เป็นประโยชน์ เรื่องของการเปิดเผยข้อมูลก็เป็นที่น่ายินดีเนะครับ ผมคิดว่าปัจจุบันท่านทั้งหลายเหล่านี้นะครับ ผมคิดว่าองค์กรในบ้านเราคิดว่า 100% หรือร้อยละ 99.9 มี Website ของตัวเอง เป็นเรื่องจริง ๆ แล้วประมาณ 5 ปีที่แล้วเป็นเรื่องที่บอกว่ายากมากงบประมาณก็ไม่มีไม่รู้จะอย่างไร ปัจจุบันเป็นเรื่องธรรมดาแล้วปัจจุบันเป็นเรื่องที่เปลี่ยนไปแล้ว ทุกคนนอกจากต้องมี website แล้วผมคิดว่าข้อมูลที่ได้มาเขามีการพัฒนา Website ของหน่วยงานราชการออกเป็น 4 – 5 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกคือแจ้งให้ข้อมูลเฉย ๆ อันที่สอง ได้ตอบได้ อันที่สาม ต้องทำ Transaction ได้ อันที่สี่น่าจะเป็น MIS อันที่ห้าน่าจะเป็น Postal Decision Making ได้ ปัจจุบันนี้เราอยู่ระหว่าง 1 กับ 2 ฉะนั้นจะเห็นว่าเรายังมีอีกหลายขั้นตอนมากพอสมควรที่จะทำให้ website เหล่านี้สมบูรณ์แบบพอพูดถึงเรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารผมคิดว่าเฉพาะในส่วนของการเองก็ถึงกันไม่จบ ผมคงต้องเรียนว่าปัจจุบันก็ยังทำงานอยู่ ก็มีโอกาสดูได้เข้าไปทำงานร่วมกับหลายหน่วยงานเหมือนกัน การเปิดเผยข้อมูลและข่าวสารผมคิดว่าไทยใครไม่ได้ เพราะบางครั้งผมยกตัวอย่างง่าย ๆ ที่สุดเลยเนะครับ บางครั้งเราคิดว่าไม่ลับแต่มุมมองอันหนึ่งเป็นความลับที่ไม่อยากบอก อย่างเช่นผู้ชายบางครั้งเขาอาจไม่

ต้องการอยากบอกว่าเขาเป็นนาย จริง ๆ เพราะอะไรเขามีเหตุผลของเขา ฉะนั้นพอพูดถึงเรื่องการเปิดเผยหรือการเปิดเผยข้อมูล Debate กันเยอะ ถับ/ไม่ถับ มุมมองของเราเราอาจไม่เห็นเป็นเรื่องที่น่าจะเป็นความลับเลย แต่ในมุมมองหนึ่งเป็นความลับเป็นอย่างยิ่ง ผมมีตัวอย่างอันหนึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ อย่างเช่นข้อมูลในเรื่องที่ดินผมคิดว่าถ้ามองให้ดี ๆ ข้อมูลในเรื่องที่ดินเศรษฐกิจบ้านเรา ยุคหนึ่งเฟื่องฟูมาก ที่ดินมีการขึ้นราคาบางครั้งนี่เป็น 100 เท่า ถ้าดูจากประสบการณ์ของผม จากการเห็นข้อมูลและเคยทำงานด้วย จะได้ว่าประเทศอเมริกาข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินที่เขาเรียกกันว่า Deed เป็นข้อมูลสาธารณะเรื่องนี้เองก็ Debate กันเยอะ ข้อมูลสาธารณะอย่างไรครับ คือถ้าคุณต้องการจะรู้ว่าที่ดินเหล่านี้ซื้อขายเมื่อไหร่ และมีประวัติย้อนหลังอย่างไรบ้างคุณสามารถเดินเข้าไปได้เลยศาลากลางจังหวัด หรือ Public House เดินเข้าไปเลย คุณบอกว่าคุณมีชื่อคนนี้ และคิดว่าที่ดินอยู่ตรงนี้และเข้าไปค้น มันจะมี Record เลยบอกว่าคนคนนี้ซื้อมาจากที่ไหน อย่างไรบ้างนะครับ นอกจากตรงนั้นแล้วบอกราคาบอกเลยว่าเขาซื้อขายเท่าไร ฉะนั้นถ้าคุณสงสัยว่าที่ดินผืนนี้ถ้าเขาบอกคุณ 100 ล้าน จริง ๆ แล้วเขาซื้อมาเท่าไรคุณสามารถเดินกลับไปดูได้ ฉะนั้นอย่างน้อยที่สุดมันก็จะมีขอ Past Figure หรือว่าตัวเลขที่คุณเป็นนายอันหนึ่งที่ที่ดินผืนนั้นยังติดค่าน้ำค่าไฟไหม เราถือว่าเป็นข้อมูลสาธารณะ ถ้าคุณติดค่าน้ำค่าไฟ เขาสามารถจะเรียกเก็บจากคุณได้ แล้วก็อีกส่วนหนึ่งผมเข้าใจว่าเขาเรียกว่าเป็น Loan ระดับศูนย์ ระดับหนึ่งคือคุณเอาที่ดินไปค้ำประกัน พอที่ดินไปค้ำประกันถ้าเกิดว่าคุณเป็นหนี้เป็นสินคุณต้องใช้รายนี้ก่อน ถ้าเกิดว่าระดับ 2 คือรองลงไป จนในที่สุดระดับ 7 ระดับ 8 ก็คือเมื่อไหร่ก็ตามเหลือแล้วก็ค่อยมาแบ่งกัน แต่ถ้าเป็นระดับศูนย์แปลว่าเหนือสิ่งอื่นใดค่าน้ำค่าไฟคุณจะต้องชำระก่อน ก่อนที่คุณจะเอาโฉนดนั้นออกมาได้ ฉะนั้นอันนี้คุณหนีไม่ได้ ถ้าคุณติดค่าน้ำค่าไฟ 100 บาท ถ้าจะมีการขายทอดตลาดคุณต้องชำระนี้ก่อน และก็คือว่าเป็น Public record ผมคิดว่าเป็นตัวอย่างที่ดี แต่ว่าถ้ามาทำบ้านเราในปัจจุบันนี้มันก็จะมีการถกเถียงกันพอสมควร ฉะนั้นโลกเปลี่ยนไป แต่อันนั้นเป็นเรื่องของข้อมูลและข่าวสารที่เขาทำมาเป็นเวลานานแล้ว ยุคนั้นสมัยนั้นเขาตัดสินใจว่าเอาละอันนี้จะเป็น Public Information แล้วผมประกาศมันก็ทำกันมาเป็น 10 ปี 100 ปี มีตั้งแต่เป็นกระดาษจนปัจจุบันอยู่ในระบบคอมพิวเตอร์แล้ว นอกจากตรงนั้นเมื่อไหร่มีพูดถึงเรื่อง Shopping ข้อมูลที่ท่านเห็นผมคิดว่าหลายท่านอาจจะ ณ ตอนนี้อาจจะ Shopping ที่ Tops เป็นต้น จะเห็นว่า Tops เริ่มถามหาบัตรสมาชิกนี้จริง ๆ แล้ว ปฏิบัติกันมานานในประเทศที่เจริญแล้ว เขาต้องการรู้ Profile ของเรา แล้วจริง ๆ ทำเพื่ออะไร จริง ๆ ข้อมูลประเภทอย่างนี้บริษัทที่ขายพวกสินค้าประเภทนี้ชอบมากคือต้องการจะรู้ว่าคน Shop ที่ไหนเยอะ ชื่อของที่ไหน ชื่อของอะไร แล้วเพศอะไร อายุเท่าไร เพราะว่าสิ่งที่เขาต้องการจะเนี่ยเขาต้องการจะ Profile หรือจัดประเภทของเราเพื่อเวลาที่เขาจะเสนอ Discount เสนอส่วนลด เขาจะได้ทำมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แต่ปัจจุบันข้อมูลเหล่านี้นอกจากที่เขาเอาไปแล้วเขาไปขายต่อได้ นี่

เป็นเรื่องที่สำคัญ นี่คือการที่สมัครเป็นสมาชิกในบางครั้ง ปัจจุบันเขาสมัครแล้วจริง ๆ แล้วในใบสมัคร อาจจะต้องเช็กกับพี่สัมาที่เป็นผู้รู้เรื่องนี้เป็นอย่างดีว่าเขาจะบออะไรบ้าง อีกส่วนหนึ่งข้อมูลที่เป็น การ Secret ข้อมูลความลับทางการค้านี้เป็นเรื่องที่พูดกันเยอะแล้วก็ผมคิดว่าอันนี้จะมีบทบาทสำคัญ เหมือนกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน FTA เมื่อเปิดเผยเรื่อง FTA จะเห็นว่าถ้าเข้าใจในเรื่องของ Free Trade อย่างเดียวเรื่องภาษีอย่างเดียวเป็นเรื่องที่ง่ายมากแต่ปรากฏว่าในปัจจุบันนี้ถ้าจะดูให้ดี ๆ อย่างอเมริกาที่ ต้องการมากเลยคือ IPR (Intellectual Property) ซึ่งก็ผลักดันมาก ๆ เลยว่า ดังจะเห็นว่าประเทศเราที่ใช้ Software เยอะ แล้ว Software ปัจจุบันนี้ละเมิดลิขสิทธิ์เยอะ ฉะนั้นเรื่องข้อมูลข่าวสาร เรื่องระบบ IT เขาพยายามจะเปิดตลาดบ้านเรามากขึ้น และพยายามเอากฎหมายที่เขาทำและใช้ในประเทศบ้านเขาใน หลายรูปแบบเหล่านี้มาใช้ในบ้านเราเพิ่มขึ้น อย่างยกตัวอย่างปัจจุบันอย่างสมาร์ตการ์ดการใช้บางครั้ง ใน Website บาง Website เนี่ยต้องไม่สามารถเก็บเลขที่เครดิตลงไป ใน Website ได้ บางครั้งเราขอให้ เขาเก็บ เก็บแล้วเป็นอันตรายต่อเราเหมือนกัน อันนี้ก็อันตรายต่อเราเหมือนกัน นี่เป็นตัวอย่าง อันหนึ่ง นอกจากนั้นแล้วจะเห็นว่า เรื่องข้อมูลข่าวสารมีบทบาทสำคัญมากในปัจจุบัน ในเรื่องของ การค้าระหว่างพรมแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อก็มีวิทยากรพูดถึงเรื่องการก่อการร้าย ปัจจุบันจะเห็น ว่ามีหลายคนเริ่ม Comment จริง ๆ แล้วมีคำถามตั้งมาเหมือนกันว่า บอกว่าอเมริกาได้เปรียบหรือ เสียเปรียบจากการก่อการร้าย บางคนบอกว่าได้เปรียบ ปัจจุบันมันมีธุรกิจอุตสาหกรรมอันหนึ่งขึ้นมา ในอเมริกา คือการป้องกันการก่อการร้าย จะเห็นว่าช่วงหนึ่งพอเขาเริ่มจับแล้วว่ามี การก่อการร้ายขึ้น เขามีการลงทุนการค้นคว้าการวิจัยมหาศาลเลยในเรื่องการสื่อสารทุกรูปแบบตั้งแต่เสียง สามารถบอก ได้เลยว่า ถ้าคุณพูดถึงเรื่องบอมบ์ปุ๊บมันจะ Flash ขึ้นมาเลยว่า คุณพูดเรื่องบอมบ์หรือ E-mail เหมือนกันใครเขียนคำว่า บอมบ์ มันจะแทรก Mail อันนั้นขึ้นมา นอกจากนั้น Flash ก็ยังมีนะครับ ลายมือของคุณ คุณคิดว่าเขียนแล้วเขาอ่านไม่ได้ก็จะมี การไปค้นคว้าวิจัยบอกว่าถ้า Image หรือ Data ที่ คุณส่งไปผ่านแฟกซ์เขาสามารถจะเอา Data พวกนั้นขึ้นมาได้ รูปเสียงทุกรูปแบบ จนในที่สุดสร้าง เครื่องขายหลายต่อหลายรูปแบบ จนในที่สุด ในอเมริกากลายเป็น Tourist Industry เหมือนกัน อเมริกา เมื่อก่อนนี้มีคนบอกว่าทุกครั้งที่มีปัญหาเศรษฐกิจอเมริกาไม่ดี จะบอกว่าอเมริกาจะเริ่มขายอาวุธ อาวุธ กลายเป็นเครื่องมือทางการค้าจริงหรือไม่จริงผมไม่รู้ อันนี้เป็นข้อมูลข่าวสารที่แชร์ร่วมกัน ถ้าท่านไม่ เห็นด้วยถ้าแสดงความคิดเห็นได้ว่าไม่เห็นด้วย แต่อันนี้คือข้อมูลข่าวสารเช่นเดียวกันบอกผมมาบอกว่า บุขพอกับ บุขลูก บุขพอก็คือสงครามอิรักในสงครามอ่าวเปอร์เซียก็เศรษฐกิจอาจจะต้องขึ้นบ้างจาก สงครามบุขลูกเป็นอย่างนั้นหรือไม่ อันนี้ก็อันหนึ่ง นอกจากนั้นแล้วอันที่ใกล้ตัวเรามากบอกได้เลย ปัจจุบันเรื่องใกล้ตัวเรามาก เนื่องจากบ้านเราส่งออกสินค้าการเกษตรเยอะมากเลย ปัจจุบันเรื่อง Food Safety มีข้อกำหนดแล้วในประกาศอเมริกาก็ตามในยุโรปก็ตามบอกแล้วนะครับบอกว่าตราบไคก็ตาม

ถ้าท่านส่ง ยกตัวอย่างกันไป เขาต้องการจะให้ท่านส่งข้อมูลด้วยว่ากึ่งที่ส่งไปมีสารตกค้างไหม มียาไหม ใครคนส่งออกมาก่อน ถ้ามีหรือถ้าคุณบอกว่าไม่มีแล้วเขาตรวจจับว่ามีเขาบอกว่าเขาแบนเลย ปัจจุบัน ท่านจะเห็นว่าปีที่แล้วจะเห็นได้โดยแบนกึ่งคือไม่ให้นำเข้าเลยไม่ใช่เฉพาะรายนะครับไม่ให้ทั้งประเทศเลย ฉะนั้นอันนี้กลายเป็นการแข่งขันทางการค้า นำข้อมูลมาใช้ เป็นการกีดกันทางการค้า เมื่อก่อนเรา พูดถึงภาษี ต่อมาเราพูดถึงการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีขึ้นมา ปัจจุบันเริ่มแล้ว เาาระบบข้อมูลมา ใช้เป็นการกีดกันทางการค้า นอกจากเรื่องที่เราเรียกว่า Food Safety แล้วบอกเลขนะครับบอกว่าต่อไปคุณ ส่งกึ่งคุณต้องส่งข้อมูลมาด้วย ต่อไปที่มีแล้ว อันนี้เป็นข้อกำหนดหรือข้อบังคับในการนำเข้าสินค้าสิ่ง ทอบอกเลขนะครับบอกว่าถ้าคุณส่งเสื้อผ้ามาคุณต้องบอกข้อมูลมา จริง ๆ แล้วมันมากไปกว่านั้น เขา ต้องการรู้อะไรทราบไหมครับว่าต้องการจะรู้ว่าสินค้าอันนี้ เด็ก สตรี คนต้องโทษหรือไม่ ผูกยาวไป เลขนะครับ จริงๆแล้วคล้ายๆกับตัวอย่างของพีพีที่ส่งมาที่พูดถึง Id card จริง ๆ พอพูดถึงเรื่องนี้ปุ๊บมัน จะโยงกันไปเป็นระบบเลย ฉะนั้นอันนี้ก็เป็นอย่างอื่นเรื่องหนึ่งเรื่องกีดกันทางการค้า ที่นำข้อมูลและ ข่าวสารมาใช้เป็นพื้นฐานจะเห็นเลยว่า จริง ๆ ผมขออนุญาตเอา 2 เรื่องนี้มาแล้วก็มาเชื่อมโยงกันกับ ความสัมพันธ์ของข้อมูล การนำข้อมูลมาต่อยอด การนำข้อมูลมาเปิดเผย ข้อมูลที่เป็นความลับ ข้อ ได้เปรียบทางการค้าครับ จะเห็นว่ามันเชื่อมโยงกันกับข้อมูล และข่าวสารทั้งสิ้นเลย นอกจากนั้นแล้ว ต้องเรียนได้เลขนะครับว่า ปัจจุบันนอกจากพูดถึงข้อมูลแล้วต้องพูดถึงระบบข้อมูลด้วย พูดถึงระบบ IT ด้วย แล้วก็โลกนี้เปลี่ยนไปเยอะ ปัจจุบันพอพูดถึงระบบข้อมูลทุกคนอาจจะเห็นว่าระบบคอมพิวเตอร์ หรือ PC เป็นอะไรที่เราเรียกว่าระบบคอมพิวเตอร์ ต่อไปนะครับมันจะมีไปถึงมือถือ ต่อไปเขาเรียกว่า เป็นระบบเชื่อมโยงที่เขาเรียกว่าระบบไอเลชคอมมิวนิคชั่น โลกเปลี่ยนไปเยอะอีก 5 ปี รุ่นลูกเราหรือ ระดับหลานอาจจะกลายเป็นมนุษย์ต่างดาวเหลือ 3 นิ้ว เพราะอาจจะไม่ค่อยได้เดินไม่ค่อยได้ใช้และก็ กำลังมากเหลือ 3 นิ้วไว้จิ้ม ฉะนั้นก็มีโอกาสเป็นไปได้ อันนี้ก็ขออนุญาตแชร์ให้ฟังเท่านั้นละครับ เรื่อง ข้อมูลและข่าวสารขอบคุณครับ

ผู้ดำเนินรายการ

พวกเราบนนี้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นไปพอสมควร ได้รับแจ้งมาจากคณะผู้จัดนะครับ ว่าเราจะมีปรับเปลี่ยนกำหนดการในภาคบ่ายนี้เล็กน้อย คือ ตอนนี้ทุกท่านได้รับน้ำชา กาแฟกับ ขนมไปเรียบร้อยแล้ว และก็คงจะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป มีทั้งคำถามที่ อาจจะขึ้นมา ถึงตรงนี้ก่อนที่จะไปถึงการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ผมอยากจะมาที่คำถามที่เกิดขึ้น มาตรงนี้เสียก่อน มีคำถามที่ถามขึ้นมาและยังดูไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล แต่ก็ ยังเปิดโอกาสให้ท่านที่มีปัญหาตั้งแต่ภาคเช้ามา แต่มีคำถามที่ถามว่าข้อมูลจากกรมการขนส่งในการจด ทะเบียนรถยนต์ สขร. จะช่วยเหลืออะไรได้บ้าง และให้ความเห็นว่า เรื่องการจดทะเบียนมีค่าจด

ทะเบียนแตกต่างกัน ระหว่างการจดป้ายกำกับป้ายฟ้าและทำให้รัฐเสียหายอะไรพวกนี้นะฮะ ประเด็นยังไม่ชัดเจนนะว่าขอข้อมูลอะไรอย่างไร แต่ว่าตามหลักของกฎหมายข้อมูลข่าวสารอยากรู้ข้อมูลอะไรอยากได้ข้อมูลอะไรก็ไปที่หน่วยงานนั้น แล้วก็ไปแสดงความจำนงในการแสดงข้อมูลนั้น ๆ ได้ ถ้าจะไปขอทะเบียนก็ไปบอกเขาว่าขอทะเบียน ถ้าจะขอคำจดทะเบียนก็ไปขอคำจดทะเบียนอันนี้ก็เป็นเรื่องปกติ มีเรื่องเข้ามาในเรื่องของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลก็เห็นจะเป็น โดยเฉพาะอาจจะเกี่ยวข้องกับระบบราชการหรือพวกเราที่เป็นหน้าที่ของรัฐ มีคำถามที่ตั้งแต่ผมอยู่สำนักงานข้อมูลข่าวสารมาแล้วก็หลายปี บ่อยครั้งที่เวลาไปจัดประชุมสัมมนาที่จะได้รับคำถามคือ ข้อมูลกองการเจ้าหน้าที่ในการจัดเรียงลำดับอาวุโส เพื่อประกอบการพิจารณาแต่งตั้งเลื่อนระดับเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลแล้วเขาเปิดเผยได้หรือไม่ ถ้าจำไม่ผิดเมื่อ 3 ปีก่อนผมเคยได้ยินอาจารย์กิตติศักดิ์ตอบคำถามนี้เหมือนกับวันนี้จะต้องฉายซ้ำอีกสักครั้ง

รศ.ดร.กิตติศักดิ์ ปกติ

ขอบคุณครับ ท่านผู้ดำเนินการอภิปรายในที่นี้ ท่านผู้มีเกียรติที่นั่งอยู่ส่วนใหญ่มักเป็นข้าราชการ และข้าราชการที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลข้อมูลข่าวสาร ถือว่าเป็นพวกก้าวหน้า เพราะว่านอกจากจะต้องดูแลเรื่องกฎหมายแล้วยังต้องดูแลเรื่องเทคนิค บังคับบัญชาบริหารทั้งทางด้านเทคนิค และกฎหมายถือว่ามีความสามารถสูงเป็นพิเศษ สมัยก่อนใครได้รับผิดชอบงานสารบัญหรืองานข้อมูลข่าวสารนี่คล้าย ๆ เป็นเสมียน เคียวนี่คนที่ได้รับมอบหมายในเรื่องนี้เป็นผู้บริหารในอนาคตทั้งนั้น ขึ้นอยู่กับว่าผู้บังคับบัญชาจะมีตาเห็นแววหรือตาผู้บังคับบัญชาจะมีแววแค่ไหน ฉะนั้นคำถามที่ถามว่า เอ๊ะอยากจะไปดูว่าเราอยู่อาวุโสลำดับเท่าไร อย่าลืมนะ ผู้รับผิดชอบข้อมูลข่าวสารของแต่ละหน่วยงานก็คือรองปลัดกระทรวง รองอธิบดี และโดยทั่วไปก็รองหัวหน้าหน่วยงาน ท่านก็สงสัยว่าเราอยู่รอง ระดับไหน คำถามอันนี้ก็คือว่าถ้าเราไปขอลูอาวุโสผู้ที่เขาไม่อยากจะเปิดเผย เขามีสิทธิ์สั่งไม่ให้เปิดเผยไหม ข้อมูลที่จัดลำดับอาวุโสเป็นข้อมูลราชการหรือเปล่า คำตอบคือใช่เป็นเรื่องของการปฏิบัติหน้าที่ราชการถูกไหมครับ ถ้าหากว่าหน่วยงานนั้น ๆ เขาหัวหน้าหน่วยงานใจกว้างหน่อยบอกคุณอยู่ระดับที่ 1 คุณอยู่ระดับที่ 2 คนทั่วไปเขารู้กันหมดทุกหน่วยงานถูกไหมครับ เพราะเวลาโรงเรียนกันเขาจะโรงเรียน เช่น ดำรงคนนั้นอยู่ลำดับที่ 3 ทำไมถูกเลื่อนไปอยู่อันดับที่ 1 หละ หรือบุคคลคนนี้อยู่อันดับที่ 5 ทำไมถูกเลื่อนไปเป็นผู้บังคับบัญชาได้ โดยทั่วไปเขารู้กันอยู่แล้ว ท่านที่ถามเนี่ยที่ท่านถามคงจะรู้อยู่แล้ว แต่ว่าอยากจะได้หลักฐานไม่ใช่เพียงแค่ว่าอยู่ธรรมดาหัวหน้าหน่วยงานอยากให้ลูกน้องตัวเองขยัน ๆ ก็มักจะบอกว่าคุณอยู่อันดับ 2 นะทำตัวให้อยู่อันดับ 1 สิ รู้แบบนี้แล้วเราก็คงจะได้หลักฐานด้วย คือ มีบันทึกมีตำเนารับรองอีกด้วย นี่คือปัญหาของมัน ประเด็นมันก็อยู่ที่ว่า ข้อมูลพวกนี้จัดอยู่ในข้อมูลมาตรา 15 ไหม มาตรา 15 ก็คือข้อมูลที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจจะสั่งไม่ให้เปิดเผยก็ได้หรือจะ

สั่งให้เปิดเผยก็ได้แล้วแต่เหตุผล เขาบอกว่าถ้าเปิดเผยแล้วจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของ
ประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ
รวมทั้งประเทศไทยก็จะมีกำหนดด้วยนะครับในทางกลับว่า ถ้าเกิดเหตุการณ์อย่างนี้ขึ้นใครจะขึ้นเป็น
ผู้บังคับบัญชาในเรื่องใด ซึ่งในภาวะความฉุกเฉินในบางเรื่องจำเป็นต้องรักษาเป็นความลับในประเทศ
หลายประเทศในภาคพื้นยุโรป จะมีการกำหนดเขาเรียกว่ารัฐสภาฉุกเฉิน กำหนดเอาไว้ล่วงหน้า
เรียบร้อยว่า ถ้าเกิดมีการบอมบ์รัฐสภา สมาชิกรัฐสภาตายแล้วล่ะก็ ถ้าตายหมดก็จบกัน แต่ถ้าตายไม่
หมดหรือถูกจับตัวไปไม่สามารถประชุมได้ ใครบ้างจำนวนกี่คนที่จะรวมกันเป็นรัฐสภาใหม่ได้
รัฐสภาใหม่จะมีไม่ทั้งหมด หละ จะมีเพียง 1 คน หรือ 20 คน เขาเรียกรัฐสภาฉุกเฉินในรัฐสภาฉุกเฉิน
เขาจะมีการกำหนดตัวไว้ การกำหนดตัวนี้เขาก็จะปิดเป็นความลับ ไม่งั้นคนที่ก่อเหตุร้ายมันก็จับคน 10
คนนี่ก่อน ก็ประชุมไม่ได้ในที่สุดนะครับ หรือว่าจะมีการกำหนดว่าในเรื่องที่ลับที่สุดของรัฐสภานั้น
ผู้ใดเป็นผู้มีสิทธิพิจารณาว่าควรเปิดเผยหรือไม่ควรเปิดเผย ซึ่งเรื่องนี้ก็มีเยอะ ยกตัวอย่าง เช่น
กรรมการพิจารณาเปิดเผยความลับของทางรัฐสภา เรื่องพวกนี้บางครั้งก็เป็นความมั่นคงเขาก็จะ
เปิดเผยไม่ได้ ถ้าเปิดเผยจะกระทบต่อความมั่นคงเขาก็สั่งไม่ให้เปิดเผยได้ ในเรื่องของการเปิดเผยว่าใคร
ทำอะไร หรือใครอยู่ใน Rank หรืออยู่ในระดับใด ที่นี้ถ้าบอกว่าระดับอาวุโสที่จะได้เป็นผู้บังคับบัญชา
หรือได้รับการพิจารณาในแง่ที่ว่าทำการงานมานานเท่าไร มีความดีความชอบมากน้อยแค่ไหนนั้น
โดยหลักแล้วมันก็เปิดเผยได้ ประเด็นมันอยู่ที่ว่าเปิดเผยแล้วมันจะเข้าข้อ 1 คือ ขัดต่อความมั่นคงไหม
ยกตัวอย่างเช่น อยากจะรู้ว่าถ้าเกิดเหตุขึ้นท่านนายกรัฐมนตรีเกิดปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้และไม่ได้สั่งให้
บุคคลใดปฏิบัติหน้าที่ หรือคนที่รัฐมนตรีสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่แทน รัฐมนตรีตามลำดับที่ 1-2-3 นั้น ก็ไม่
อยู่ในฐานะที่จะปฏิบัติหน้าที่นั้นได้ ใครจะทำหน้าที่นายกรัฐมนตรี ซึ่งอาจมีคำสั่งลับเก็บไว้มีคำสั่งที่
ท่านทั้งหลายก็ดูคำสั่งนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งนะครับว่าถ้านายกรัฐมนตรีปฏิบัติไม่ได้ให้รอง 1 ทำ ถ้า
รอง 1 ทำไม่ได้ให้รอง 2 ทำ ถ้ารอง 2 ยังทำไม่ได้ให้รอง 3 ทำ ถ้าเกิดสุดท้ายแล้วยังไม่มีจะทำอย่างไร
อาจจะมีคำสั่งลับอีกชั้นหนึ่งก็ได้ อยากไปขอรู้ได้ไหมครับ คำตอบคือกระทบกระเทือนต่อความมั่นคง
เพราะไอ้ส่วนที่เขาเปิดเผยเขาก็เปิดเผยอยู่แล้วไม่มีเหตุอะไรที่จะไปดู เราบอกเราไม่ดูหรอก ใครจะเป็น
นายกรัฐมนตรีฉุกเฉิน ไม่เอาหละ จะดูเฉพาะว่าลำดับอาวุโสคำตอบก็ง่าย ๆ ครับ (1) กระทบต่อความ
มั่นคงไหม ไม่กระทบ (2) มันจะกระทบต่อการบังคับใช้กฎหมายไหม เสื่อมเสียในเรื่องอำนาจบังคับ
บัญชาไหม ถ้าไม่กระทบก็ไม่มีไร แต่อาจจะกระทบก็ได้ ยกตัวอย่างคนขอคุณเนี่ยเป็นคนที่มีคนแสดง
อาการโอหังบังอาจอยู่สม่ำเสมอว่าตนเองเป็นผู้มีอาวุโสสูงกว่า ความจริงไม่ใช่คือความจริงแล้วมีคน
อื่นที่เขาอาวุโสสูงกว่า แล้วก็มักจะอวดอ้างอยู่เสมอว่าจะไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งของบุคคลที่อาวุโสไม่
เท่าตนหรืออาวุโสสูงกว่า ทั้ง ๆ ที่ตามกฎหมายตนเองต้องปฏิบัติ ผู้บังคับบัญชาอาจจะเห็นว่าโดย

พฤติกรรมแล้วนาย ก. เนี่ย แกเป็นคนจริง ๆ แล้วจะไม่ยอมเชื่อฟังผู้อื่นเดี๋ยวนี้เขามีวิธีกันอย่างนี้นะครับ ยกตัวอย่างข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ สมมติ นาย ก. เขาวิจารณ์ นาย ข. นาย ข. ก็บอกว่าคุณวิจารณ์ผมไม่ได้หรอก เพราะว่าถึงแม้คุณจะมีสูงกว่าผม แต่ผมก็เงินเดือนเท่ากับคุณแล้วรู้ได้ยังไงว่าเงินเดือนเท่ากับเขา ผมไปตรวจมาแล้ว เห็นไหมครับว่า เพราะเหตุว่าสมมติว่าคนซี 10 กับ ซี 9 คนซี 9 บางคนเงินเดือนสูงกว่า ซี 10 นะครับ ถามว่าคน ซี 9 ที่มีเงินเดือนสูงกว่าซี 10 เพราะมีเวลารับราชการมานานกว่ามีอำนาจบังคับบัญชาเหนือ ซี 10 ได้หรือเปล่า ไม่ได้เห็นไหมครับ ถ้า ซี 10 ซึ่งมีอำนาจบังคับบัญชาเหนือกว่าเขาตั้งอะไรก็ต้องทำตามจะอ้างเรื่องเงินเดือนขึ้นมาได้ไหม ก็ไม่ได้ แต่ว่าบางครั้งเพื่อความสงบเรียบร้อยและเพื่อประโยชน์ในการบังคับบัญชากันในหัวหน้าส่วนราชการนั้นก็บอกนาย ซี 9 ขอบไปเปิดเงินเดือนของคนอื่นดูอยู่เรื่อย ๆ ว่าสูงหรือเท่าตนหรือเปล่า ก็เลยห้ามก็ไม่ได้เสียหายอะไร เพราะว่ามันเป็นเรื่องของการบังคับบัญชา ถามว่าเขามีสิทธิรู้ไหม เขามีสิทธิรู้ครับ แต่ว่าผู้บังคับบัญชาเขามีสิทธิปิดเหมือนกัน ต่อไปขอถามบอกว่า อ้าวถ้าหากว่าไปดูแล้วมันจะกระทบกระเทือนต่อการให้ความเห็นหรือการให้คำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐหรือไม่ หรือว่าเปิดเผยแล้วจะกระทบกระเทือนต่อชีวิตหรืออันตรายหรือไม่ ถ้ามีเหตุผลอันนี้แล้วนะครับ ผู้บังคับบัญชาเขาตั้งไม่เปิดเผยก็ได้ โดยหลักมันควรเปิดเผยแต่เปิดเผยแล้วมันไปกระทบกระเทือนต่อความมั่นคง อำนาจบังคับบัญชาการปฏิบัติหน้าที่ คำตอบที่เรียนขอตอบสั้น ๆ ก็คือ หลักเปิดเผยได้เว้นเสียแต่จะมีเหตุผลอื่น ๆ ที่ไม่ควรเปิดเผยไม่ได้เป็นข้อมูลที่บอกว่าห้ามเปิดเผยหรือว่าต้องเปิดเผย 100% อันนี้ท่านทั้งหลายก็คงรู้อยู่แล้วบางหน่วยงานก็เปิดเผยอยู่แล้ว ผมไม่ทราบว่ามีคำถามอื่นที่ผู้ดำเนินการอภิปรายส่งมาให้ผมเวลานี้จะให้ผมตอบเลยหรือเปล่าครับ

ผู้ดำเนินรายการ

ขอঁ้นเวลาให้คุณอนุgulนินหนึ่ง เพื่อจะมีอะไร เพราะท่านแจ้งว่ามีภารกิจท่านจะขอกลับก่อน

อาจารย์อนุgul แต่มประเสริฐ

ขอประทานโทษนะครับก่อนไปก็อยากจะฝากเรื่องข้อมูลข่าวสารไว้นะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสำคัญของระบบ IT จริง ๆ แล้ว ระบบ IT กลายเป็นส่วนสำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งปฏิบัติราชการ เพราะนั้น การเรียน ความเข้าใจแล้วก็ใช้ข้อมูลข่าวสารโดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ข้อมูลข่าวสารในการตัดสินใจ ปัจจุบันนี้ยังมีช่องโหว่อีกเยอะ ถ้าเป็นไปได้นะครับขอฝากเรื่องนี้ไว้ด้วย เพราะเท่าที่ทำงานมาก็เห็นใจนะครับว่าบางครั้งข้อมูลมันได้มาด้วยความยากลำบาก แต่ในบางกรณีก็เห็นว่าข้อมูลมีข้อผิดพลาดมีช่องโหว่อยู่มากพอสมควร บางทีสถิติที่เราได้มาที่เราประกาศ

ออกไปเนี่ย บางครั้งมันก็ตรงกับความเป็นจริงบ้างไม่ตรงกับความเป็นจริงบ้าง บางครั้งมาตรฐานก็ไม่ตรงกันบ้าง เพราะฉะนั้นเรื่องมาตรฐานเรื่องของการตีความเรื่องของการรวบรวมข้อมูลเข้ามามีด้วยกันจะเป็นปัญหาที่ผมคิดว่าจะมีผลกระทบต่อการนำมาใช้พอสมควร เพราะฉะนั้นเรื่องเหล่านี้ที่นอกเหนือไปจากความลับหรือความเป็นข้อมูลส่วนตัวแล้ว ผมคิดว่าในมหภาคเหล่านี้กับระบบคอมฯ จะเป็นส่วนที่สำคัญพอสมควร ขอขอบคุณครับ

ผู้ดำเนินรายการ

ผมในนามของพวกเราทั้งหมดในที่นี้ ขอขอบคุณคุณอนุภู ที่ได้มาร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องนี้นะครับ มีคำถามหนึ่งจริง ๆ ก็ยังเลียดเข้ามาเหมือนกัน “ประชาชนร้องเรียนไปยังนายกฯ เรื่องเป็นนายหน้าขายที่ดิน ปรากฏว่าที่ดินขายไปแล้ว แต่เพื่อต้องไม่แบ่งค่านายหน้า จึงอ้างว่าที่ดินยังไม่ขาย ฟังดูเป็นเรื่องร้องเรียนความเป็นธรรม ประชาชนจึงร้องเรียนขอให้เพื่อจ่ายเงิน โดยขอให้สำนักงานเขตที่ดินอาศัยอยู่ไปขอหลักฐานการขายจากสำนักงานที่ดินที่มีการขาย สำนักงานที่ดินจัดส่งหลักฐานการขายมาให้เขต ประชาชนดังกล่าวจะเอาหลักฐานนั้นไปฟ้องร้อง สำนักงานเขตจะสามารถให้ข้อมูลแก่ประชาชนผู้นั้นได้หรือไม่” การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ ใน พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารนี้มีบทบัญญัติที่พูดถึงเรื่องการคุ้มครอง ผู้เปิดเผยว่าจะต้องเปิดเผยโดยสุจริตและต้องเป็นข้าราชการระดับ 6 ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น จริง ๆ แล้วในเรื่องนี้ในชั้นที่ ในชั้นแรกสำนักงานเขตอาจจะแจ้งให้ประชาชนคนขอว่าให้ไปขอเอกสารราชการดังกล่าวที่สำนักงานที่ดินที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่สำนักงานที่ดินที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่ในเรื่องนั้น ซึ่งเปิดเผยข้อมูลโดยสุจริต โดยคำนึงถึงองค์ประกอบตามกฎหมายข้อมูลข่าวสาร และเปิดเผยโดยได้คำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ครบถ้วนแล้ว การเปิดเผยก็ จะไม่มีการรับผิดชอบใด ๆ ทางกฎหมาย คิดว่าถ้าทำแบบนี้ น่าจะปลอดภัย 100% ในชั้นนี้ก็จะรอบของการสังเกตก่อนจะไปถึง คำถามของอาจารย์กิตติศักดิ์ คำถามที่อาจารย์กิตติศักดิ์จะเป็นผู้กรุณาตอบคงจะขอเป็นข้อสังเกตจากคุณสัมมาคั่นจังหวะสักนิดหนึ่งก่อน

อาจารย์สัมมา คิตติน

ขอบคุณครับ ก่อนจะมานี้ผมก็พยายามหาบทความอ่านพอสมควร และเน้นนิดหนึ่งว่าเมื่อสักครู่นี้ผมเอ่ยถึงหนังสือเล่มนี้ ที่น่าปกเขียนว่า Private เนี่ยนี่คือหนังสือเมื่อเดือนตุลาคม 4 ปีมาแล้วข้างในมีบทความเขียนไว้ บอกว่าเราพูดถึงสิทธิส่วนบุคคล คนอเมริกันเป็นคนที่ได้รับการปกป้องน้อยที่สุดในโลก นี่คือทัศนะของคนอเมริกัน ในทางกลับกันผมคิดว่าประชาชนทั่วประเทศคิดเหมือนอเมริกัน ผมคิดว่าคนไทยก็เหมือนกันแหละ ทุกวันนี้ก็ต้องคิดว่าตัวข้านี้เป็นประชากรที่ถูกเปิดเผย มันเป็นเรื่องธรรมดา ธรรมชาติของคน เพราะเราคิดว่ามันเป็นเรื่องความลับส่วนตัวของเราไม่ต้องการให้เปิดเผย แต่ผมอยากจะชี้ให้เห็นว่าเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องที่เรื่องที่ทุกคนคิดเหมือนกัน มันก็กลับไปสู่จุด

คุณภาพ เผิดูผมได้อ่านบทความในหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ เมื่อประมาณเดือนที่แล้วของ ดร.บวร
ปรัสราทร ผมไม่รู้จักหรือครับแต่ท่านเขียนเรื่อง “อย่าให้ใครเก็บข้อมูลของเรามากเกินไป” ผมก็ขอ
อนุญาตมาฉายหนังซ้ำอีกนิดหนึ่ง เพื่อให้เกียรติกับท่านเขาบอกว่าหลักการสากลทั่วไปในการที่จะเก็บ
ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่นนั้น ถือว่าต้องไม่มีการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลที่เกินกว่าความจำเป็นโดยต้อง
ดำเนินการโดยบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้นโดยตรง และต้องใช้ข้อมูลนั้นเพียงเพื่อกิจกรรมที่
ได้บอกกล่าวไว้ให้เจ้าของข้อมูลรับทราบและยินยอมเบื้องต้นเท่านั้น ซึ่งที่ท่านพูดมานี้ ตรงกับที่ผมพูด
เลย ขอเรียนว่าไม่ได้ลอกกันมานะฮะ เพียงแต่ว่าหลักการนี้ดำเนินการมาตามนี้ ฉะนั้นถ้าจะมีการเรียก
เก็บข้อมูลใด ๆ ต้องมีการประกาศวัตถุประสงค์ในการนำข้อมูลนั้นไปใช้ เพื่อให้เจ้าของข้อมูลได้
รับทราบล่วงหน้า ก่อนจะมีการเก็บข้อมูลนั้น เป็นต้น นี่ผมสรุปย่อให้ฟังสั้น ๆ คือ หลักการเรื่องของ
ข้อมูลนิดหนึ่งเมื่อก็ ผมว่าจะมีคอมเมนต์ เผิดูเห็นไม่ทราบในที่นี้มีข้าราชการตำรวจบ้างไปซะ เผิดู
หลายวันมาแล้วอ่านข่าวเรื่องจับคนร้ายและก็มีหนังสือพิมพ์ไปแฉบางเรื่องที่มันตรงกับแนวคิดผมมา
นานแล้วนะฮะว่า ทุกวันนี้เวลาตำรวจจับผู้ร้ายนาย ก. ได้คนแล้วแล้วโยงไปพานาย ข. นาย ค. นาย ง.
ข่าวลงหนังสือพิมพ์ผู้ร้ายเมืองไทย โชคดีมาก ๆ เลยนะ ผู้ร้ายเมืองไทยจะหนีตำรวจเนี่ยง่ายนิดเดียว
เสียเงิน 8 บาท ซื้อหนังสือพิมพ์อ่านรู้หมดเลย ในข่าวนี้ออกหมดเลยว่าคุณนี่เจ้าหน้าที่ได้สืบทราบ
แล้วว่านาย ข. กบดานอยู่ที่ จ.อุบลฯ ซึ่งเจ้าหน้าที่จะใช้กำลังติดตามกลับมาโดยเร็วที่สุด นาย ข. พอทำ
ความผิดปั๊บไม่ต้องทำอะไรมาก เอาหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมาอ่านเล่มหนึ่งซิ รู้เลยตำรวจจะมาจับแล้วหนี
ไปที่อื่นก่อน คือ ทำไมข่าวอย่างนี้มันเป็นข้อมูลทางราชการหรือเปล่า แล้วทำไมสื่อมวลชนสามารถ
นำไปเปิดเผยได้ ไม่ใช่เฉพาะเรื่องตำรวจจับผู้ร้ายเท่านั้นมีอีกหลายเรื่อง คือ หนังสือพิมพ์เมืองไทย การ
รายงานข่าวพวกนี้ไม่ค่อยมีการปฏิรูปรูปแบบเท่าไรหรอก ไม่เหมือนกับ TV สมัยก่อน TV เมืองไทย
เมื่อสัก 20 กว่าปีที่แล้ว เวลาอ่านข่าวต้องนั่งตัวตรงกระดุกกระดิกไม่ได้ จน ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล มา
ปฏิวัติระบบการอ่านข่าว สุทธิชัย หยุ่น ก็อ่านกันเพลิน แต่หนังสือพิมพ์เมืองไทยเวลาพูดถึงข่าวเรื่อง
เกี่ยวกับการแจ้งความมันยังค่อนข้างจะเหมือนเดิม เมื่อ 20-30 ปีก่อน เมื่อวันที่เท่านั้น เวลานั้น นายคน
นั้นได้นำความเข้าแจ้งกับร้อยเวร คนนั้นที่สถานีตำรวจนั้นเป็นแค่รูปแบบเป็น format มาว่าต้องทำ
อย่างนี้เป๊ะเลย แล้วก็ต้องบอกอย่างที่ผมบอก ซึ่งพออ่านแล้วผู้ร้ายนี้รู้หมดเลยจะจับเฮโรอีน ฯลฯ จับ
นักวิ่งได้จะสาวไปอีกคนหนึ่ง ตำรวจรู้เบาะแส สุดท้ายแล้วอยู่ที่จังหวัด ข้อมูลดังกล่าวนี้ไม่ควรจะ
เป็นข้อมูลที่เปิดเผย ถึงแม้จะไม่ใช้ข้อมูลส่วนบุคคลก็ตามแต่เป็นข้อมูลที่เปิดเผยแล้วมันน่าจะเป็นโทษ
ต่อสาธารณะครับ

ผู้ดำเนินรายการ

ต่อไปเป็นคำถามที่อาจารย์กิตติศักดิ์ จะช่วยดูให้

รศ.ดร. กิตติศักดิ์ ปรกติ

มีผู้ถามมาว่าเดี๋ยวนี้มีกฎหมายหลายฉบับกำหนดหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้ข้อมูลในการปฏิบัติหน้าที่ ห้ามมิให้เปิดเผยข้อมูลนี้ต่อผู้ใดและถ้าเกิดมีผู้มาขอข้อมูลเราก็ปฏิเสธนี้ไป เขาก็ไปร้องกับกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ได้เรียนมา กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่ควรปกปิด ก็สั่งให้เปิดเผย พอสั่งให้เปิดเผยเจ้าหน้าที่ก็เลยกลุ่มว่า กฎหมายห้ามฉันไม่ให้เปิดเผย อย่างเช่น ในมาตรา 15 (6) เขียนว่าไม่ต้องเปิดเผยถ้ามีกฎหมายห้ามเปิดเผย แล้วกรรมการวินิจฉัยมาสั่งเปิดเผยเนี่ย ถ้ากระผมสั่งหรือเปิดเผยไปมิติดคุกตายหรือเปิดเผยได้ไหม คำตอบคือเปิดเผยได้เพราะว่าคำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลนั้นเป็นคำสั่งซึ่งตามกฎหมายกำหนดเอาไว้ว่า คำวินิจฉัยของกรรมการวินิจฉัยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นที่สุด นั้นหมายถึงเป็นที่สุดในฝ่ายปกครองนะครับ อันนี้อยู่ในมาตรา 37 ของกฎหมายข้อมูลข่าวสาร ที่ว่าเป็นที่สุดนั้นนะ ก็คือมีค่าบังคับเท่ากับผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสูงสุดในหน่วยราชการนั้น หรือสูงขึ้นไปทั้งหมดของประเทศไทยเป็นผู้สั่ง เมื่อเป็นที่สุดอย่างนี้แล้วหมายความว่า แม้ผู้บังคับบัญชาโดยตรง หรือผู้บังคับบัญชาสูงสุดยกตัวอย่าง เช่นหน่วยงานในสังกัดนายกรัฐมนตรี มีนายฯ เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดท่านก็ไปสั่งแก้ไขไม่ได้แล้ว การที่จะสั่งแก้ไขคนเดียวคือ กวจ. ด้วยตัวท่านเองเพราะกฎหมายกำหนดว่าคำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัย มันเป็นที่สุดและเมื่อมันเป็นที่สุดอย่างนี้ก็เป็นที่สุดในด้านอำนาจ ปกครองในด้านข้อมูลข่าวสารทั้งหมด ถ้าหากว่า จนท. ผู้ใดปฏิบัติตามคำสั่ง กวจ. ท่านก็ไม่ต้องรับผิดชอบเพราะเป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ที่ผู้มีอำนาจเขาสั่ง อย่างนี้ต้องรอศาลหรือไม่ต้องรอครับ นั่นคืออำนาจบังคับบัญชาฝ่ายปกครอง กรณีที่ต้องรอศาลคือ กวจ. ไม่ได้สั่งให้เปิดเผย เขาสั่งว่าไม่ต้องเปิดเผยแล้ว ผู้ร้องเขาไปฟ้องศาลเพราะว่ามาตรา 37 ที่บอกเป็นที่สุดนะเป็นที่สุดของฝ่ายปกครองไม่ใช่ถึงที่สุด ฉะนั้นในกรณีเช่นนี้ผู้ที่สั่งให้ถึงที่สุดตามกฎหมายได้คือ คำพิพากษาของศาลซึ่งถ้าหากว่าศาลสั่งอีกทีหนึ่งบอกว่าไม่ต้องเปิดเผยหรือคราวนี้ถึงที่สุดเลยครับ มันไม่ได้เป็นที่สุดในฝ่ายปกครองถึงที่สุดในทุกแบบในกฎหมายของเรา ถามว่าถ้าเกิดศาลสั่งว่าให้เปิดเผยเล่าก็ กวจ. เนี่ยเป็นที่สุดในฝ่ายปกครองศาลเขาถึงที่สุดในฝ่ายตุลาการเขาก็สูงกว่า ศาลเขาสั่งเราไม่เปิดเผยตามคำสั่งศาลนะครับ ดิดคุกครับ เพราะขัดคำสั่งเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งและในกรณีนี้เจ้าพนักงานนั้นเป็นเจ้าพนักงานที่ใช้อำนาจตุลาการ ฉะนั้นในระบบกฎหมายของเรามันเป็นระบบที่ซ้อนกันอยู่หลายระบบ ผมจะเรียนใหม่นะครับ อันดับ 1 สมมติว่าท่านสั่งบอกไม่เห็นสมควรเปิดเผย ผู้บังคับบัญชาของท่านซึ่ง เป็นผู้เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายบอกให้เปิดเผยจะเห็นว่าท่านก็ต้องสั่งท่านก็ต้องปฏิบัติถูกใหม่ครับ แล้ว

ส่วนว่าเปิดเผยไปแล้วมันเกิดเป็นความผิดขึ้นมาท่านก็ต้องรับผิดชอบใช่ไหม เพราะเป็นคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งเขารับผิดชอบไป แต่ถ้าท่านเห็นว่าไม่ควรเปิดเผยท่านก็แย้งคำสั่งไป บอกว่าที่ผู้บังคับบัญชาสั่งให้เปิดเผยนั้นฉันยังไม่เห็นด้วยนะ แต่ถ้าหากว่าท่านจะสั่งยืนยันฉันก็ยอมว่าฉันเถอะ เพราะเรามีหน้าที่ที่จะต้องเตือนผู้บังคับบัญชาว่าท่านกำลังทำผิดกฎหมายนะ อันนี้ไม่มีเหตุที่ควรเปิดเผยท่านสั่งเปิดเผยเข้าเดี๋ยวนั้นจะเรื่องยุ่งนะ ผู้บังคับบัญชาเขายังไม่เชื่อเขาก็สั่งยืนยัน พอเขาสั่งยืนยันเราก็อหุด เราไม่เกี่ยวข้องแล้ว แต่ถ้าเราสั่งไม่เปิดเผย ผู้บังคับบัญชาก็เห็นด้วยว่าไม่เปิดเผย ประชาชนก็ไปร้องได้ตามกฎหมาย ไปร้องกรรมการข้อมูลข่าวสารกรรมการข้อมูลข่าวสารส่งไป กวณ. กวณ. สั่งบอกให้เปิดเผย คำสั่งนั้นเป็นที่สุด ไม่ว่าจะเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงหรือผู้บังคับบัญชาในทางปกครองทั้งหมด คุณไปเปลี่ยนแปลงไม่ได้แล้ว นี่ก็ระบบตามกฎหมายของเรา มีที่เกิดเป็นเรื่องเป็นราวกันขึ้นที่ฟ้องกันนะหรือว่าที่เห็นคดีเกิดขึ้นเนี่ย ที่เห็นได้ชัดที่สุดมีหลายคดีครับ แต่ผมยกตัวอย่างมาคดีต้น คือคดี รปท. ตาม พ.ร.บ. รปท. และ พ.ร.บ. ธนาการพาณิชย์ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการธนาคารเกี่ยวข้องกับการธนาคารได้ข้อมูลมาในทางตรวจสอบห้ามไม่ให้เปิดเผยแก่ผู้ใดซึ่งไม่มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องนั้นมีหน้าที่เก็บรักษาไว้เป็นความลับ ปราบกฏมิอาจารย์ ท่านหนึ่งท่านจะทำวิทยานิพนธ์ อาจารย์ นั้นเป็นคนไทยทำวิทยานิพนธ์อยู่ที่อังกฤษ ท่านก็มาขอข้อมูลที่ รปท. บอกขอทราบข้อมูลบันทึกรายงานการประชุมบันทึก การตรวจสอบของผู้ตรวจสอบ ธนาการพาณิชย์หน่อยว่าไปตรวจสอบธนาคารนั้นๆ ได้ผลอย่างไร ในปีนั้นๆ ซึ่งอันนั้นก็ผ่านมาแล้วถึง 20 ปี เจ้าหน้าที่ก็เห็นว่าตนเองเปิดเผยไม่ได้เพราะว่า กฎหมาย ธนาการแห่งประเทศไทย ห้ามมิให้เปิดเผยข้อมูลที่ได้มาในการปฏิบัติหน้าที่ ก็สั่งไม่เปิดเผยอาจารย์ท่านนั้นก็มาร้อง กรรมการ กรรมการก็ให้ กวณ. กวณ. พิจารณาเสร็จเรียบร้อยบอกว่าข้อมูลนี้มันเก่า เรื่องราวก็ผ่านมาเรียบร้อยแล้วและการแก้ไขปัญหาต่างของประเทศไทย ก็ทำไปโดยชอบด้วยกฎหมาย การที่จะไปเปิดเผยกลับจะเป็นประโยชน์ให้เห็นว่า รปท. นั้นไม่ตกอยู่ในอำนาจของฝ่ายการเมืองได้ทำหน้าที่ของตนอย่างอิสระเพราะในแฟ้มมันก็จะปรากฏข้อเท็จจริงว่า ฝ่ายการเมืองสั่งให้ทำอย่างกองนี้ละ กรรมการหรือว่าธนาคารแห่งประเทศไทยไม่ยอมทำตาม เพราะว่าต้องการจะรักษาเสถียรภาพของเศรษฐกิจในประเทศ แต่ตัวเองก็ไม่อยากจะเปิดเผย เพราะเปิดเผยแล้วก็จะรู้ว่าธนาคารแห่งประเทศไทยเคยขัดแย้งกับนักการเมือง นี่ก็ออกใหม่ครับ นั้นมัน 20 ปี มาแล้ว กรรมการก็บอกอย่างนี้เปิดเผยได้ เปิดเผยไปแล้วไม่มีความผิดทางเจ้าหน้าที่นั้นก็กลัวก็ต้องไปชี้แจงครับว่า กฎหมาย รปท. เขาบอกว่าไม่ให้เปิดเผยนั้นหมายความว่าไม่ให้เปิดเผย โดยปราศจากเหตุผลหรือไม่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเปิดเผยอยู่เช่นเราไปตรวจธนาคารนี้มาพบว่าธนาคารนี้ฐานะไม่ดีก็เกี่ยวข้องไปกระพือข่าว ชาวบ้านได้ยินเข้าก็เลยไปถอนเงินจากธนาคาร พอไปถอนเงินออกก็ไม่พึ่งเฉพาะธนาคารนี้ เจ้าหน้าที่ของธนาคารนี้และธนาคารอื่นด้วยก็พึ่งกันไปหมดทั้งระบบอย่างนี้เขาถึง

ห้ามไม่ให้ไปเปิดเผยแต่ถ้าหากว่าได้พิจารณาเหตุผลพอสมควรถูกต้องแล้ว การเปิดเผยมันก็ไม่มี ความผิดและนอกจากนี้กฎหมายก็ยังคุ้มครองไว้ด้วยนะครับ แม้ไม่ต้องให้เป็นคำสั่งของกรรมการ วินิจฉัยแม้กฎหมายห้ามมิให้เปิดเผยเพราะต้องการคุ้มครองความลับหรือความมั่นคงหรือความลับทาง การค้าของบุคคล หนึ่งแต่ปรากฏว่าหากไม่เปิดเผยเรื่องราวนี้แล้วจะทำให้อีกบุคคลหนึ่งหรืออีกหลายบุ คลต้องสูญเสียชีวิต เพราะมันมีเหตุการณ์ที่เป็นภัยอันตรายเกิดขึ้นและจำเป็นต้องใช้ข้อมูลนี้เพื่อ ประโยชน์ในการรักษาชีวิตเจ้าหน้าที่ที่พิจารณาและก็ต้องเปิดเผยไป สั่งเปิดเผยแน่นอนนะครับคนที่เขา เสียประโยชน์คือ กฎหมายต้องการมุ่งคุ้มครองความลับทางการค้าของบุคคลหนึ่งเขาสูญเสียประโยชน์ เขาก็ต้องฟ้องเจ้าหน้าที่ กฎหมายก็จะกำหนดว่าถ้าได้เปิดเผยไปโดยสุจริตถ้าได้ทำตามระเบียบแล้วก็ เปิดเผยไปเพื่อรักษาประโยชน์อันสำคัญยิ่งใหญ่ว่าอันจะมีมาสาธารณะก็ดีหรือว่าเพื่อรักษาชีวิต ร่างกายของบุคคลก็ดีกฎหมายบอกว่ากรณีนี้เจ้าหน้าที่ที่ผู้เปิดเผยไม่ต้องรับผิด หลุดไปเลยครับ แต่ว่า หากเสียหายขึ้นมาเพราะเขาเสียประโยชน์กรณีเช่นนี้หน่วยงานต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น เป็นผู้ที่ หน้าที่ชดใช้ค่าเสียหายแก่เขา คือกฎหมายก็คำนึงถึงผลประโยชน์ของทั้ง 2 ฝ่าย อันที่ ประโยชน์แก่ เจ้าหน้าที่ซึ่งทำหน้าที่ด้วยความสุจริตต้องการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะจึงเปิดเผยข้อมูลอันเป็น ความลับของผู้อื่น แล้วก็มีความผิดตามกฎหมาย แต่ว่าเนื่องจากเป็นการกระทำเพื่อป้องกัน ประโยชน์สาธารณะ กฎหมายก็เลยคุ้มครองว่าผู้เปิดเผยไม่ต้องรับผิดหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบ แต่ว่า หน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบคือชดใช้ค่าเสียหายเขาละ ไม่ใช่เอาหัวหน้านำไปติดคุก คนละเรื่องกัน กรณี เช่นนี้ถ้าหากว่าเป็นไปโดยปกป้องประโยชน์ของสาธารณะและเป็นความจริง และทำโดยสุจริต กฎหมายก็ยกความผิดให้ เพียงแต่ว่าไม่ได้ยกค่าเสียหายให้ด้วยเท่านั้นเอง อันนี้ก็เป็นระบบของ กฎหมาย ผมทวนอีกรั้งนะครับ อันที่ 1 ที่ถามว่าเจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดไหม คำตอบคือไม่ต้องรับผิดถ้า เป็นคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายของกรรมการซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยเรื่องนี้เหตุผลง่าย ๆ กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการนั้นคือยกอำนาจบังคับบัญชาในเรื่องข้อมูลข่าวสารและการเปิดเผย ความลับทั้งปวงให้มาอยู่กับ 2 พวก คือ 1 กพร. มีอำนาจบังคับบัญชาในส่วนที่เกี่ยวกับการวาง หลักเกณฑ์ข้อบังคับต่าง ๆ เหมือนกับรัฐบาลในเรื่องข้อมูลข่าวสารเดิมมันอยู่ที่รัฐบาลต่อไปนี้ย้ายมา อยู่ที่ กพร. 2 คืออำนาจเปิดเผยความลับทั้งหลายให้มาอยู่กับกรรมการ กว.เสีย ซึ่งอยู่นอกรัฐบาล เหตุผลมันเป็นอย่างนี้เอาผู้ทรงคุณวุฒิเอาบุคคลภายนอกเอาผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องแต่เชื่อว่าเขารักษา ความลับได้มาเป็นคนตัดสินใจเสียและก็เอาอำนาจบังคับบัญชาสูงสุดเหนือเอกสารมาไว้กับบุคคลเหล่านี้ ด้วยเหตุนี้ กว. ก็ดี กพร. เขาถึงมีอำนาจเข้าถึงความลับทุกชั้นสามารถเรียกบุคคลมาให้การต่อ กพร. ได้ สามารถเรียกข้อมูลมาได้ หากผู้ใดฝ่าฝืนผู้นั้นมีความผิดอาญา เห็นไหมครับท่านได้ทราบเรื่องราว เหล่านี้แล้วอันนี้บัญญัติไว้ในกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการสามารถที่จะดูได้อยู่ในมาตรา 33 ถ้า

ผมจำไม่ได้ ประทานโทษอยู่ในมาตรา กข.มีอำนาจตามมาตรา 33 กว.เป็นไปตามมาตรา 39 แล้วก็
ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของกรรมการซึ่งใช้อำนาจตามมาตรา 32 33 ก็สั่งให้เขามาให้ข้อมูลหรือ
ส่งข้อมูลข่าวสารหรืออะไรต่าง ๆ หรือฝ่าฝืนคำสั่ง กว.ก็ต้องลงโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่
เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ นี่ก็เป็นการตอบคำถามที่ท่านทั้งหลายได้ถามมาอย่างยาว

ผู้ดำเนินรายการ

ขอบคุณอาจารย์กิตติศักดิ์ ก่อนมีคำถามเล็ก ๆ มาถึงคุณสัมมนานิดหนึ่ง ก่อนที่จะไปที่
คำถามคำตอบ ผมต้องกราบเรียนยอมรับว่าผมเองไม่ประสบความสำเร็จในการเชิญชวนให้ท่านได้ร่วม
แสดงความคิดเห็นทางเสียง มีกระดากเขียนขึ้นมาถามคำถามกันเยอะไม่ทราบว่ายากจะถามอะไรกัน
บ้างหรือเปล่า ยังไงก็เชิญขึ้นมาบนเวทีและแนะนำตนเองและถามคำถาม ขอให้คุณสัมมาอีกคำถาม สั้น ๆ
เรื่อง E-mail ชิงโชค

อาจารย์สัมมา กิตติน

มีผู้ถามขึ้นมาว่าได้รับ E-mail ที่บอกว่าท่านเป็นผู้โชคได้รางวัลที่หนึ่ง (2,000,000\$)
จากการสุ่ม คำถามถามว่าถ้าเราให้ข้อมูลไปจะมีผลอะไรบ้าง เนื่องจากเขาบอกแหล่งที่มาพอจะติดตาม
เอาผิดได้หรือไม่อันนี้ตรงกับที่คุณอนุคุณฯ พูดเลยว่าทุก ๆ วันก็มี E-mail เข้ามาวันละ 40 – 50 รายการ
แล้วก็จะ E-mail พวกนี้ ผมก็เจอเหมือนกันเจอทุกวัน ผมรับเฉลี่ยวันละ 2 – 3 ฉบับต่อวัน แล้วก็มา
อย่างนี้สัก 2 – 3 เดือนแล้ว มันจะมาเป็นพัก ๆ สองสามเดือนมาทีแล้วก็หายไปแล้วก็มาอีก ผมได้รับเขา
เรียกว่าเป็น Scamp อเมริกาก็มีบางทีก็บอกข้าพเจ้าเป็นภรรยาหม้ายของประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐ
แอฟริกาใต้ตายไปแล้วมีมรดกแต่ข้าพเจ้าไม่สามารถเอาเงินออกมาได้ขอให้ท่านช่วยเหลือโดยการท่าน
บอกบัญชีมาเราจะโอนเงินเข้าบัญชีท่านสารพัด บางทีก็บอกข้าพเจ้าถูกหวยล็อตโต้ที่อเมริกาสารพัด
เขาเรียกว่า Scamp ก็คือโกหก หลอกลวง ภาษาอเมริกา ภาษาอังกฤษเขามีประโยคหนึ่งประโยคทอง
คือ Is it too good to be true then it is too good to be true ถ้าฟังแล้วอะไรที่มันดีจนเกินจะเชื่อเชื่อก็คือ
เหลือเชื่อคุณอย่าไปเชื่อกัน อันนี้ก็เหมือนกันบอกว่าสุ่มรางวัล รางวัลที่หนึ่งสองล้านดอลลาร์ฟังดูมันก็
รู้ว่าหลอกไม่มีใครมาให้คุณหรอก เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเราให้ข้อมูลไปจะมีผลอะไรบ้างตอนนี้ผมบอกว่า
ไม่ต้องไปให้ ถ้าให้แล้วมีผลอะไรบ้างคุณก็ช่วยแน่นอนถ้าให้ไป เนื่องจากบอกแหล่งที่มาติดตามเอา
ผิดได้หรือไม่ อันนี้ผมก็เคยเจอผมเคยคุยกับนายตำรวจท่านหนึ่งที่อยู่ที่ท่านเก่งเรื่องคอมพิวเตอร์ไม่ยาก
เอ่ยชื่อ ผมบอกว่าพวกนี้ทำยังไงท่านบอกว่ามันมีเยอะคุณ ท่านก็ไม่ได้บอกอะไรโดยตรง มีอยู่บ้างครั้ง
ผมตอบ E-mail ไป บอกว่าโอเค ผมบอกว่าเขาเขียนมาผมก็บอกว่า I will forward this mail to the
Interpol Interpol คือตำรวจสากล Interpol ice I think they can help you ผมพูด 2 – 3 ฉบับ จนกระทั่ง
มันก็ไม่สามารถหยุดยั้งพวกนี้ได้มันก็ยังมาทุกวันสุดท้ายผมใช้วิธีอย่างเดียวคือมันมาปั๊บผมไม่เปิด ผม

ลบทิ้งอย่างเฉียวทุกวันวันละ 2 – 3 ฉบับ จั๊นถ้า mail พวกนี้เข้ามาอย่าไปเชื่อ อันที่หนึ่งจากการสุ่มไม่ใช่ เฉพาะ E-mail ตัวอย่างจริงเมื่อสองอาทิตย์ก่อนร้านบริโกค่วนแต่ไม่ใช่พิชซ่า ร้านหนึ่งอยู่ ๆ ก็โทรมา คุณครับทางร้านวันนี้มีโปรแกรมพิเศษจับฉลากได้ซื้อคุณขึ้นมาคุณจะได้ลดราคา 50% ถ้าคุณสั่งซื้ออาหารวันนี้จะซื้อมั้ยครับ บอกไม่ซื้อวันนี้ผมไม่ได้มีความรู้สึกรับประทานอาหารประเภทนี้ คุณไม่ต้องไปให้เขาคือผมคิดว่าเรื่องนี้มันเป็นเรื่องของโลกะ อย่าไปโลก มีเยอะทั้งเมืองไทยเมืองนอก ผมคิดว่าอย่างที่ผมบอกสั้น ๆ เลยอย่าไปโลกแล้วก็ถ้ามันฟังดูมันเหมือนกับไม่น่าเป็นไปได้มันก็คือสรุปว่ามันไม่น่าเป็นไปได้

ผู้ดำเนินรายการ

อาจารย์กิตติศักดิ์ฯ ขอแถมเรื่องนี้หนึ่ง แล้วเดี๋ยวก็จะไปที่ทางข้างล่าง

รศ.ดร.กิตติศักดิ์ ปรกติ

อยากจะขอเตือนผู้ที่ได้รับจดหมายพวกนี้อย่าไปหลงตอบเข้าผมเคยพบมาหลายท่าน แล้ว ท่านที่หนึ่งเป็นผู้ที่ไปตอบอันนี้ด้วยความสุจริต ท่านที่หนึ่งเป็น Professor ชาวเยอรมัน ท่านที่สองเป็น Professor ชาวญี่ปุ่น สองท่านนี้คิดจะไปให้ความช่วยเหลือเขาด้วยเหตุผลว่าเขาบอกว่าเนี่ยเขาเอาเงินออกไม่ได้ถ้าหากว่าท่านเอาเงินออกให้เนี่ยจะบริจาคเงินให้สถาบันของท่านคือมหาวิทยาลัยของท่านเป็นเงินทั้งหมด 30% ก็เป็นเงินโขอยู่ท่านก็ไปตอบเข้า เขาก็จะบอกให้ไปเปิดบัญชีหรือให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วก็ให้เดินทางไปประเทศใดประเทศหนึ่งเพื่อที่จะไปรอรับเงินโดยเขาจะมอบหมายคือหมายความว่า อันที่หนึ่งพวกนี้คือพวกที่บอกว่าเขามีเงินอยู่ในต่างประเทศแล้วเบิกไม่ได้เขาจะขอให้ไปเบิกแทนโดยจะทำหลักฐานโอนอะไรต่าง ๆ ให้ ท่านก็ไปทำตามนั้นถูกจับครับปรากฏไปถูกจับข้อหาฟอกเงินในต่างประเทศกว่าจะเอาตัวรอดมาได้เพราะเงินนี้เป็นเงินไม่บริสุทธิ์อันที่หนึ่ง เคสที่สองเนี่ยพวกนี้จะบอกว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับน้ำมันเป็นธุรกิจน้ำมันที่ได้ดำเนินการมาแล้วเงินนี้ความจริงแล้วตัวเองเอาฝากไว้ในต่างประเทศเพราะว่ามีอำนาจซื้อขายเกี่ยวกับเรื่องน้ำมันอยู่เพราะฉะนั้นขอให้ท่านไปรับเงินแล้วก็โอนเงินกลับมาโดยขอให้ท่านเปิดบัญชีที่ประเทศนั้นประเทศนี้แล้วเนื่องจากว่าท่านสามารถ ท่านไม่ถูกจับตา ท่านไม่ถูกควบคุม ท่านสามารถที่จะเอาเงินข้ามประเทศไปได้ก็ขอให้ดำเนินการ เรื่องพวกนี้บางทีอันนี้ไม่ใช่ทุกกรณีเท่าที่ทราบก็คือเจ้าหน้าที่ซึ่งต้องการหาผลงานเพื่อที่จะจับตาได้ว่าใครบ้างที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจผิดกฎหมายกรณีนักการเมืองของเรา นักการเมืองไทยของเราคนหนึ่งเคยถูกดำเนินคดีในท่านองนี้ในต่างประเทศมาแล้วก็เพราะส่วนหนึ่งก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อมูลประเภทเหล่านี้ กรณีที่สามก็คือกรณีที่บอกว่าถูกล็อตเตอรี่ โดยทั่วไปแล้วบอก E-mail ของท่านเอาไปจับฉลากแล้วท่านได้รับล็อตเตอรี่เป็นเงินเท่านั้นท่านนี้เป็นเงินสูงเลยหลาย

ร้อยปอนด์หลายพันปอนด์หรือหลายแสนเหรียญ เขาต้องการ Identity ของท่านมีการตรวจสอบว่าคนที่ใช้ข้อมูลนี้มีโปรแกรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่ว่าการที่จะไป Identify หรือการที่จะไปจับโดยตรงเนี่ยมันจะต้องมีหลักฐานอื่น ๆ มากมาย วิธีที่จะทำได้ก็คือทำให้ผู้ที่กระทำความผิด Identify ตัวเอง ซึ่งก็เป็นผลจากการหลอกลวงว่าท่านได้ถูกรางวัล และหลังจากนั้นกระบวนการกล่าวหาซึ่งมีทั้งสองแบบ กล่าวหาอย่างถูกต้องฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายกันถูกต้องก็ทำได้ กับอันที่สองก็คือว่าเป็นการข่มขู่ เนื่องจากว่ารู้มาแล้วว่านาย ก. ได้ทำความผิดอย่างนี้ไว้เนื่องจากว่ามีโปรแกรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือว่าไปคัดลอกเขามาโดยผิดกฎหมายแล้วนำมาอยู่ในครอบครองแล้วก็เคยส่ง mail หรือเคยใช้โปรแกรมเหล่านี้ แต่ว่ายังไม่รู้ตัวว่า mail address อันนี้มันคือนาย ก. หรือนาย ข. หรือนาย ค. เพราะไม่รู้ตัวเนี่ย จนกระทั่งไปยืนยันว่าขอรับรางวัลตอนนั้นก็รู้แน่แล้วว่าท่านเป็นผู้ใช้ mail account หรืออย่างน้อยก็รับรองว่าตัวเองเป็นผู้ใช้ mail account อันนี้ เขาก็จะข่มขู่เพื่อที่จะขอรับเงินบอกเอาอย่างนี้ถ้าผมไม่ฟ้องคุณคุณต้องจ่ายเงินรางวัลที่ผมควรจะได้จากการฟ้อง ถึงตอนนั้นถ้าท่านถูกดำเนินคดีหรือท่านไปรอรับเงินในต่างประเทศแล้วท่านถูกดำเนินคดีหรือถูกกล่าวหาในลักษณะนี้ท่านจะยอมจ่ายเงินน้อย หรือว่าท่านจะสู้คดี ซึ่งสู้คดีก็อาจจะมีโอกาสชนะ แต่ส่วนใหญ่เขาจะให้ไปรับเงินในประเทศซึ่งมีการคุ้มครองในเรื่องเกี่ยวกับ Intellectual Property อย่างดีแล้วก็สามารถดำเนินคดีกับท่านแล้วสามารถทำให้ท่านกลับประเทศไทยสัก 3 เดือน เพราะอยู่ในระหว่างปิดคดี ท่านจะยอมจ่ายมัยครับเงินรางวัลของเขาที่เขาเรียกร้องก็ต้องยอมจ่ายไหมครับอยากจะไปเอาเงินสัก 32 ล้านดอลลาร์ แต่ปรากฏว่าไปถึงเขาเรียกสักหมื่นดอลลาร์เราก็ต้องยอมจ่าย เพราะหลักฐานต่าง ๆ ที่ปรากฏชัดว่าเราเคยกระทำความผิดอะไรไว้นั้นมันปรากฏแล้วเราไปแสดงตัวด้วย นึกออกมั๊ยครับ อันนี้ก็เตือนไว้สำหรับผู้ที่โดยทั่ว ๆ ไปแล้วผู้ที่ได้รับ mail เหล่านี้มักจะเป็เป้าหมายของการฉ้อโกงและการข่มขู่เป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศซึ่งก็มีผู้ติดตามอยู่ตลอดเวลาโดยทางการในทางกฎหมายแล้วการต่อสู้โดยทางกฎหมายก็สามารถทำให้ท่านชนะและหลุดรอดจากการข่มขู่เช่นนั้นได้แต่ว่าท่านจะประสบกับความยากลำบากและเสียเวลามากโดยทั่วไปผู้ที่ถูกหลอกเหล่านี้จะยอมจ่ายเงินตอนที่อยู่ต่างประเทศ ก็ขอเตือนไว้เลยนะครับว่าลืมไปได้เลยที่ท่านถูกล้อล่ดเตอริ์จากเอา E-mail มาจับฉลากแล้วก็จะให้เงินท่านอย่างนั้นอย่างนี้นะครับลบทิ้งไปอย่างที่คุณสั้มมาว่าถูกต้องแล้ว ขอขอบคุณครับ

ผู้ดำเนินรายการ

เชิญท่านอื่นแสดงความคิดเห็น

นายบุญล ตะลียงค์

ข้าราชการบ้านาญและนักเขียนอิสระจะขอถามสองประเด็นดังนี้ อันที่หนึ่งคือการที่นักการเมืองถ้าสมมติว่าขอข้อมูลเพื่อไปใช้ประโยชน์ต่อตนเองและทำความเสียหายให้ฝ่ายตรงข้ามแต่การเสียหายนั้นเป็นประโยชน์ต่อประชาชนเพราะว่าถ้าไม่ได้ข้อมูลแท้จริงอาจจะเกิดผลเสียแก่ประเทศชาติเช่น เรื่องเกี่ยวกับคอร์รัปชันหรือเรื่องสิทธิของประชาชนอันนี้ควรจะให้ข้อมูลหรือไม่เพียงใดประเด็นนี้ และ อีกประเด็นก็คือว่าที่จะมีการเลือกตั้งในเดือนกุมภาพันธ์ถ้าหากผมพูดว่าถ้าหากจะมีหน่วยราชการใดก็แล้วแต่จะขอข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งจากประชาชนซึ่งอาจจะเป็นผลดีหรือผลเสียต่อพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งจะทำได้หรือไม่และประชาชนจำเป็นจะต้องให้หรือไม่ขอบพระคุณครับ

รศ.ดร.กิตติศักดิ์ ปรกิติ

ผมได้ยืมคำถามสุดท้ายไม่ค่อยชัดเจนนะครับว่าข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งเนี่ยถ้าไปขอแล้วประชาชนจะต้องให้หรือไม่อันนี้ไม่เกี่ยวกับประชาชนนะครับ หมายถึงว่าถ้าขอจากหน่วยราชการแล้วราชการนั้นมีข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งถ้าเปิดเผยไปแล้วมันอาจจะมีผลได้เสียกระทบกันในการเมืองเนี่ยจะได้หรือไม่ อย่างนั้นผมขอยืมคำถามหลังเนี่ย

นายบุญล ตะลียงค์

อันนั้นก็ประเด็นนี้แต่ที่ต้งใจถามก็หมายถึงว่าถ้าเกิดหน่วยราชการใดเกิดอยากจะทำข้อมูลเพื่อที่จะอยากจะทราบความคิดเห็นประชาชน อาจจะเลือกพรรคการเมืองแบบนั้น พรรคการเมืองแบบนี้ อาจจะระบุพรรคหรือไม่ระบุก็ได้แล้วแต่ หรือต้องการอะไรยังไงเนี่ยเพื่อนำข้อมูลนี้มาเสนอให้พรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งอาจจะผลดีหรือผลเสียก็ได้แล้วแต่ประชาชนจำเป็นจะต้องให้มั๊ยและหน่วยราชการนั้นมีอำนาจที่จะทำได้เพียงใด ขอบพระคุณครับ

รศ.ดร.กิตติศักดิ์ ปรกิติ

ครับขอบพระคุณครับ ผมเริ่มจากคำถามหลังก่อนแล้วกันนะครับ สมมติว่ามีหน่วยราชการอยากจะทำโพลว่าขึ้นเถอะก็มาออกสำรวจความคิดเห็นกับประชาชนหรือว่าออกสำรวจความคิดเห็นจากผู้ประกอบธุรกิจกรณีอย่างเช่นเป็นต้นว่ากระทรวงอุตสาหกรรมมาทำการสอบถามโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในอำนาจกำกับดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรมแต่ว่าในคำถามเหล่านั้นไม่ได้มีแต่เฉพาะคำถามเรื่องการประกอบธุรกิจหรือการกิจการที่เกี่ยวกับการควบคุมโรงงานแต่ว่ามีคำถามเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองด้วยอย่างนี้ผมขอยืมครับ ถามว่าผู้ประกอบธุรกิจเนี่ยต้องให้มั๊ย ก็ไม่อยากจะให้ละแต่ถ้าไม่ให้เดี๋ยวลัวจะถูกเพ่งเล็งจากเจ้าหน้าที่ คำตอบก็คือว่าไม่มีหน้าที่ที่จะต้องให้ คือ

ข้อมูลที่หน่วยราชการใดก็ตามเนี่ยเขาจะต้องขอตามอำนาจหน้าที่ ถ้าเขาไม่มีอำนาจหน้าที่เราก็ไม่มี ความผูกพันที่จะต้องให้ข้อมูลนั้น นอกจากนี้ยกตัวอย่าง อย่างเช่นเป็นต้นว่าถ้าหากว่าเจ้าหน้าที่เขามี อำนาจหน้าที่เขาขอจากเราเราก็ต้องให้เขาถ้าไม่ให้เราก็ต้องมีความผิด ยกตัวอย่างผมไปเจอสุภาพสตรี คนนี้สวย ผมชอบ ผมก็เลยถามคุณชื่ออะไร บ้านอยู่ที่ไหน เบอร์โทรศัพท์อะไร สุภาพสตรีท่านนี้ท่านก็ ต้องถามตัวเองว่าท่านมีหน้าที่ต้องให้ผมมั้ย ผมมีอำนาจอะไรมั๊ย ไม่มีอำนาจอะไรให้ไปทำไมอยากจะ รู้จักกัน ถ้าชอบพอกันก็ให้ถูกมั๊ย แต่ผมสงสัยว่าจะไม่ค่อยได้ละครับถ้าขึ้นไปขอแบบนี้ แต่เปลี่ยนไป แทนที่ผมจะเป็นชายหนุ่มรูปไม่งามเปลี่ยนใหม่ผมเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจมาถามบอกว่าผมขอตรวจดู บัตรประชาชนของท่านสักหน่อยได้มั๊ยว่าท่านมีบัตรประจำตัวประชาชนหรือไม่ เราปฏิเสธได้มั๊ยครับ ปฏิเสธไม่ได้เราก็ต้องให้ ก็ถ้าเราปฏิเสธเราก็ต้องยอมรับว่าเราจะต้องถูกดำเนินคดีข้อหาขัดคำสั่งเจ้า พนักงานท่านนั่นเอง ซึ่งถ้าพร้อมจะทำนะครับยกตัวอย่างเช่น ถ้าท่านรู้ว่าจริง ๆ แล้วเจ้าพนักงานตำรวจ คนนี้ไม่ได้อยากจะรู้เลยว่าเรามีบัตรประจำตัวประชาชนหรือไม่แต่จริง ๆ แล้วอยากจะจีบเราถูกมั๊ยครับ เพราะเราหน้าตาดี ตำรวจคนนี้น้ำตาไม่ดีเราไม่ชอบเราไม่อยากเปิดเผยแล้วเคยมาขอเราหลายครั้ง แล้วเราก็ไม่ให้ตลอด ขอโดยทางส่วนตัวก็ไม่ให้เลยมาขอทางราชการ ถ้าเราว่าเขาใช้อำนาจหน้าที่ ในทางราชการและพิสูจน์ได้ว่าเขาใช้อำนาจหน้าที่ทางราชการเพื่อประโยชน์อย่างอื่นเราก็ปฏิเสธ ไม่ให้ได้เขาจะไปดำเนินคดีกับเราเราก็แฉกลับท่านนั่นเอง แต่นั่นก็เป็นเรื่องยุ่งยากกับเราเพราะเขาเป็น เจ้าหน้าที่ตำรวจมาขอกับเราแล้วก็ต้องคิดอย่างนี้ละครับคิดสาระตะคุ่แล้วเอาละถ้าสวมหมวกเจ้าหน้าที่ มาแล้วเราก็ยอมให้เขาไปก็หมดเรื่องแต่ว่าเป็นไงครับก็ให้บ้านเลขที่ตามที่ปรากฏอยู่ในบัตรประจำตัว ประชาชนแต่ไม่จำเป็นต้องให้เบอร์โทรศัพท์ถูกมั๊ยครับ ขอ E-mail address ก็ไม่ต้องให้ อย่างนี้เป็นต้น เช่นเดียวกันครับหน่วยราชการอื่นที่หรือหน่วยราชการที่ไม่มีอำนาจหน้าที่ซึ่งไม่มีนะครับหน่วย ราชการที่มามีอำนาจความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชนเนี่ยนะครับ ทำไม่ได้ถ้าขึ้นทำเราจะให้หรือ ไม่ให้เป็นเรื่องของเรา หลักก็คือไม่ต้องให้ คำถามแรกอันนี้ก็ถามน่าสนใจเหมือนกันว่าถ้านักการเมือง จะขอข้อมูลซึ่งเป็นโทษกับคู่แข่งของตนแต่เป็นประโยชน์กับประชาชนหน่วยราชการมีหน้าที่ต้อง ให้มั๊ยเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ตอบได้ทั้งสองทางขึ้นอยู่กับว่ามันเกิดประโยชน์กับประชาชนมากน้อยเพียงใด ถ้าหากว่าการให้ข้อมูลนั้นไปกระทบต่อความมั่นคงของรัฐก็ต้องไม่เปิดเผย

นาย ก. ขอคุณตัวเลขย้อนหลังการเสียชีวิตมา 5 ปีนั้นดำเนินการมาอย่างไร กรมสรรพากรตอบไปว่าให้ไม่ได้เพราะกรมสรรพากรจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาษี หรือรายการภาษีของผู้ ที่มาขึ้นคำขอแสดงรายการการเสียชีวิต ไม่สามารถให้ได้ นาย ก. จึงมาร้องเรียน กรรมการ และ กรรมการพิจารณา กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วตัดสินใจ ในกรณีนี้คือ โดย หลักการให้ข้อมูลเป็นการให้ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นเรื่องส่วนตัวของผู้เสียชีวิต ในหลักการไม่สามารถ

ให้ได้ แต่ในกรณีนี้ มีเหตุผลคือ เนื่องจากมีเหตุสมควรที่จะเชื่อถือได้ คือ หากมีการเปิดเผยไปก็จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน ในเรื่องการตรวจสอบการทุจริต โกงกินของนักการเมือง หรือทำให้สามารถทำให้ตรวจสอบได้ว่า นักการเมือง คนนั้นความจริงแล้วฟ้องไสบริสุทธฺ์ไม่ได้โกงกินอย่างที่มีการกล่าวหา ประโยชน์ก็จะเกิดกับประชาชน จะได้ทราบว่านักการเมืองสะอาดหรือไม่สะอาด เมื่อมีหลักฐานน่าเชื่อถืออย่างที่กล่าวมาก็ถือเป็นข้อยกเว้น กรณีนี้ให้มีการเปิดเผยเป็นกรณีพิเศษได้ แต่หลักจริงๆ ไม่ให้มีการเปิดเผยเรื่องตัวเลขการเสียหาย เพราะเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ข้อนี้หากเป็นเรื่องอื่นๆ เช่น นาย ก. กล่าวหา นาย ข. ว่า 1. ทำผู้หญิงท้องแล้วไม่รับ 2. เคยถูกสอบสวนว่าคอร์รัปชัน และพันโทขมา 3. เคยเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยสั่งการโดยไม่เป็นธรรม ถูกร้องเรียนจนถูกลงโทษ หรือถูก ภาคทัณฑ์ หากเปิดเผยแล้วจะได้รับการเสื่อมเสียชื่อเสียง แก่นักการเมืองผู้นี้ กกด. โดยทั่วไปจะไม่มีการเปิดเผย เพราะไม่มีประโยชน์ แต่หากมีการมาร้องเรียน และมีเหตุที่สมควรแก่การเปิดเผย คือ ชั่งน้ำหนักประโยชน์ได้เสียที่จะเกิดกับส่วนรวม กับประโยชน์ที่ได้เสียที่กระทบถึงส่วนตัวของบุคคลนั้น อะไรจะมากกว่ากัน กรรมการจะพิจารณาในมุมมองนี้ โดยหลักเรื่องที่เป็นเรื่องส่วนตัวจะไม่นำมาเปิดเผยแต่บุคคลใดที่ไปทำหน้าที่ส่วนรวม ไปดำรงตำแหน่งเป็นนักการเมือง เป็นนายกรัฐมนตรี หรือเสนอตัวเข้ารับตำแหน่งสาธารณะ ขอบเขตเรื่องส่วนตัวของผู้นั้นก็จะแคบลงมากกว่าผู้อื่น เพราะผู้นั้นได้แสดงเจตนาเปิดเผยตัวเองเป็นบุคคลสาธารณะ จึงต้องการเรียนให้ทราบคือ บุคคลแต่ละคนความเป็นส่วนตัวของเขาโดยหลักแล้วเท่าเทียมกัน แต่บุคคลใดเข้าดำรงตำแหน่งสาธารณะหรือเสนอตัวเข้ารับใช้ส่วนรวม ด้วยเหตุที่มีผลส่วนรวมเข้ามากำกับขอบเขตความเป็นอยู่ส่วนรวมที่ได้รับการคุ้มครองจะลดลง เช่น นายกรัฐมนตรี มี ภรรยาชื่อใด บ้านอยู่ที่ไหน เบอร์โทรศัพท์เบอร์อะไร ซึ่งนักข่าวรายงานทั้งหมดซึ่งประชาชนสามารถทราบได้ แต่ในขณะเดียวกัน เช่น กระผม นักข่าวไม่สามารถรายงานข่าวได้หากไม่ได้รับอนุญาตเพราะไม่ได้เป็นบุคคลสาธารณะ แม้ว่าจะมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานสาธารณะในบางเรื่อง หากมีข่าวออกไปเกี่ยวกับตัวของกระผม ผมก็สามารถฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ ได้ในข้อหาละเมิดความเป็นส่วนตัว ความเป็นส่วนตัวของ ผมมีอาณาเขตกว้างขวางกว่า นายกรัฐมนตรี ซึ่งถูกกำหนดโดยผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ดังนั้นผลประโยชน์ที่ไปเกี่ยวข้องกับบุคคลแต่ละคนนั้นจะไปกำหนดขอบเขตความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลที่ได้รับการคุ้มครองผู้ที่ได้ดำรงตำแหน่ง อธิบดี กับข้าราชการ ชี 3 ได้รับการคุ้มครองในเรื่องความเป็นอยู่ส่วนตัวไม่เท่ากัน แต่ ชี 3 ด้วยกันอย่างน้อยควรจะได้รับคุ้มครองเท่ากัน

คำถาม

สอบถามอาจารย์กิตติศักดิ์ฯ เกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ที่จัดอันดับคนรวยนั้น อยู่ในข่ายเรื่องนี้ด้วยหรือไม่

รศ.ดร.กิตติศักดิ์ ปรกติ

สำหรับผู้ที่ถูกเปิดเผยบางท่าน อาจจะรวมมากกว่าที่แจ้งมาแต่ ปิดเป็นความลับไว้ แต่ส่วนที่มีการจัดอันดับความรวไ้ได้นั้น ได้จัดจากตลาดข้อมูลในตลาดหลักทรัพย์ เป็นข้อมูลที่เปิดเผยอยู่แล้ว

ผู้ดำเนินรายการ

มีคำถามอีกจำนวนมากที่จะพูดในวันนี้ แต่เห็นว่าได้ใช้ เวลาในวันนี้เป็นเวลาพอสมควร แต่เป็นสิ่งที่น่ายินดี ขณะนี้ผู้ประชุมคงเหลืออยู่ประมาณ 107 คน ต้องการที่จะนำคำถามที่ตกค้างทั้งหมดไปเก็บไว้ในเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารในเอกสารที่ ท่านมีอยู่จะมีที่อยู่ของเว็บไซต์อยู่แล้ว มีคำถามสุดท้ายคือ ขอเบอร์โทรศัพท์ของอาจารย์กิตติศักดิ์

ผู้ดำเนินรายการกล่าวปิดการสัมมนา

สำนักงานข้อมูลข่าวสารมีอนุกรรมการตอบข้อหารือ ท่านสามารถขอหารืออย่างเป็นทางการก็ได้ หรือหารือทางโทรศัพท์ไปยังสำนักงานฯ หรือติดต่ออาจารย์กิตติศักดิ์ เห็นว่าให้ส่งมาที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการหรือส่งที่คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในส่วนนี้เห็นว่าแม้ว่าจะไม่ใช่บุคคลสาธารณะที่เห็นว่า อ.กิตติศักดิ์ คงอนุญาต แต่เรื่องเบอร์โทรศัพท์จะให้เบอร์ที่ทำงาน จะถือว่าคำตอบทั้งหมดจะอยู่ในเว็บไซต์ หากยังมีข้อแนะนำข้อสังเกตหรือข้อสงสัย สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารยินดีจะรับไว้ การสัมมนาได้ผ่านมาเป็นเวลาพอสมควรจึงขอยุติเวลาเท่านี้ ต้องการย้ำว่ากฎหมายข้อมูลข่าวสาร 7 ปี พรบ. ข้อมูลข่าวสารใช้มาจำนวน 7 ปี หลายคนบอกว่าเก่า หลายคนบอกใหม่ หลายคนบอกเป็นกฎหมายที่ดี หลายคนบอกว่าใช้ไม่ได้ คงอยู่ที่พวกเราทุกคนโดยเฉพาะข้าราชการ นอกเหนือจากการมีหน้าที่ ที่ต้องปฏิบัติในฐานะหน้าที่ของรัฐ ที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรา กฎบัญญัติของข้อมูลข่าวสารแล้ว เรายังมีสิทธิในฐานะที่เป็นประชาชน สามารถใช้สิทธิที่จะรับทราบข้อมูลข่าวสาร นอกเหนือจากการใช้เพื่อประโยชน์ในการพิทักษ์รักษาสิทธิประโยชน์ของเรา กรณีที่เกิดขึ้นในระยะหลังๆ ไม่ว่าจะเป็นการขอดูผลการสอบ ผลการพิจารณาเลื่อนขั้นตำแหน่ง หรือผลการสอบของลูกหลานในการสอบเข้าสถาบันการศึกษาของรัฐบาล สิ่งต่างๆ เหล่านี้ คือสิ่งที่กฎหมายข้อมูลข่าวสารไม่ได้เขียนบอกไว้ว่า มหาวิทยาลัยมีหน้าที่ต้องเปิดเผย แต่กฎหมายข้อมูลข่าวสารเขียนไว้คือพวกเรามีสิทธิใช้กฎหมายข้อมูลข่าวสารในการพิทักษ์สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของรัฐ ด้วยเช่นกัน หวังว่าคงจะพบกันใหม่ในโอกาส 8 ปี พรบ. ข้อมูลข่าวสารในปีหน้า ขอบคุณ
